

ΑΝΟΙΓΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Yachting Festival: Θαλάσσιος Τουρισμός & Γαστρονομία

ΣΕΛ.16-17

ΚΡΙΣΙΜΗ ΣΕΖΟΝ για τους χειμερινούς προορισμούς

ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΤΑ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ προβλήματα
στις περιοχές παραχείμασης

ΠΟΙΑ ΒΗΜΑΤΑ πρέπει να γίνουν
για να τονωθεί η κίνηση

Παρέμβαση του προέδρου της ΠΟΞ Γρηγόρη Τάσιου
για τη στήριξη των ξενοδοχείων στον ορεινό όγκο

ΣΕΛ.10-13

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Γ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ

Ο Σεπτέμβριος
έκανε τη διαφορά
φέτος

ΣΕΛ.18-19

ΚΟΣΜΟΣ

Επτά πόλεις
φιναλίστ για το
βραβείο Έξυπνου
Τουρισμού

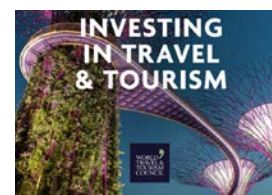
ΣΕΛ.24-25

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ

Οι νέες τάσεις
στην Κρουαζιέρα

ΣΕΛ.30-31

Γ. ΤΖΙΑΛΛΑΣ

Οι προβλέψεις
του WTTC για την
μετα-Covid εποχή

ΣΕΛ.20

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Οι διαδρομές
και τα ξεχωριστά
κρασιά του Μωριά

ΣΕΛ.32-35

ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Η διάσκεψη του ICAO
και οι προτάσεις
για την ανάκαμψη

ΣΕΛ.14-15

Γιώργος Καραχρήστος
Εκδότης της
«itn Ελληνικός Τουρισμός»

Ταξιδεύοντας κόντρα στον καιρό...

Κόντρα στον καιρό και κόντρα στην πανδημία που μας έχει όλους ταλαιπωρήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα, σήμερα ανοίγει τα πανιά της στο Βόλο το Yachting Festival: Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία, σε μια προσπάθεια να αναδειχθούν στη Μαγνησία οι δύο σημαντικές αυτές μορφές θεματικού τουρισμού.

Πιστεύουμε ακράδαντα πως το yachting και η γαστρονομία μπορούν να αποτελέσουν σημαντικά «όπλα» για τον εμπλουτισμό του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Προσφέρουν ξεχωριστές εμπειρίες και μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διεύρυνση της σεζόν και στην άνοδο των εισπράξεων. Αυτός ήταν και ο λόγος άλλωστε που η Mact Media Group, συνέλαβε την ιδέα και ανέλαβε να υλοποιήσει τη συγκεκριμένη έκθεση μαζί με την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ο θεματικός τουρισμός αποδεικνύεται ζωτικός και για τους χειμερινούς προορισμούς που περνούν δύσκολες στιγμές και όχι μόνο λόγω του κορονοϊού. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να συνεχίσει σε πρώτη φάση να υπάρχει χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα. Οι ιθύνοντες οφείλουν να αναλάβουν πρωτοβουλίες για να τονωθεί η τουριστική κίνηση φέτος, καθώς πέρυσι ήταν μηδενική.

Μέτρα τόνωσης χρειάζεται, όμως, συνολικότερα ο τουρισμός. Όπως φαίνεται, σε διεθνές μάλιστα επίπεδο,

η ταξιδιωτική κίνηση δεν ανακάμπτει όσο γρήγορα θα επιθυμούσαμε, καθώς μια σειρά από παράγοντες εξακολουθούν να λειτουργούν ανασταλτικά. Χρειάζονται κινήσεις και δράσεις για την ενίσχυση της ταξιδιωτικής δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο αυτό αποφασίσαμε και εμείς να συμβάλουμε σε αυτή την προσπάθεια, με τη διοργάνωση της World Tourism Expo στις 1 με 3 Απριλίου. Η World Tourism Expo έρχεται για να τονώσει την τουριστική αγορά σε όλες τις εκφάνσεις της διαθέτοντας B2B, αλλά και B2C χαρακτηριστικά. Η παρουσίαση σε μία έκθεση που αναμένεται να αποτελέσει θεσμό, προορισμών, θεματικών μορφών τουρισμού, ελληνικών προϊόντων, αλλά και τουριστικών αγορών του εξωτερικού θα δώσει ώθηση συνολικά στην αγορά «χωρίς να μένει κανείς πίσω», όπως μας παρότρυνε πρόσφατα και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού. Για το έκθεση αυτή θα μιλήσουμε αναλυτικά στο ερχόμενο φύλλο.

Προτεραιότητα, οφείλουμε να δώσουμε τώρα στους χειμερινούς προορισμούς και για το λόγο αυτό, θα πραγματοποιήσουμε και εκπομπές στο ITN NEWS Web TV από 1 μέχρι 10 Νοεμβρίου.

Στο νέο φύλλο της itn Ελληνικός Τουρισμός φιλοξενοούνται, όπως πάντα, σημαντικά θέματα και απόψεις που ελπίζουμε να τα βρείτε ενδιαφέροντα και χρήσιμα.

Καλή ανάγνωση!

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

MACT MEDIA GROUP

DMO · Χτίζουμε Νέους Προορισμούς

Αναβαθμίζουμε την εμπειρία

MACT MEDIA GROUP

2110129575

info@mact.gr

Destination
Management
Organizations

MACT
MEDIA
GROUP

Γενική Συνέλευση της ΠΟΞ, παρουσία του υπουργού Τουρισμού κ. Βασίλη Κικίλια

Η συνολική αποτίμηση της θερινής σεζόν που τώρα ολοκληρώνεται και τα μεγάλα «αγκάθια» που θα βρει μπροστά του ο κλάδος μέχρι και την ερχόμενη άνοιξη, απασχόλησαν την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε σήμερα, Πέμπτη 14 Οκτωβρίου 2021, στο Electra Palace Athens, με σύσσωμη τη συμμετοχή των Μελών της, παρουσία του υπουργού Τουρισμού κ. Βασίλη Κικίλια και των Προέδρων ΣΕΤΕ κ. Γιάννη Ρέτσου και ΞΕΕ κ. Αλέξανδρου Βασιλικού.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Γ.Σ. τονίστηκε η σημασία της συνέχισης της στενής συνεργασίας με την Πολιτεία και όλους τους συναρμόδιους φορείς, καθώς και η αναγκαιότητα υλοποίησης ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων για τις κατηγορίες των ξενοδοχείων που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα. Παράλληλα ζητήθηκε η αξιοποίηση του σχεδίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παράταση των κρατικών ενισχύσεων, λόγω της πανδημίας, έως και την 30η Ιουνίου του 2022.

«Στο τέλος της μέρας αποδεικνύεται πάντα, πως κανένας δεν μπορεί μόνος του, όσο μεγάλος κι αν είναι. Χρειάζεται να ενωθούν πολλές δυνάμεις για να φέρουμε χειροπιαστά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Αυτό αποδείχθηκε και στη φετινή σεζόν. Πήγε καλύτερα απ' όσο αναμενόταν και όλοι είμαστε μέρος αυτής της επιτυχίας διότι έπαιξαν πολλοί παράγοντες ρόλο», υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο Πρόεδρος της ΠΟΞ κ. Γρηγόρης Τάσιος και αναφέρθηκε στους λόγους που συνέβαλαν στη θετική αποτίμηση της θερινής τουριστικής περιόδου. Σημείωσε ωστόσο, ότι συνολικά, μετά από δύο χρονιές πανδημίας, η μεσοσταθμική μείωση τζίρου αγγίζει το 55 με 60% για τις επιχειρήσεις, σε σχέση με το 2019 και εκτίμησε ότι συνεπώς, θα απαιτηθούν τρεις με πέντε χρονιές για να οδηγηθούν στην πλήρη οικονομική ανάκαμψη.

«Ένας Αύγουστος δεν μπορεί να βγάλει όλα τα «σπασμένα». Μπορεί να δημιουργεί θετικές εντυπώσεις, αλλά επιχειρηματίες και εργαζόμενοι δεν ζουν με εντυπώσεις. Ζουν από το τι μένει τελικά στο ταμείο της επιχείρησης, του μαγαζιού, του ξενοδοχείου» τόνισε χαρακτηριστικά και υπεν-

θύμισε ότι «ο αγώνας επιβίωσης των ξενοδοχείων δεν έχει τελειώσει».

«Όσοι είναι έξω από το χορό πάντα λένε πολλά τραγούδια. Όμως μόνον όποιος μπαίνει στα «παπούτσια» του ξενοδόχου μπορεί να κατανοήσει τον καθημερινό αγώνα που δίνουμε όλοι και πολύ περισσότερο οι συνάδελφοι των 12μηνων λειτουργίας ξενοδοχείων. Και εδώ επιτρέψτε μου να σταθώ σε μια πολύ κρίσιμη παράμετρο αυτού του καθημερινού αγώνα. Αν ανάκαμψη σημαίνει παίρνω ανάσα, γεμίζω δύναμη για να συνεχίσω και να φτάσω στην ανάπτυξη, αυτή την ανάσα είναι πολύ δύσκολο να την πάρει κανείς με τη σφιχτή θηλιά των δανειακών υποχρεώσεων στο λαιμό του», υπογράμμισε ο κ. Τάσιος. Τόνισε δε, απευθυνόμενος προς τον αρμόδιο υπουργό, ότι ως γιατρός θα «πρέπει να βρει τη σωστή αγωγή για

τις πολλές ασθένειες που ταλαιπωρούν διαχρονικά τον κλάδο, από το λαβύρινθο των συναρμοδιοτήτων με άλλα υπουργεία, μέχρι την ανεξέλεγκτη λειτουργία της βραχυχρόνιας μίσθωσης».

Από την πλευρά του, ο υπουργός Τουρισμού κ. Βασίλης Κικίλιας προσερχόμενος στη Γενική Συνέλευση, ευχαρίστησε για την πρόσκληση και δήλωσε τα εξής: «Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση στη Γενική Συνέλευση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων, με τη συμμετοχή 52 Ενώσεων με πολύ μεγάλη ιστορία 73 χρόνων. Είναι τιμή μου που συμμετέχω, που καλούμαι να συμπορευτώ μαζί σας. Ο τουρισμός είναι η ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας και μαζί θα βρούμε λύσεις σε όποια προβλήματα προκύπτουν. Η χώρα έδωσε πολύ μεγάλη μάχη μέσα στην πανδημία να προφυλάξει το

τουριστικό της προϊόν, να ενισχύσει την τουριστική εμπειρία, να αναβαθμίσει υποδομές. Αυτό θα κάνουμε με δημόσιες επενδύσεις 320 εκ. ευρώ για τον τουρισμό, μέσα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Καταλαβαίνουμε ότι το Υπουργείο Τουρισμού έχει πολλές συναρμοδιότητες και με άλλα Υπουργεία. Η δική μας δουλειά είναι, με σωστή στρατηγική να προχωράμε μπροστά με σταθερά και διεκδικητικά βήματα. 1 στα 4 ευρώ του ΑΕΠ της χώρας προέρχονται από τον τουρισμό. Είμαστε εδώ με ειλικρινή διάθεση συνεργασίας και για κάποια θέματα που έρχονται από το παρελθόν. Μαζί θα στηρίξουμε πρώτα απ' όλα τους εργαζόμενους στον τουρισμό και όλα τα επαγγέλματα που κινούνται γύρω από τον τουρισμό. Στρατηγικοί εταίροι και συμπαίκτες μας σε αυτήν την προσπάθεια, είστε εσείς οι ξενοδόχοι».

TUI: Μάρτιο του 2022 η αυλαία για το ταξιδιωτικό πρόγραμμα / «Άνοιγμα» στην Αθήνα

Στα τέλη Μαρτίου του 2022 θα ανοίξει η αυλαία του προγράμματος της TUI προς επιλεγμένους προορισμούς της Ελλάδας, με κύριο μέλημα το «άνοιγμα» στην Αττική.

Στη συνάντηση του Υπουργού Τουρισμού Βασίλη Κικίλια, με το μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου και διευθυντή Οικονομικών (CFO) της TUI Group Sebastian Ebel και το μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και διευθυντή Εταιρικών και Εξωτερικών Υποθέσεων του Ομίλου, Thomas Ellerbeck, η Ελλάδα χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους σημαντικότερους προορισμούς της TUI παγκοσμίως, με την πεποίθηση ότι την επόμενη τουριστική περίοδο ο Όμιλος θα ξεπεράσει το ορόσημο των 3 εκατομμυρίων επισκεπτών στη χώρα μας, που είχε επιτευχθεί το 2019.

Ένα άλλο «στοίχημα» που θέλει να κερδίσει η αγορά, είναι η αυξημένη εισροή ταξιδιωτών στην Αθήνα, καθώς τα ξενοδοχεία φέτος δεν ακολούθησαν την τάση που παρατηρήθηκε στην υπόλοιπη χώρα. Ο Υπουργός Τουρισμού προέβαλλε επίσης

τις δυνατότητες ανάδειξης της Αθήνας ως προορισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και ιδιαίτερα κατά τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνες, με τα στελέχη της TUI να εκφράζουν το έντονο ενδιαφέρον τους για την προοπτική αυτή.

Μάλιστα για την ενδυνάμωση του τουριστικού προϊόντος της πρωτεύουσας, ο

κ. Κικίλιας παρουσίασε την πρόταση της TUI στην πρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής και Αργοσαρωνικού, Λαμπρινή Καρανάσιου-Ζούλοβιτς, και στον γενικό γραμματέα, Ευγένιο Βασιλικό, όπου συμφωνήθηκε να προγραμματιστεί το αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα συνάντηση εργασίας μεταξύ των δύο φορέων.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και φορείς της αγοράς, που έρχονται σε συμφωνίες με μεγάλους tour operators έτσι ώστε το 2022 να είναι εφικτή η πιο έγκαιρη άφιξη τουριστών, ειδικά σε περιοχές όπως η Κρήτη και τα Δωδεκάνησα, όπου το καλοκαίρι «έρχεται» πολύ νωρίτερα από την υπόλοιπη χώρα.

Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, η αναβάθμιση του τελικού προϊόντος και οι επενδύσεις είναι το τρίπτυχο της διατήρησης της τάσης που εμφανίστηκε φέτος και αφορούσε την προσέλκυση τουριστών από το «πάνω οικονομικά ράφι».

Το 2022 οι απαιτήσεις θα είναι ακόμη μεγαλύτερες διότι, αφενός θα ξεκινήσουν να ταξιδεύουν περισσότεροι από όσους το επιχείρησαν εφέτος, αφετέρου το ήδη υπάρχον αίσθημα του φόβου δεν σβήνει τόσο γρήγορα. Η Ελλάδα πρέπει να διατηρήσει την δυναμική που απέκτησε την προηγούμενη χρονιά, σε σχέση με τους ανταγωνιστές της και αυτό θα το πετύχει διατηρώντας το αίσθημα της ασφάλειας.

ΕΟΤ: Τα Διεθνή Φεστιβάλ του Οκτωβρίου

Διεθνή φεστιβάλ σε Αθήνα, Ναύπλιο και Δράμα για τον μήνα Οκτώβριο, ανακοίνωσε ο ΕΟΤ.

Συγκεκριμένα, τον Οκτώβριο θα διεξαχθούν υπό την αιγίδα του ΕΟΤ το «17ο Διεθνές Φεστιβάλ Ψηφιακών Τεχνών της Ελλάδας» στην Αθήνα και το «6ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου - Γέφυρες» στο Ναύπλιο, καθώς και το διεθνές συμπόσιο/φεστιβάλ «Marble Peak» στην Δράμα. Οι δράσεις και οι πρωτοβουλίες αυτές αναδεικνύουν το εμπλουτισμένο ελληνικό τουριστικό προϊόν και τις ειδικές μορφές τουρισμού που προσφέρει η Ελλάδα, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στις περιοχές πραγματοποίησής τους. Το **17ο Διεθνές Φεστιβάλ Ψηφιακών Τεχνών της Ελλάδας** (Athens Digital Arts Festival - ADAF) με την ονομασία «**Tactus**» διοργανώνεται από τις 13 έως τις 17 Οκτωβρίου στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας με κέντρο το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού (ΜΝΕΠ) στην Πλάκα.

Το βραβευμένο φεστιβάλ ιδρύθηκε το 2005 και αποτελεί κάθε χρόνο γιορτή του

ψηφιακού πολιτισμού και συνάντηση της παγκόσμιας κοινότητας καλλιτεχνών και κοινού, με στόχο να ενθαρρύνει, να ενεργοποιήσει και να προωθήσει όλες τις όψεις της ψηφιακής δημιουργίας, αλλά και να αναδείξει την «επικοινωνία» της τέχνης με την τεχνολογία και συγχρόνως την επίδρασή τους στην καθημερινότητα ενός μεγάλου αστικού κέντρου.

Στη φετινή διοργάνωση θα παρουσιαστούν έργα Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών στις κατηγορίες Video Art, Animation, Digital Image, Web Art, Installations, Virtual Reality, Games, Augmented Reality, Performances, ενώ στο πρόγραμμά του περιλαμβάνονται ακόμα workshops, ομιλίες, εκδηλώσεις αφιερωμένες στα παιδιά κ.ά.

Το «**6ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ναυπλίου - Γέφυρες**» διοργανώνεται από τις 24 έως τις 30 Οκτωβρίου στο Ναύπλιο και θα περιλαμβάνει στο φετινό πρόγραμμά του πανελλήνιες και παγκόσμιες κινηματογραφικές πρεμιέρες ταινιών μυθοπλασίας, κινουμένων σχεδίων και τεκμηρίωσης, καθώς και βραβευμένες μικρού και μεγάλου

μήκους ελληνικές και διεθνείς ταινίες, ενώ διεθνής κριτική επιτροπή θα βραβεύσει με τον «Χρυσό Πήγασο» τις καλύτερες συμμετοχές σε κάθε κατηγορία. Θα πραγματοποιηθούν, επίσης, ημερίδα για το κίνημα του ντανταϊσμού στον κινηματογράφο και αφιερώματα σε γνωστούς Έλληνες καλλιτέχνες και στην επέτειο για τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης. Η διοργάνωση στοχεύει στην προβολή του Ναυπλίου και ευρύτερα της Αργολίδας, ενδυναμώνοντας περαιτέρω το τουριστικό προφίλ της περιοχής ως προορισμό προσέλκυσης επισκεπτών με ειδικά ενδιαφέροντα θεματικού τουρισμού.

Καθ' όλη τη διάρκεια του Οκτωβρίου μπορείτε να απολαύσετε το διεθνές συμπόσιο/φεστιβάλ μαρμαρογλυπτικής «**Marble Peak**» (Μαρμάρινη Κορυφή), το οποίο διεξάγεται από τις 3 του μήνα έως και τις 29 στο Κάτω Νευροκόπι Δράμας, μια περιοχή παγκοσμίου φήμης για το εξαιρετικής ποιότητας μάρμαρο. Στο πλαίσιο του συμποσίου, έξι φιλοξενούμενοι γλύπτες από την Ελλάδα, την Σερβία, την Λευκορωσία, την Τουρκία, την

Ρουμανία και την Βουλγαρία θα φιλοτεχνήσουν σε μάρμαρα της περιοχής έργα τους, τα οποία στη συνέχεια θα τοποθετηθούν σε κεντρικά σημεία του δήμου. Στόχος του φεστιβάλ είναι η ανάδειξη του μαρμάρου και της μαρμαρογλυπτικής ως κεντρικού πολιτιστικού στοιχείου της περιοχής, όσο και η ποικιλόμορφη τουριστική προβολή της στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ακόμη, θα πραγματοποιηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα για τα σχολεία της ευρύτερης περιοχής με σκοπό την επαφή των μαθητών με την τέχνη, εκπαιδευτικές εκδρομές ανωτάτων ιδρυμάτων, εκπαιδευτικές ομιλίες και πολλές παράλληλες πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δράσεις.

Celestyal Cruises:

«Πρεμιέρα» στις 14 Μαρτίου 2022 για τις κρουαζιέρες

Πρεμιέρα για τις κρουαζιέρες της Celestyal Cruises θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 14 Μαρτίου 2022, σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας.

Η δημοφιλής εταιρεία κρουαζιέρας γνωστοποίησε πως θα ξεκινήσει τα προγράμματά της τη Δευτέρα 14 Μαρτίου 2022 με τις μοναδικές κρουαζιέρες της τριών και τεσσάρων διανυκτερεύσεων και θα συνεχίσει με τις κρουαζιέρες επτά διανυκτερεύσεων από το Σάββατο 30 Απριλίου.

Όλες οι κρουαζιέρες της Celestyal Cruises για το 2022 και το 2023 είναι all-inclusiv, ξεκινούν από 399 ευρώ το άτομο και είναι ήδη διαθέσιμες προς κράτηση.

Στα δρομολόγια της περιλαμβάνει κορυφαίους τουριστικούς προορισμούς, όπως τη Μύκονο και τη Σαντορίνη, ωστόσο δίνει τη δυνατότητα στους επιβάτες της να επισκέπτονται περισσότερα ανεξερεύνητα μέρη της Ελλάδας, παραμένοντας περισσότερη ώρα σε κάθε λιμάνι, συγκριτικά με άλλες εταιρείες που επισκέπτονται την Ελλάδα.

Η Celestyal Cruises αποτελεί μία από τις λίγες εταιρείες κρουαζιέρας, η οποία θα πραγματοποιεί προσεγγίσεις σε εβδομαδιαία βάση στην Αρχαία Έφεσο κατά την επανέναρξη των δρομολογίων της τον Μάρτιο, ενώ εμπλουτίζονται οι προορισμοί για το 2022-23, με την Θεσσαλονίκη, τη Μήλο και την Καβάλα να ξεχωρίζουν.

Στην κρουαζιέρα επτά διανυκτερεύσεων «Ειδυλλιακό Αιγαίο», που ξεκινά το Σάββατο, 30 Απριλίου, η Celestyal Cruises θα επισκέπτεται και τη Θεσσαλονίκη, πόλη γνωστή ως «γαστρονομικός παράδεισος», σταυροδρόμι και σημείο συνάντησης όλων των γεύσεων της Μεσογείου και της Ασίας. Επιπλέον αποτελεί και πύλη για τη Βόρεια Ελλάδα και τις γειτονικές βαλκανικές αγορές, με μεγάλο αριθμό καθημερινών αεροπορικών συνδέσεων και ανταγωνιστικά αεροπορικά εισιτήρια από και προς τη Βόρεια και τη Δυτική Ευρώπη, γεγονός που καθιστά την κρουαζιέρα πιο εύκολα προσβάσιμη και οικονομικά προσιτή σε αυτές τις αγορές.

Η Celestyal Cruises είναι η μοναδική που

θα προσεγγίζει σε σταθερή βάση αυτή την ιστορική πόλη της Βόρειας Ελλάδας, στην οποία οι επισκέπτες της θα ανακαλύψουν εκπληκτικά Παλαιοχριστιανικά και Βυζαντινά αξιοθέατα και μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, το άγαλμα του «Μεγάλου Αλεξάνδρου» καθώς και τη Βεργίνα έναν από τους πιο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της χώρας.

Στην ίδια κρουαζιέρα ξεχωρίζει και το φημισμένο νησί της Μήλου, το οποίο πρόσφατα αναδείχθηκε ως το «Καλύτερο Νησί του Κόσμου» σύμφωνα με το περιοδικό Travel + Leisure, ενώ θα επεκτείνει το χρονικό διάστημα που παραμένει το κρουαζιερόπλοιο στο λιμάνι της Μήλου από μισή σε ολόκληρη ημέρα.

Στην κρουαζιέρα επτά διανυκτερεύσεων «Εκλεκτό Αιγαίο» της Celestyal Cruises θα συμπεριλαμβάνεται η Καβάλα, γνωστή και ως «γαλάζια πόλη», καθώς και η Θεσσαλονίκη, η Σαντορίνη, ο Βόλος και η Κωνσταντινούπολη, στην οποία θα υπάρχει δυνατότητα επιβίβασης και αποβίβασης, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο

επιπλέον επιλογές αεροπορικών συνδέσεων. Στα τέλη του 2022 θα επιστρέψει η κρουαζιέρα επτά διανυκτερεύσεων «Τρεις Ήπειροι», η οποία πραγματοποιήθηκε για τελευταία φορά το 2019 και θα επισκέπτεται την Ελλάδα, την Τουρκία, το Ισραήλ, την Αίγυπτο και την Κύπρο.

Στη συνέχεια θα ακολουθήσουν δύο αποκλειστικές εορταστικές κρουαζιέρες, η μία θα παρέχει δέκα διανυκτερεύσεις για τα Χριστούγεννα, με επισκέψεις σε Θεσσαλονίκη, Σμύρνη, Ρόδο, Λεμεσό, Αλεξάνδρεια και με μία διανυκτέρευση στη Χάιφα στο Ισραήλ, ώστε οι επισκέπτες να περάσουν την Παραμονή και την ημέρα των Χριστουγέννων στους «Αγίους Τόπους».

Η δεύτερη εορταστική κρουαζιέρα οκτώ διανυκτερεύσεων θα επισκεφτεί Ηράκλειο, Σαντορίνη, Έφεσο, μαζί με μία διανυκτέρευση στην Κωνσταντινούπολη, ώστε οι επισκέπτες να απολαύσουν τα πυροτεχνήματα ενόψει των εορτασμών της Πρωτοχρονιάς, προσεγγίζοντας στη συνέχεια το Βόλο.

Scyscanner: Νέες ταξιδιωτικές συμπεριφορές με χαμηλές τιμές, απευθείας πτήσεις & ευέλικτα εισιτήρια

Νέες τάσεις, αλλά και χαμηλότερες τιμές στα αεροπορικά ταξίδια αποκαλύπτει η Scyscanner με την έκθεσή της με τίτλο «Skyscanner Horizons».

Τα δεδομένα της έρευνας, που προκύπτουν από 24.000 καταναλωτές σε οκτώ χώρες, αφορούν τις αναδυόμενες ταξιδιωτικές συμπεριφορές που θα καθορίσουν τις στρατηγικές ανάπτυξης στις αερομεταφορές, καθώς ο κόσμος «ανοίγει» ξανά.

Από τα ευρήματα προκύπτουν πως το κορυφαίο ταξιδιωτικό κριτήριο είναι οι προσφορές για χαμηλότερες τιμές. Πρωταρχικής σημασίας στην απόφασή τους να «κλείσουν» ένα ταξίδι, είναι επίσης η εμπιστοσύνη και η πνευματική ηρεμία, με το 58% των ταξιδιωτών παγκοσμίως να προτιμούν μεγαλύτερη ευελιξία εισιτηρίων.

Ακόμη ένα χαρακτηριστικό που προκύπτει από την έρευνα είναι πως οι Βραζιλιάνοι, οι Αμερικανοί και οι Αυστραλοί είναι οι λαοί που ηγούνται του τομέα των αεροπορικών μετακινήσεων, καθώς παρουσιάζονται πιο πρόθυμοι στο να δοκιμάσουν νέα πράγματα για το 2022.

Επιπλέον, καταγράφεται αυξημένη ζήτηση για μακρινούς προορισμούς διακοπών και προορισμούς για ταξίδια επίσκεψης

σε φίλους και μέλη της οικογένειας, πολλοί εκ των οποίων είναι προς το παρόν διαθέσιμοι μέσω μη απευθείας πτήσεων.

Από την έρευνα προκύπτει πως το Μάντσεστερ είναι το αεροδρόμιο προέλευσης με τις περισσότερες μη εξυπηρετούμενες συνδέσεις, με τη ζήτηση των ταξιδιωτών νέες απευθείας συνδέσεις να είναι πολύ υψηλή, ενώ το Μπαλί είναι ο κορυφαίος μη εξυπηρετούμενος προορισμός, καθώς

οι ταξιδιώτες αναζητήσουν ονειρικούς προορισμούς για το επόμενο ταξίδι τους.

Ωστόσο πέρα από τις χαμηλές τιμές και την ευελιξία εισιτηρίων, σημαντικό κίνητρο για την πραγματοποίηση μιας ταξιδιωτικής κράτησης αποτελεί και η ταξιδιωτική ασφάλιση για τον COVID-19.

Έτσι, υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης στο κομμάτι των VFR (Visiting Friends and Family), καθώς οι ταξιδιώτες προσπαθούν

να επανασυνδεθούν με την οικογένεια τους μετά από παρατεταμένες περιόδους χώρια. Μια μικρή ανάπτυξη υπάρχει σιγά σιγά και στα εταιρικά ταξίδια.

Τα αεροπορικά ταξίδια το 2022 αναμένεται να είναι πολύ διαφορετικά από το 2021, καθώς ταξιδιώτες και πάροχοι ταξιδιωτικών υπηρεσιών θα προσαρμόζονται σε μια νέα πραγματικότητα, με γνώμονα την ασφάλεια, την οικονομία και την αειφορία. Η έκθεση «Skyscanner Horizons» υπογραμμίζει πως έχει υπάρξει «ωρίμανση» στις τάσεις που διαμορφώνονται κατά την ανάκαμψη του κλάδου, όμως επισημαίνει επίσης συγκεκριμένες ευκαιρίες όπου η προσφορά δεν έχει ακόμη καλύψει τη ζήτηση, κάτι που θα διαμορφώσει και τις εκστρατείες μάρκετινγκ.

Οι ταξιδιώτες εξακολουθούν να αναζητούν πιο ουσιαστικές και αξιόλογες εμπειρίες που -έπειτα από ένα μεγάλο διάστημα κοινωνικής αποστασιοποίησης- θα τους φέρουν πιο κοντά στα ήθη, τα έθιμα, τις πολιτιστικές και αυθεντικές εμπειρίες. Επομένως, η βάση που έχει δοθεί στην ανάπτυξη προϊόντων και εμπειριών, θα παρουσιάζει ενισχυμένη εστίαση στη βιωσιμότητα, αλλά και τις αξίες.

Εκπτώσεις στις τιμές early bookings της Ρωσίας προς την Ελλάδα

Σε εκπτώσεις έως και 30% στις τιμές early bookings προς την Ελλάδα προχωράει η Ρωσία. Έπειτα από τις ανακοινώσεις του Υπουργού Τουρισμού, Βασίλη Κικίλια, ότι η τουριστική σεζόν του 2022 στη χώρα μας «ανοίγει» στα τέλη Μαρτίου, οι ρωσικοί τουριστικοί πράκτορες δεν έχασαν στιγμή και άρχισαν να προσφέρουν ήδη εκπτώσεις στις τιμές early bookings έως και 30%.

Σύμφωνα με τους tour operators, TEZ Tour και Ambotis Holidays, οι έγκαιρες κρατήσεις πακέτων διακοπών σε ελληνικά θέρετρα είναι ήδη, ανοιχτές, με το TEZ Tour να προσφέρει εκπτώσεις έως και 30% για αφίξεις το καλοκαίρι του 2022 στην Κρήτη, τη Ρόδο, την Κέρκυρα και την Πελοπόννησο. Έτσι, για παράδειγμα, το κόστος για μία εβδομάδα διακοπών σε

ξενοδοχείο 3* με πρωινό, ξεκινά από 35.000 ρούβλια το άτομο. Σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του tour operator, Ambotis Holidays, Βιτάλι Σταμάτοφ, οι συνθήκες για early bookings ταξιδιών στην Ελλάδα για τη σεζόν 2022 είναι πολύ καλές, καθώς υπάρχουν ήδη αιτήματα για διακοπές στη χώρα το επόμενο καλοκαίρι, με τις πρώτες κρατήσεις να αναμένονται στα τέλη Οκτωβρίου. Χάρη σε αυτές τις εκπτώσεις στις τιμές early bookings, ο τουρίστας έχει την δυνατότητα να καταβάλλει τώρα το 10% της τιμής του πακέτου, το ήμισυ των χρημάτων τον Μάρτιο και το υπόλοιπο ποσό τρεις εβδομάδες πριν την άφιξη στον προορισμό του. Από την άλλη, το Ambotis Holidays σχεδιάζει να επεκτείνει το πρόγραμμα πτή-

σεων του στην Ελλάδα τη σεζόν 2022, προσφέροντας απευθείας συνδέσεις προς Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Ρόδο, Κέρκυρα και Κρήτη, Μύκονο και Ζάκυνθο. Όπως τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος της TEZ Tour Greece, Δημήτρης Χαριτίδης «η σεζόν στην Ελλάδα παραδοσιακά ξεκινάει τους πρώτους μήνες της άνοιξης», με τον κ. Σταμάτοφ να επισημαίνει πως πριν από την πανδημία, οι πρώτες αφίξεις στα θέρετρα της Ελλάδας ξεκινούσαν συνήθως στα τέλη Απριλίου, με το βλέμμα στις διακοπές του Μαΐου. Και περίπου ένα μήνα αργότερα, στις 25-26 Μαΐου, ξεκινούσαν τα θερινά προγράμματα. Οι ειδικοί τονίζουν ότι η Ελλάδα αξίζει περισσότερο στη ρωσική αγορά, αφού αναγνωρίζει τα ρωσικά πιστοποιητικά εμβολιασμού και εκδίδει βίζες Σένγκεν,

ωστόσο η περιορισμένη, προγραμματισμένη αεροπορική σύνδεση εμπόδιζε, φέτος, πολλούς Ρώσους να ταξιδέψουν σε ελληνικά θέρετρα.

Υπενθυμίζεται ότι, τη φετινή σεζόν οι τακτικές πτήσεις προς την Ελλάδα πραγματοποιούνταν μόνο από τη Μόσχα. Οι μεγάλες πόλεις με πληθυσμό άνω του ενός εκατομμυρίου, συμπεριλαμβανομένης της Αγίας Πετρούπολης, έμειναν εντελώς χωρίς απευθείας πτήσεις προς τις ελληνικές πόλεις.

Πλέον, η τουριστική αγορά της Ρωσίας στοχεύει στην επανέναρξη των απευθείας πτήσεων προς την Ελλάδα από τις ρωσικές περιοχές, καθώς κάτι τέτοιο θα απλοποιήσει και θα μειώσει το κόστος του ταξιδιωτικού πακέτου προς την Ελλάδα.

Με βάση τα στοιχεία από την πρόσφατη έρευνα του Ινστιτούτο ΣΕΤΕ φαίνεται πως για την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2021 η εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση μειώθηκε κατά 69,8% σε σχέση με την περίοδο του 2019. Μόνο 4.550.000 ταξιδιώτες πέρασαν τα σύνορα της Ελλάδας για να πραγματοποιήσουν τις διακοπές τους έναντι των 15.080.000 του 2019. Η ταξιδιωτική κίνηση από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημείωσε πτώση 62,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 ενώ η ταξιδιωτική κίνηση από τις χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μειώθηκε κατά 79,7%.

Συγκεκριμένα η ταξιδιωτική κίνηση από τις χώρες της ζώνης του ευρώ μειώθηκε κατά 60,3% ενώ η ταξιδιωτική κίνηση από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός της ζώνης του ευρώ μειώθηκε κατά 66,2%. Σε χώρες όπως η Γερμανία παρουσίασαν πτώση κατά 58,7% και η Γαλλία 52,2%. Αναφορικά με τις χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το Ηνωμένο Βασίλειο η τουριστική κίνηση μειώθηκε κατά 84,7%, στις ΗΠΑ μειώθηκε κατά 77,3% και στην Ρωσία μειώθηκε κατά 88,2%.

Όσον αφορά τις ταξιδιωτικές εισπράξεις η περίοδος Ιανουαρίου-Ιουλίου 2021 σημείωσε πτώση 62,9% σχέση με την περίοδο του 2019 της τάξης των 3,4 σχεδόν δις €. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην πτώση των εισπράξεων από κατοίκους των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 2,318 δις € καθώς και των εισπράξεων από κατοίκους των χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 1,037 δις €.

Έχει δρόμο η ανάκαμψη

Καλύτερα τα στοιχεία του **ΙΝΣΕΤΕ** σε σχέση με την περυσινή χρονιά, αλλά η σύγκριση με το 2019 δείχνει τους αργούς ρυθμούς με τους οποίους ανακάμπτει η τουριστική κίνηση μετά το πλήγμα της πανδημίας. Πτώση 62,5% στο εννιάμηνο από τις χώρες της ΕΕ και 79,7% από τις χώρες εκτός ΕΕ. Ιούλιος και Αύγουστος βελτίωσαν τη συνολική εικόνα

Διεθνείς αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια

Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2021 καταγράφηκαν 7,7 εκατ. διεθνείς αεροπορικές αφίξεις έναντι των 15,8 εκ. της περιόδου Ιανουαρίου - Αυγούστου 2019. Πρόκειται για μείωση της τάξεως του 51,2%. Το πρώτο τρίμηνο του 2021, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις κατέγραψαν σημαντική μείωση. Το δεύτερο τρίμηνο άνοιξε με αντίστοιχο τρόπο. Μόνο ο Αύγουστος κατάφερε για πρώτη φορά να δείξει στοιχεία ανάκαμψης.

	Αφίξεις 2021	Αφίξεις 2019	Μείωση	Ανάκαμψη
Ιανουάριος	60 χιλ.	316 χιλ.	84,1%	
Φεβρουάριος	50 χιλ.	308 χιλ.	86,1%	
Μάρτιος	66 χιλ.	429 χιλ.	86,6%	
Απρίλιος	101 χιλ.	1,1 εκατ.	91,8%	
Μάιος	382 χιλ.	2,0 εκατ.	83,8%	
Ιούνιος	1,2 εκατ.	2,0 εκατ.	63,4%	
Ιούλιος	2,8. εκατ.	1,1 εκατ.	27,4%	
Αύγουστος	Πάνω 3 εκατ.			20,9%

► Η γεωγραφική ενότητα με τη μεγαλύτερη βελτίωση στο ρυθμό ανάκαμψης ήταν οι Κυκλάδες καταγράφοντας 595 χιλ. διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα αεροδρόμια των Δωδεκανήσων ανήλθαν σε 1,3 εκατ. σημειώνοντας μείωση 51,2%. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στην Κρήτη με ποσοστό 46,3% καταγράφοντας 1,8 εκατ. διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Η βρετανική αγορά,

Την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2021 στα διεθνή αεροδρόμια σημειώθηκε μείωση μεγαλύτερη από 1 εκατ. αφίξεις.
Αναλυτικά:

Αεροδρόμιο	Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις	Μείωση	Ανάκαμψη
Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών	2,0 εκατ.	54,0%	
Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης	603 χιλ.	62,9%	
Αεροδρόμιο Ηρακλείου	1,4 εκατ.	44,1%	
Αεροδρόμιο της Ρόδου	869 χιλ.	50,5%	
Αεροδρόμιο Κέρκυρας	538 χιλ.	47,6%	
Αεροδρόμιο Κως	461 χιλ.	51,8%	
Αεροδρόμιο Χανίων	411 χιλ.	52,3%	
Αεροδρόμιο Ζακύνθου	339 χιλ.	50,4%	
Αεροδρόμιο Σαντορίνη	316 χιλ.		21,4%

μέχρι τον Αύγουστο «κράτησε πίσω» την πορεία προς την ανάκαμψη στην γεωγραφική ενότητα των Ιόνιων Νήσων, όπου καταγράφηκε μείωση 51,5% ενώ καταγράφηκαν 1,1 εκατ. αφίξεις. Τέλος, η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση καταγράφηκε στην γεωγραφική ενότητα της Πελοποννήσου κατά 61,1% ενώ οι αεροπορικές αφίξεις ανήλθαν μόλις σε 70 χιλιάδες.

Αφίξεις εσωτερικού στα κυριότερα αεροδρόμια

Την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2021 καταγράφηκαν 2,8 εκατ. αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού έναντι 5,6 εκατ. της περιόδου Ιανουαρίου- Αυγούστου 2019, παρουσιάζοντας μείωση κατά -50,3%.Το πρώτο τρίμηνο του 2021, οι αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού κατέγραψαν σημαντική μείωση. Το δεύτερο τρίμηνο άνοιξε παρουσιάζοντας μικρή βελτίωση καθώς η μείωση τον Απρίλιο ανήλθε στο 73,2%. Τον Ιούνιο η βελτίωση του ρυθμού ανάκαμψης συνεχίστηκε στο 42,7% ενώ καταγράφηκαν 475 χιλ. αεροπορικές αφίξεις. Τον Ιούλιο η ανάκαμψη ανήλθε στο 24,9% ενώ καταγράφηκαν 716 χιλ. αφίξεις. Τέλος, τον Αύγουστο καταγράφηκαν 794 χιλ. αεροπορικές αφίξεις, με το ρυθμού ανάκαμψης να ανέρχεται στο 18,2%. Ο ρυθμός ανάκαμψης στα περιφερειακά αεροδρόμια ανήλθε σε 49,7% ενώ ταυτόχρονα δεν καταγράφηκε μεγάλη απόκλιση από το μέσο όρο στις επιμέρους γεωγραφικές ενότητες.

► Στην γεωγραφική ενότητα των Δωδεκανήσων καταγράφηκε μεγαλύτερη βελτίωση στο ρυθμό ανάκαμψης κατά 44,8% καταγράφοντας 220 χιλ. αεροπορικές αφίξεις.

	Αφίξεις	Μείωση
Ιανουάριος	112 χιλ.	76,4%
Φεβρουάριος	102 χιλ.	78,0%
Μάρτιος	121 χιλ.	77,8%
Απρίλιος	162 χιλ.	73,2%
Μάιος	283 χιλ.	61,0%
Ιούνιος	475 χιλ.	42,7%
Ιούλιος	716 χιλ.	24,9%
Αύγουστος	794 χιλ.	18,2%

Οι αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στα αεροδρόμια των Κυκλάδων ανήλθαν σε 334 χιλ. σημειώνοντας μείωση 51,2%. Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα αεροδρόμια των Ιονίων Νήσων ανήλθαν σε 102 χιλ. σημειώνοντας μείωση 46,2%. Τέλος, στην Κρήτη καταγράφεται ρυθμός ανάκαμψης κατά 50,6% ενώ οι αεροπορικές αφίξεις ανήλθαν σε 327 χιλιάδες.

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αεροπορικές Αφίξεις

-20,9% -51,2%

Σύγκριση με το 2019

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

Οδικές Αφίξεις

-57,7% -67,5%

Σύγκριση με το 2019

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΣΥΝΟΡΩΝ

Σύγκριση με το 2019

Αφίξεις

-50,3% -69,8%

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

Εισπράξεις

-38,6% -62,9 %

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

Πηγές: ΥΠΑ, ΔΑΑ, Μεθοριακοί Σταθμοί, ΤΤΕ / Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Οδικές Αφίξεις 2021

Την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2021 καταγράφηκαν 2,8 εκατ. διεθνείς οδικές αφίξεις, έναντι 8,6 εκατ. της περιόδου Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019, παρουσιάζοντας μείωση κατά 67,5%. Το πρώτο τρίμηνο του 2021 οι οδικές αφίξεις κατέγραψαν σημαντική μείωση. Ενώ το δεύτερο τρίμηνο άνοιξε με αντίστοιχο τρόπο, ο Μάιος έφερε την ανάκαμψή για πρώτη φορά το 2021. Τον Ιούνιο ο ρυθμός ανάκαμψης συνεχίστηκε με τον Αύγουστο να καταγράφονται πάνω από 1 εκατ. οδικές αφίξεις.

► Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2021, η μεγαλύτερη μείωση σε απόλυτες διαφορές καταγράφηκε στον Προμαχώνα 57,4% με τις οδικές αφίξεις να ανέρχονται σε 995 χιλ. και ακολούθησε ο μεθοριακός σταθμός της Νυμφαίας με μείωση -1,1 88,0%, όπου καταγράφηκαν μόλις 153 χιλ. οδικές αφίξεις.

	Αφίξεις 2021	Μείωση
Ιανουάριος	67 χιλ.	85,4%
Φεβρουάριος	66 χιλ.	85,3%
Μάρτιος	69 χιλ.	84,9%
Απρίλιο	78 χιλ.	88,2%
Μάιος	142 χιλ.	79,2%
Ιούνιος	409 χιλ.	69,4%
Ιούλιος	922 χιλ.	56,2%
Αύγουστος	πάνω από 1 εκατ.	57,7%

Πίνακας 5. Οδικές αφίξεις, Αύγουστος 2021

2021	Νυμφαία	Νίκη	Κρυσταλλοπηγή	Αγ. Κωνσταντίνος	Ορμένιο	Κυπρίνος	Καστανιές	Κήποι	Δοϊράνη	Εύζωνοι	Κακαβιά	Μέρτζανη	Εξοχή	Προμαχώνας	Σαγιάδα	Σύνολο
Ιανουάριος	921	103			6.236			6.433		24.234	12.446		1.398	15.512		67.283
Φεβρουάριος	1.051	153			7.209			6.620		24.355	9.305		1.938	15.554		66.185
Μάρτιος	1.242	158			8.247			8.260		18.413	9.127		2.725	20.466		68.638
Απρίλιος	2.617	158			6.948			6.936		20.996	9.605		2.752	28.168		78.180
Μάιος	6.473	187	1.789		11.139			5.727		56.075	4.227		2.713	53.434		141.764
Ιούνιος	34.479	231	6.658		17.092			7.428		172.046	17.125		3.477	145.451	4.666	408.653
Ιούλιος	57.912	15.101	38.208		25.476		512	11.628	23.269	331.667	38.776	647	16.243	350.680	11.939	922.058
Αύγουστος	48.791	19.764	65.182		36.309		17.491	53.750	26.690	302.201	66.812	3.045	18.398	365.608	27.755	1.051.796
Σεπτέμβριος																
Οκτώβριος																
Νοέμβριος																
Δεκέμβριος																
Τρέχον έτος	153.486	35.855	111.837		118.656		18.003	106.782	49.959	949.987	167.423	3.692	49.644	994.873	44.360	2.804.557

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**Γράφει ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Ο χειμερινός τουρισμός πέρασε πολύ δύσκολες μέρες κατά την περυσινή τουριστική περίοδο, η οποία στην ουσία δεν υπήρξε. Το 2020 δεν κινήθηκε σχεδόν τίποτα στη χειμερινή σεζόν, ωστόσο για κάποιο λόγο αποφασίστηκε πως δεν χρειάζεται να κλείσουν τα ξενοδοχεία και τα καταλύματα. Έτσι παρέμειναν να λειτουργούν άνευ πελατείας, από τη στιγμή που απαγορεύονταν οι μετακινήσεις εκτός νομού και ότι πελάτες κατάφεραν να έχουν ήταν από την περιοχή τους.

Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής ήταν να συσσωρευτούν τεράστιες ζημιές για τις τουριστικές επιχειρήσεις, δυσανάλογα μεγαλύτερες σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις των θερινών προορισμών. Φέτος, αν δεν υπάρξουν νέες περιπέτειες με το 4ο κύμα της πανδημίας που βρίσκεται σε εξέλιξη, όλα δείχνουν πως τα πράγματα θα πάνε καλύτερα. Άλλωστε από το μηδέν η μοναδική κίνηση που μπορεί να υπάρξει είναι προς τα πάνω. Δεδομένων όμως των προβλημάτων που υπήρχαν έτσι και αλλιώς στους τόπους παραχείμασης και των περσινών ανύπαρκτων πρακτικά εσόδων, θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξουν πρωτοβουλίες για την τόνωση της τουριστικής κίνησης στον Όρεινο Όγκο και στους χειμερινούς προορισμούς γενικότερα.

Ο υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Γαλλία, τόνισε το ζήτημα της αύξησης της επισκεψιμότητας κατά τους χειμερινούς μήνες. «Η Ελλάδα είναι μια κατεξοχήν ορεινή χώρα. Ο σχετικά ήπιος χειμώνας της είναι κατάλληλος για όλο και περισσότερους επισκέπτες που μπορούν να επιδοθούν σε αθλητικές ή φυσιολατρικές δραστηριότητες, όπως προτιμούν οι Γάλλοι. Θέλουμε να διαφοροποιήσουμε την τουριστική μας προσφορά, παρουσιάζοντας ως χώρα τις πολυποίκιλες επιλογές θεματικού τουρισμού», ανέφερε χαρακτηριστικά, κάνοντας κάλεσμα στους Γάλλους για την περίοδο των σχολικών διακοπών τους τον Οκτώβριο, τα Χριστούγεννα, τον Φεβρουάριο και το Πάσχα.

Επίσης σε δηλώσεις που έχει κάνει ο κύριος Κικίλιας λίγο μετά την ανάληψη της ηγεσίας του Υπουργείου Τουρισμού, σημείωσε πως θα υπάρξουν συγκεκριμένες δράσεις για τη στήριξη του χειμερινού τουρισμού. Στη Γαλλία ο υπουργός συνοδεύεται από τον ΓΓ του ΕΟΤ Δημήτρη Φραγκάκη, όπως μας ενημερώνει στην ιστοσελίδα του, ο Οργανισμός. Στην ίδια

Κρίσιμη η στήριξη των χειμερινών προορισμών

Οι προορισμοί παραχείμασης περνούν δύσκολους χειμώνες, όλη την τελευταία δεκαετία, με την πανδημία τώρα να απειλεί να τους δώσει το μοιραίο χτύπημα. Η ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο για την τόνωση της επισκεψιμότητας φέτος είναι παραπάνω από αναγκαία

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

LIVE ΕΚΠΟΜΠΕΣ
1-10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2021

ITN
NEWS WEB TV

Το ITN NEWS Web TV θα πραγματοποιήσει και φέτος από την 1η Νοεμβρίου σειρά εκπομπών για τους χειμερινούς προορισμούς, για να προβληθούν στο κοινό, αλλά και για να ακουστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν

ιστοσελίδα, ωστόσο είναι που ο χειμερινός τουρισμός, μέχρι που γράφονταν αυτές οι γραμμές τουλάχιστον, ήταν παντελώς απών και υπήρξαν μόνο κάποιες προτάσεις μέσω email από την Visit Greece για φθινοπωρινές αποδράσεις σε Χανιά, Γαλαξίδι, Μονεμβασιά και Θεσσαλονίκη. Αντιθέτως χθες πρώτη είδηση φιγουράριζε ότι η TUI ξεκινάει τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα τον Μάρτιο. Θετικό μεν γενικά για τον τουρισμό, αλλά δείχνει να προσπερνάει την χειμερινή περίοδο και να ασχολούμαστε αποκλειστικά με τη θερινή.

Προτού ξεσπάσει η πανδημία, σε αφιέρωμα που είχε πραγματοποιήσει το ITN News Web TV για τον χειμερινό τουρισμό, δεκάδες φορείς και επαγγελματίες που είχαν τοποθετηθεί στις εκπομπές είχαν απαριθμήσει τα ουκ ολίγα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χειμερινοί προορισμοί. Κρίνοντας ότι το θέμα είναι σοβαρό θα πραγματοποιηθούν εκπομπές και φέτος από την 1η Νοεμβρίου.

Ένα ζήτημα που έχουν να αντιμετωπίσουν είναι οι «αντικειμενικές συνθήκες». Κατά μία άποψη μέσα στο χειμώνα δεν υπάρχει αντίστοιχα μεγάλη περίοδος διακοπών, όπως το καλοκαίρι και βασικό ρόλο παίζουν οι ημέρες των Χριστουγέννων. Είναι γεγονός πως η ανθρωπογεωγραφία στην Ελλάδα έχει «επιβάλλει» τον Αύγουστο ως μήνα διακοπών. Διακοπές ωστόσο

πηγαίνουν πολλοί άνθρωποι και τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, ενώ άδεια οι εργαζόμενοι δικαιούνται να πάρουν σε όλη τη διάρκεια του έτους, όταν το επιθυμούν. Αυτό θεωρητικά τουλάχιστον...

Οι χειμερινοί προορισμοί βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στον εσωτερικό τουρισμό. Στα χρόνια προ μνημονίων και όσο υπήρχαν τα μεγάλα κρατικά προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού, ένα μεγάλο ποσοστό δικαιούχων κρατούσε τα εισιτήρια για να τα χρησιμοποιήσει σε κάποιο χειμερινό προορισμό, κάνοντας διακοπές μίας εβδομάδας. Παράγοντες της αγοράς τονίζουν ότι είναι απαραίτητο να υπάρξουν ανάλογες δράσεις σήμερα για να τονωθεί η κίνηση και η αγορά, αλλά και να δοθούν κίνητρα για ολιγοήμερες χειμερινές διακοπές.

Σήμερα η κρίση που περνούν οι χειμερινοί προορισμοί είναι ταυτόχρονα και ευκαιρία για να αναδιαμορφωθεί πλήρως το σκηνικό γύρω από τον χειμερινό τουρισμό. Η ΠΟΞ σε συνεργασία με τοπικές Ενώσεις Ξενοδόχων επιχειρούν τώρα μέσω δράσεων και συναντήσεων που έχουν γίνει με τον ΕΟΤ να βάλουν τους ορεινούς προορισμούς στον τουριστικό χάρτη της Ελλάδας. Για να μην είναι όμως προορισμοί σύντομων αποδράσεων θα πρέπει να υπάρξουν κίνητρα και προβολή.

Να τονιστεί σε αυτό το σημείο πως το

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
**Ο χειμερινός τουρισμός
στην Ελλάδα στηρίζε-
ται κυρίως στην εσωτε-
ρική αγορά και πέρυσι
με την απαγόρευση των
μετακινήσεων στην
πράξη δεν υπήρξε
σεζόν, παρόλο που ξενο-
δοχεία και καταλύματα
λειτουργούσαν**
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

πρόβλημα για τους χειμερινούς προορισμούς δεν ξεκίνησε με την πανδημία. Ο κορονοϊός προκάλεσε αποφασιστικό πλήγμα που ήρθε όμως να προστεθεί στην καθίζηση που έχουν υποστεί οι τουριστικές επιχειρήσεις των χειμερινών προορισμών από το 2010 και έπειτα. Αν δούμε τις πληρότητες των ξενοδοχείων και καταλυμάτων προ πανδημίας, μετά βίας προσεγγίζουν ανά έτος το 50% ακόμα και σε προορισμούς

που είναι πολύ δημοφιλείς, όπως η Αράχωβα, παρόλο που σε συγκεκριμένες περιόδους δεν «έπεφτε καρφίτσα» προτού επιβληθεί η απαγόρευση κυκλοφορίας.

Να επισημανθεί σε αυτό το σημείο πως αρκετά ξενοδοχεία που βρίσκονται μέσα σε πόλεις χειμερινών προορισμών είναι συνεχούς λειτουργίας, με ό,τι σημαίνει αυτό για τα λειτουργικά τους έξοδα μετά την ανύπαρκτη περυσινή σεζόν.

Επίσης το καλοκαίρι τα πράγματα είναι κάπως πιο απλά. Στις διακοπές οι τουρίστες θέλουν να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα. Μπορούν να κάτσουν ώρες στην παραλία και να χαλαρώσουν. Στους χειμερινούς προορισμούς η αντίστοιχη «παραλία», είναι σε μια πρώτη προσέγγιση το χιόνι και τα σπορ που το συνοδεύουν, αλλά υπάρχουν και μια σειρά από μορφές θεματικού τουρισμού που συνοδεύουν άριστα ένα χειμωνιάτικο πακέτο διακοπών. Η χειμερινή περίοδος «τρέφει» τον θεματικό τουρισμό σε βαθμό τέτοιο που φτάνει ο ίδιος ο χειμερινός τουρισμός να θεωρείται θεματική μορφή τουρισμού για κάποιους, ίσως ακριβώς επειδή συνδέεται έντονα με τον χιονοδρομικό. Η χειμερινή σεζόν, ωστόσο είναι ότι λέει η λέξη, σεζόν και δεν αφορά κάποια συγκεκριμένη μορφή τουρισμού, παρόλο που όπως είπαμε οι δραστηριότητες είναι εκ των ων ουκ άνευ για τις χειμερινές διακοπές.

Σε απότομη πλαγιά...

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**

Ο χιονοδρομικός τουρισμός έχει σημειώσει κάμψη τα τελευταία χρόνια, προτού καν ξεσπάσει η πανδημία, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Πέρυσι, ελέω κορονοϊού, δεν λειτούργησαν καν...

Αναμφισβήτητο το πιο σημαντικό κομμάτι του χειμερινού τουρισμού ή αν το πούμε ακριβέστερα η πιο δημοφιλής θεματική μορφή τουρισμού στη χειμερινή σεζόν είναι ο χιονοδρομικός τουρισμός. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή λειτουργούν 21 χιονοδρομικά κέντρα. Σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις θα πρέπει ένας μικρός αριθμός εξ αυτών να αποκτήσει εθνική διάσταση και τα υπόλοιπα να έχουν περισσότερο τοπικό χαρακτήρα. Με βάση αυτή την προσέγγιση θα πρέπει να δοθεί η ανάλογη προβολή και σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο.

Ανεξάρτητα του κατά πόσον είναι ορθή ή όχι αυτή η εκτίμηση, γεγονός είναι πως τα περισσότερα χιονοδρομικά κέντρα χρειάζονται εκσυγχρονισμό των υποδομών τους για να γίνουν πιο ελκυστικά, ειδικά αν θέλουν να προσελκύσουν σκιέρ από το εξωτερικό. Υπάρχουν χώρες που έχουν, λόγω γεωγραφίας, ιδιαίτερα ανεπτυγμένο χιονοδρομικό τουρισμό και ο πήχης είναι ψηλά στην Ευρώπη για να συζητάμε σοβαρά τον ανταγωνισμό. Το value for money θα ήταν ίσως η καλύτερη προσέγγιση στην παρούσα φάση πάντα υπό τον όρο ότι θα υπάρξουν οι ανάλογες επενδύσεις.

Δεν παραβλέπουμε πως σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατάσταση έχει παίξει η επιδείνωση των οικονομικών της χώρας τα τελευταία δέκα και πλέον χρόνια. Την δεκαετία του 2000 ο χιονοδρομικός τουρισμός, έστω για το Σαββατοκύριακο, γνώριζε συνεχώς άνθηση. Πλήθαιναν οι Έλληνες που επέλεγαν να ασχοληθούν με το σκι ή το snowboard και μάλιστα από διάφορες κοινωνικές τάξεις. Είχαν καταφέρει τα χειμερινά αθλήματα να διεισδύσουν σε μεγαλύτερες μάζες, καθώς συνολικά βελτιώνονταν τα εισοδήματα.

Έπειτα ήρθε η κρίση και τα χιονοπέδιλα αν δεν βγήκαν στο «σφυρί» για να καλύ-

ψουν τρέχουσες ανάγκες, μπήκαν στο πατάρι περιμένοντας να έρθουν καλύτερες ημέρες, που ακόμα να τις δούμε. Αντικειμενικά ο αριθμός των επισκεπτών στα χιονοδρομικά κέντρα περιορίστηκαν ακολουθώντας την συνολικότερη πτώση στην τουριστική κίνηση, από την οποία δεν ξέφυγαν την πενταετία 2010-2014 ούτε οι θερινοί προορισμοί. Το ζήτημα είναι όμως πως ακριβώς επειδή ο χειμερινός τουρισμός και κατ' επέκταση και τα χιονοδρομικά κέντρα βασίζονται κατά κύριο λόγο στον εσωτερικό τουρισμό, δεν κατάφεραν να έχουν τους ίδιους ρυθμούς ανάκαμψης, από το 2015 και έπειτα, με τους θερινούς προορισμούς που υποδέχονται μεγάλο όγκο εισερχόμενου τουρισμού.

Αποτέλεσμα είναι το πλήγμα που επέφερε η πανδημία στην τουριστική κίνηση να απειλεί να αποβεί μοιραίο για τους χειμερινούς προορισμούς. Ακριβώς λόγω της κατάστασης και της σειράς γεγονότων που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι εξαιρετικά κρίσιμο να παρθούν πρωτοβουλίες για να συνεχίσουν να υπάρχουν προορισμοί. Να υπάρχουν ξενοδοχεία, καταλύματα και χιονοδρομικά κέντρα. Αν υπήρχαν πολλοί καλοί λόγοι να υπάρξουν προγράμματα για τους θερινούς προορισμούς, για τους χειμερινούς είναι ακόμη πιο κρίσιμο να συμβεί κάτι ανάλογο.

Διέξοδος οι θεματικές μορφές

Στους χειμερινούς προορισμούς έχουν αναπτυχθεί πολλές μορφές θεματικού τουρισμού. Περιηγήσεις, rafting, canyoning, ποδηλασία και πολλές άλλες που δεν απαιτούν ειδικό εξοπλισμό, όπως για παράδειγμα η ορειβασία ή το σκι.

Οι χειμερινοί προορισμοί θα πρέπει να καταθέσουν και να προβάλουν τις προτάσεις τους στο ταξιδιωτικό κοινό, προτάσεις που θα δείχνουν ότι αντιλαμβάνονται τις τρέχουσες οικονομικές συν-

θήκες, δεδομένου όπως είπαμε ότι απευθύνονται κυρίως στο εσωτερικό κοινό. Προτάσεις που πέρα από το θέμα της τιμής, θα μπορούν να προσελκύσουν ευρύ κοινό και να εστιάζουν σε πολλές και διαφορετικές ομάδες ταξιδιωτών. Ο τουρισμός υπαίθρου, ο αγροτουρισμός, ο τουρισμός υγείας και ευεξίας είναι μόνο μερικές από τις μορφές που μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της επισκεψιμότητας.

Παράλληλα δεν πρέπει να μας διαφεύγει

ότι, όπως προαναφέρθηκε, ο ανταγωνισμός την χειμερινή περίοδο είναι έντονος. Οι κατά τόπους προορισμοί θα πρέπει να χαράξουν συγκεκριμένες στρατηγικές για τις μορφές τουρισμού που θέλουν να αναπτύξουν, πού θα δώσουν βάρος, σε ποιες κατηγορίες ταξιδιωτών θα απευθυνθούν. Η δημιουργία οργανισμών διαχείρισης προορισμών είναι μια κίνηση που δείχνει μάλλον απαραίτητη, στο βαθμό τουλάχιστον που υπάρχει ενδιαφέρον για τουριστική ανάπτυξη.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΤΑΣΙΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΟΞ

Μέτρα για να συνεχίσουν να υπάρχουν ξενοδοχεία στον ορεινό όγκο

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτές οι επιχειρήσεις είναι και ιδιαίτερα και επίπονα. 1500 ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας στις επαρχιακές πόλεις, στον ημιορεινό και ορεινό όγκο της χώρας σχεδόν δύο χρόνια δεν λειτουργούν τυπικά ή ουσιαστικά, μη έχοντας και τη δυνατότητα να δηλώσουν εποχικότητα. Έχουν ανάγκη λοιπόν από ένα ειδικό πλέγμα προστασίας

Η προσπάθεια των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων να κρατηθούν όρθιες όσο διارκεί η κρίση Covid, έχει αποδειχθεί τιτάνια. Σε αυτόν τον αγώνα που ξεκινήσαμε όλοι μαζί δεν περισσεύει κανείς και αυτονόητο είναι, ότι σε αυτή τη δύσκολη διαδρομή συνεχίζουμε όλοι μαζί. Τα τελευταία δύο χρόνια όλες οι παράμετροι της πανδημίας έφεραν την επιβίωση των επιχειρήσεων στο προσκήνιο. Τώρα περνάμε από ένα κομβικό σημείο για την επιστροφή του ελληνικού τουρισμού στην κανονικότητα που ελπίζουμε να έρθει το 2022.

Το στοίχημα που βάλουμε και το κερδίσαμε το φετινό καλοκαίρι πιάνοντας τον στόχο του 50% του 2019, δίνει την σκυτάλη στο επόμενο στοίχημα που είναι ίσως το πιο δύσκολο ενόψει χειμώνα. Τα περισσότερα ξενοδοχεία στον ορεινό όγκο είναι μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις που εξυπηρετούν και τους ίδιους τους ιδιοκτήτες τους ως κατοικία, απευθύνονται κυρίως στον εσωτερικό τουρισμό και δέχονται ως επί το πλείστον Έλληνες επισκέπτες τις αργίες και τα Σαββατοκύριακα με κρατήσεις της τελευταίας στιγμής. Σε αυτούς τους προορισμούς λοιπόν, που δεν είναι οι περισσότεροι δημοφιλείς, εστιάζουμε σήμερα την προσοχή μας, ώστε να συνεχίσουν να υπάρχουν και να στηρίζουν την οικονομία της ελληνικής επαρχίας.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτές οι επιχειρήσεις είναι και ιδιαίτερα και επίπονα. 1500 ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας στις επαρχιακές πόλεις, στον ημιορεινό και ορεινό όγκο της χώρας σχεδόν δύο χρόνια δεν λειτουργούν τυπικά ή ουσιαστικά, μη έχοντας και τη δυνατότητα να δηλώσουν εποχικότητα. Έχουν ανάγκη λοιπόν από ένα ειδικό πλέγμα προστασίας.

Η συνέχιση του «Συν-εργασία» τουλάχιστον για το πρώτο τρίμηνο του 2022, η επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και η δυνατότητα ενιαίας ρύθμισης των προ πανδημίας οφειλών με αυτές που δημιουργήθηκαν στην κρίση Covid, είτε αφορούν το δημόσιο είτε τα ασφαλιστικά ταμεία, είναι διεκδικήσεις της ΠΟΞ που ανταποκρίνονται ΚΑΙ στις ανάγκες αυτών των επιχειρήσεων. Επιπλέον, η προβολή μέσα από την καμπάνια επικοινωνίας για τον χειμερινό τουρισμό που έχει ήδη ανακοινωθεί από το υπουργείο Τουρισμού και τον ΕΟΤ θα είναι ένα σημαντικό εργαλείο, ενίσχυσης της προσπάθειας που κάνει ο κλάδος μας για να επιμηκύνει τη σεζόν, με ορίζοντα τους δώδεκα μήνες το χρόνο. Προς την κατεύ-

θυνση αυτή πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει η επιδότηση της μετακίνησης προς τις περιοχές αυτές για τους δικαιούχους, μέσα από αντίστοιχα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού του ΟΑΕΔ.

Σήμερα όμως εξαιτίας της αύξησης των τιμών στην ενέργεια, παραμένει πιο επίκαιρο από ποτέ το διαχρονικό αίτημα της ΠΟΞ για επιδότηση πετρελαίου θέρμανσης για τα καταλύματα του ορεινού όγκου, όπου αναγκαστικά, λόγω των καιρικών συνθηκών, τα συστήματα θέρμανσης πρέπει να λειτουργούν καθ' όλη την διάρκεια της εβδομάδας, ανεξάρτητα αν διαμένουν σε αυτά πελάτες ή όχι. Συνεκτιμώντας και το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο η μεγάλη πλειοψηφία των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων έχει φθάσει λόγω των συ-

νεπειών από τη κρίση Covid, η επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης για αυτές τις επιχειρήσεις καθίσταται πλέον επιτακτική προϋπόθεση για την επιβίωσή τους, αφού στην πλειοψηφία τους, δουλεύουν με πετρέλαιο θέρμανσης. Επιπλέον, λόγω του υψόμετρου και των χαμηλών θερμοκρασιών, τα ξενοδοχεία αυτά χρειάζεται να αναβαθμίσουν τις κτιριακές τους εγκαταστάσεις και αναζητούν κίνητρα. Άλλωστε για αυτό αναμένουμε την ανακοίνωση του «Εξοικονομώ» για τα ξενοδοχεία – έχουμε λάβει διαβεβαιώσεις από την ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για αυτό. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα σε όλους, να αναβαθμίσουν τις επιχειρήσεις τους, ιδιαίτερα σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Στην ρεαλιστική προσέγγιση για τη βιώσιμη ανάκαμψη της αεροπορίας επικέντρωσε τις θέσεις του το Διεθνές Συμβούλιο Αεροπορίας (ACI) στην διάσκεψη του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) για τον Covid-19.

Η προσοχή υπουργών Μεταφορών και Υγείας από 193 χώρες θα είναι στραμμένη στις αεροπορικές μεταφορές τις επόμενες δύο εβδομάδες. Στόχος είναι η επιτάχυνση, με ασφάλεια, της επανέναρξης των αεροπορικών συνδέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο για την αναζωογόνηση του τουρισμού και του εμπορίου.

Ήδη από την Τρίτη 12 Οκτωβρίου βρίσκεται σε εξέλιξη η 10ήμερη (έως τις 22 Οκτωβρίου) διάσκεψη του ICAO, με θέμα: «Ένα όραμα για την ανάκαμψη της αεροπορίας, την ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα πέρα από την παγκόσμια πανδημία».

Η εκδήλωση, συγκεντρώνει υπουργικές αντιπροσωπείες και φορείς της αεροπορίας από όλο τον κόσμο. Με σκοπό την επίτευξη παγκόσμιας συναίνεσης, ώστε να καταστεί δυνατή η ασφαλής ανάκαμψη της βιομηχανίας, καθώς και να ενισχυθεί ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα.

Ζητούμενο η στήριξη της βιομηχανίας

Στην εναρκτήρια ομιλία στην εικονική εκδήλωση, ο πρόεδρος του ICAO Salvatore Sciacchitano τόνισε ότι λόγω των σοβαρών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η παγκόσμια αεροπορία και εναέρια κυκλοφορία από την πανδημία, η σημασία των αποτελεσμάτων της εκδήλωσης είναι σημαντική. Τόσο για τα διεθνή ταξίδια και το εμπόριο όσο και για την ευημερία και τη βιωσιμότητα των οικονομιών σε όλο τον κόσμο.

«Χρειαζόμαστε νέες και ακόμη ισχυρότερες πολυμερείς δεσμεύσεις που θα αποφασιστούν εδώ, υπογράμμισε. Αυτές θα αποσκοπούν στην ασφαλή αποκατάσταση των αεροπορικών ταξιδιών, στη στήριξη της βιωσιμότητας της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων. Καθώς και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού και του εμπορίου στα αεροπορικά ταξίδια».

Από την πλευρά του, ο Γενικός Γραμματέας του ICAO Juan Carlos Salazar ανα-

ACI: Ρεαλιστική προσέγγιση στη βιώσιμη ανάκαμψη

Στόχος η επιτάχυνση, με ασφάλεια, της επανέναρξης των αεροπορικών συνδέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο για την αναζωογόνηση του τουρισμού και του εμπορίου.

Αυτό είναι το σημείο που επικέντρωσε το Διεθνές Συμβούλιο Αεροπορίας (ACI) στην διάσκεψη του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) για την πανδημία

φέρθηκε στο ουσιαστικό αντίκτυπο που έχει στην αεροπορία η πανδημία. «Η ανάκαμψη, επεσήμανε είναι ασταθής και εύθραυστη και περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εγχώριες ταξιδιωτικές και εμπορικές αγορές».

Σημείωσε ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να εξετάσουν τις προτάσεις των κρατών για την αντιμετώπιση της ασφάλειας, των επιχειρησιακών και οικονομικών προκλήσεων. Όπως είτε θα πρέπει «να βελτιστοποιήσουν τις πολιτικές αντιδράσεις στη μετά την πανδημία κατάσταση της αεροπορίας. Να ενισχύσουν την πολυμερή συνεργασία και τις συλλογικές δεσμεύσεις που ήταν τόσο σημαντικές για την αντιμετώπιση αυτής της καταιγίδας μέχρι τώρα».

Σύμφωνα με το ACI, οι προκλήσεις είναι ορατές για τους αερολιμένες και την αε-

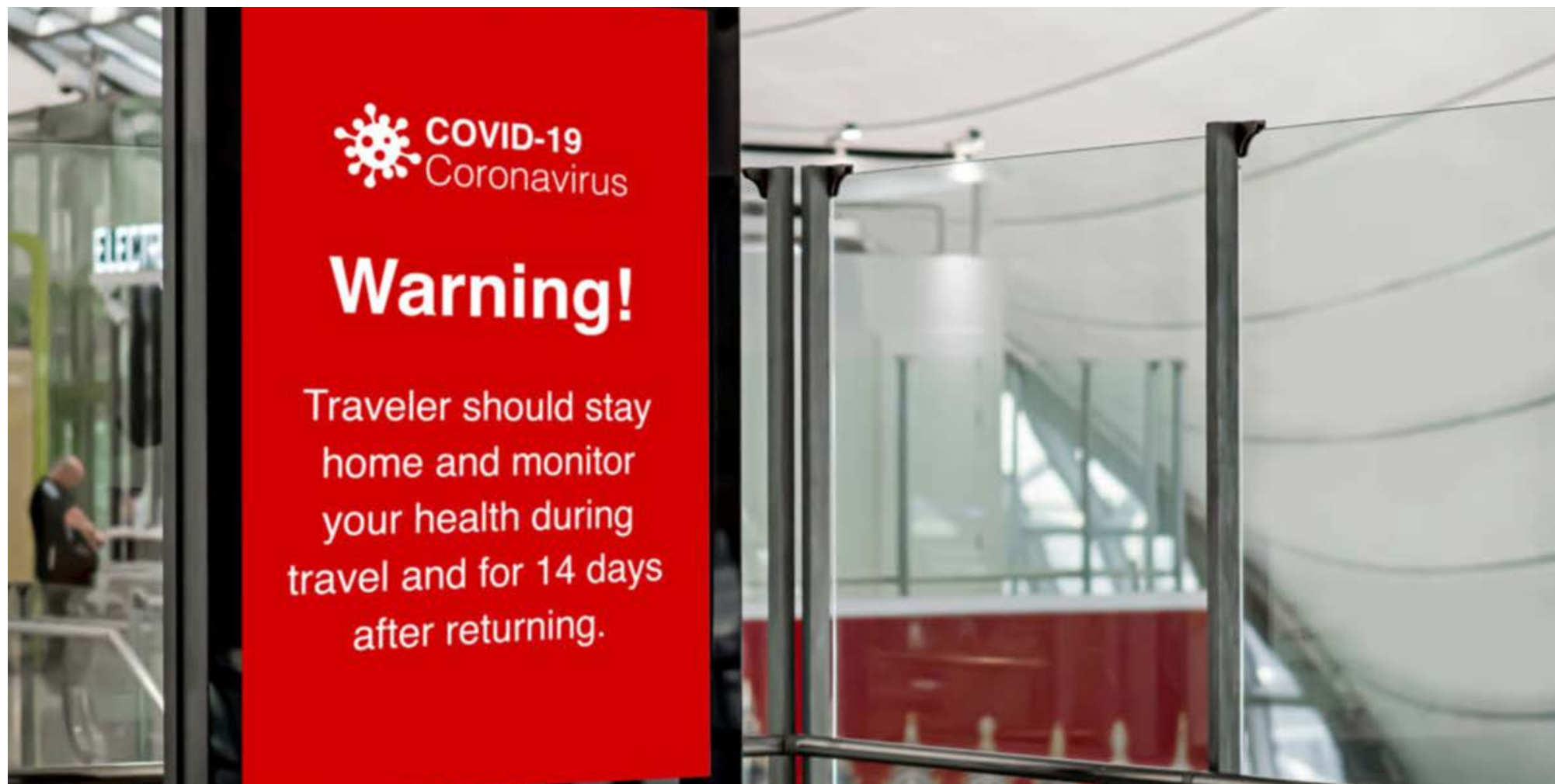
● ● ● ● ● ● ● ●
Στη διάσκεψη του ICAO, που ξεκίνησε την περασμένη Τρίτη, συμμετέχουν υπουργικές αντιπροσωπείες και φορείς της αεροπορίας από όλο τον κόσμο. Με σκοπό την επίτευξη παγκόσμιας συναίνεσης, ώστε να καταστεί δυνατή η ασφαλής ανάκαμψη της βιομηχανίας
● ● ● ● ● ● ● ●

ροπορική βιομηχανία, καθώς η επιβατική κίνηση αρχίζει να επιστρέφει. Οι αλληλεπιδράσεις εκδηλώσεων, που πραγματοποιούνται από τις έως τις 22 Οκτωβρίου, θα επικεντρωθούν όχι μόνο σε βραχυπρόθεσμους στόχους που σχετίζονται με τον εμβολιασμό ταξιδιωτών και τα σχετικά μέτρα μείωσης του κινδύνου πανδημίας.

Αλλά και σε μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας για τη διασφάλιση μελλοντικών λοιμώξεων για να αντιμετωπιστούν με πολύ μικρότερη παγκόσμια αναστάτωση.

Οι προκλήσεις

Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν αυξημένους χρόνους επεξεργασίας επιβατών και μεγαλύτερους χρόνους των αεροσκαφών

στο έδαφος, δημιουργώντας καθυστερήσεις στη λειτουργία και περιορισμούς χωρητικότητας στα αεροδρόμια. Αυτά θα επηρεάσουν αρνητικά την επανέναρξη ταξιδιού και την εμπειρία των πελατών.

Η έλλειψη προσωπικού που έχει ήδη παρατηρηθεί σε ορισμένους κλάδους του τομέα, καθώς και σε ορισμένες κρατικές υπηρεσίες, είναι πιθανό να επιδεινώσουν αυτήν την ήδη πολύπλοκη κατάσταση.

«Είναι επιτακτική ανάγκη οι υπουργοί στη διάσκεψη του ICAO να υποστηρίξουν μια ρεαλιστική και βασισμένη στον κίνδυνο προσέγγιση στη διαχείριση της βιώσιμης ανάκαμψης της βιομηχανίας, δήλωσε ο Γενικός Διευθυντής του ACI Luis Felipe de Oliveira.

Πρέπει να είναι έτοιμοι να άρουν τα εμπόδια καθώς η βιομηχανία επιστρέφει

σε υψηλότερα επίπεδα επισκεψιμότητας, διατηρώντας παράλληλα τους επιβάτες και τους εργαζόμενους στη βιομηχανία ασφαλείς.

Πρέπει να διδαχθούμε από το παρελθόν, όπως την απάντηση μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Να αναγνωρίσουμε ότι χρειαζόμαστε μια ανάλογη απάντηση στην απειλή. Και να μην συνεχίσουμε να επιβάλλουμε μέτρα μόλις περάσει η ανάγκη.

Καθώς η παγκόσμια κατάσταση της υγείας εξελίσσεται και η ανοσία αυξάνεται, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο μείωσης μέτρων υγείας καθώς μαθαίνουμε να ζούμε με τον ιό». Το συνέδριο θα επικεντρωθεί στην Ασφάλεια και τη Διευκόλυνση. Το ACI έχει υποβάλει προτάσεις για να υποστηρίξει τα συμφέροντα των μελών της παγκοσμίως.

Οι προτάσεις που κατέθεσε το ACI

Οι προτάσεις αφορούν στον χειρισμό εδάφους ως βασικό συστατικό της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας του συστήματος αεροπορίας. Και έχουν αναπτυχθεί από κοινού με την Ένωση Υπηρεσιών Αεροδρομίου. Παρουσιάζουν και υπογραμμίζουν τη σημασία των παρόχων υπηρεσιών εδάφους (GHSP) ως μέρος της μακροπρόθεσμης οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας του οικοσυστήματος της αεροπορίας. Καθώς και τη σημασία της διασφάλισης της διατήρησης του συνολικού επιπέδου ασφάλειας μέσω επαρκών διαδικασιών διαχείρισης που εφαρμόζεται από τα GHSP και τις κυβερνήσεις.

Προτείνει επίσης την υιοθέτηση ενός ισορροπημένου κανονιστικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων ασφάλειας που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εδάφους.

Γράφει ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ****YACHTING VOLOS FESTIVAL: ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ**

Με «ηχηρές» παρουσίες ξεκινάει σήμερα το Yachting Volos Festival: Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία στο λιμάνι του Βόλου που θα διαρκέσει έως τις 17 Οκτωβρίου. Στην έκθεση συμμετέχουν σημαντικές εταιρείες του yachting, φορείς της περιοχής και παραγωγοί με τα προϊόντα τους. Τα εγκαίνια έχουν προγραμματιστεί για απόψε στις 19:00 στον χώρο που διεξάγεται η έκθεση.

Το φεστιβάλ που ξεκινάει σήμερα πέρασε από «χίλια κύματα» εξαιτίας της πανδημίας, καθώς αρχικά ήταν προγραμματισμένο να πραγματοποιηθεί πέρυσι τον Μάιο, κάτι που φυσικά δεν ήταν δυνατόν να συμβεί εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που υπήρχαν για την αντιμετώπιση του κορονοϊού. Σήμερα όμως, το Yachting Volos Festival ανοίγει τα πανιά του, στοχεύοντας πρώτα και κύρια στην τουριστική ανάδειξη της Μαγνησίας, αλλά και στις δύο μορφές θεματικού τουρισμού που μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην περιοχή.

Ευθύς εξαρχής η ιδέα για την υλοποίηση της έκθεσης, που ανέλαβε η Mact Media Group ήταν επικεντρωμένη στο γεγονός πως οι διεθνείς ταξιδιωτικές τάσεις μεταβάλλονται. Οι επισκέπτες αναζητούν αυθεντικές εμπειρίες, βιώσιμες επιλογές και διαφορετικές παραστάσεις. Τώρα στην μετα-Covid εποχή οι τάσεις αυτές ενισχύονται ακόμη περισσότερο, καθώς μπαίνει στο «κάδρο» και το θέμα της υγειονομικής ασφάλειας.

Παράλληλα όλο και περισσότεροι ταξιδιώτες επιλέγουν σήμερα όχι το πού θα ταξιδέψουν, αλλά τι θα κάνουν στον προορισμό που θα επιλέξουν. Η αναζήτηση της αυθεντικής εμπειρίας, η βιωσιμότητα, οι νέες γεύσεις, οι διαφορετικές παραστάσεις και επιλογές είναι τα απαραίτητα συστατικά για το τουριστικό προϊόν του μέλλοντος. Κανείς δεν υποστηρίζει βέβαια ότι το μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» θα πάψει να υπάρχει, όμως υπάρχει σαφώς ανάγκη για τον εμπλουτισμό του, προκειμένου ο ελληνικός τουρισμός όχι μόνο να ανακάμψει ταχύτερα, αλλά και να θέσει τις βάσεις για ένα στέρεο και γόνιμο μέλλον, καταφέροντας επιτέλους να αντιμετωπίσει και το διαχρονικό ζήτημα της εποχικότητας.

Το Yachting Volos Festival έρχεται για να καταδείξει πως η Μαγνησία αποτελεί ιδανικό προορισμό για τον θαλάσσιο τουρισμό. Η ακτογραμμή του νομού, οι Σποράδες, το θαλάσσιο πάρκο, το καταδυτικό μουσείο στην Αλόννησο, καθιστούν την περιοχή εξαιρετική επιλογή για τους λάτρεις του yachting, το οποίο ενώ η Ελλάδα γενικότερα γεωγραφικά με την ακτογραμμή

«Σαλπάρει» σήμερα με ηχηρές παρουσίες

Σημαντικές εταιρείες του yachting, φορείς και παραγωγοί δίνουν το παρόν στην μεγάλη έκθεση που ξεκινάει σήμερα στο λιμάνι του Βόλου και θα διαρκέσει μέχρι τις 17 Οκτωβρίου

της και τα χιλιάδες νησιά αποτελεί το ιδανικό τερνόν για τον θαλάσσιο τουρισμό, την ίδια στιγμή δεν είναι ανεπτυγμένο όσο θα έπρεπε ή όσο θα μπορούσε.

Καταλυτικό ρόλο για να ευοδωθεί αυτή η προσπάθεια παίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση που πρέπει να αναλάβει τον κεντρικό σχεδιασμό, να τρέξει προγράμματα για την δημιουργία υποδομών να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο μεταξύ επαγγελματιών, φορέων και επισκεπτών. Η Μαγνησία έχει την τύχη να διαθέτει αυτή τη στιγμή μια Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας, όσο και σε επίπεδο Δήμων, που έχει αντιληφθεί αφενός τον ρόλο που πρέπει να παίζει και αφετέρου λαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για την τουριστική ανάπτυξη της περιο-

χής και για αυτό το λόγο συνέδραμε καταλυτικά για την υλοποίηση του φεστιβάλ.

Η γαστρονομία από την άλλη πλευρά καλείται να παίζει και αυτή τον δικό της σημαντικό ρόλο στον τουρισμό. Οι γαστρονομικές δημιουργίες συνοδευόμενες από τα εξαιρετικά ελληνικά κρασιά και αποστάγματα μπορούν να κάνουν τη διαφορά και να αποτελέσουν, λόγω της υψηλής ποιότητάς τους, μία βασική αιτία για να επισκεφθεί κάποιος την περιοχή. Παράλληλα με αυτό τον τρόπο το τουριστικό προϊόν καταφέρνει να διασυνδεθεί με τους παραγωγούς, με την αγροδιατροφή. Με αυτό τον τρόπο και η εμπειρία του επισκέπτη αναβαθμίζεται, και τα ελληνικά προϊόντα θα αποκτήσουν μεγαλύτερη διείσδυση εν ευθέτω χρόνο σε μεγαλύτε-

ρες αγορές δίνοντας ώθηση στην παραγωγή και συνολικά στην οικονομία.

Το Yachting Volos Festival: Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία έρχεται για να βάλει το δικό του λιθαράκι σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια και η διοργανώτρια εταιρεία διατρανώνει την πεποίθηση και τη βεβαιότητά της, πως θα αποτελέσει θεσμό για τα επόμενα χρόνια, ενώ παράλληλα σηματοδοτεί για την περιοχή και την επιστροφή στην κανονικότητα.

Οι επισκέπτες του Yachting Volos: Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία θα έχουν την ευκαιρία να επιβιβαστούν σε σκάφη, κάθε λογής, να ενημερωθούν για τις λεπτομέρειες είτε απόκτησης ιδιόκτητου σκάφους, είτε ναύλωσης επαγγελματικού σκάφους, με ή χωρίς πλήρωμα, να

Ποιοι συμμετέχουν στο Yachting Volos Festival

- Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Δήμος Βόλου
- Sailing Volos
- SAIL AEGEAN
- Odyssey Sailing
- ΖΑΓΟΡΙΝ
- Δήμος Νοτίου Πηλίου
- Επιμελητήριο Μαγνησίας
- Φασόλια Πρεσπών
- Ψαροταβέρνα Ο Μανώλας Τρίκερι
- Sail with us
- Ankereva Yacht Charters
- Istion Yachting
- North Sailing
- Athenian Yachts
- COSMOS YACHTING
- Οινοποιία Πουλτσίδη
- Τσίπουρο Τοκαλή
- ΕΨΑ Α.Ε
- Το Δεκαράκι
- Vernicos Yachts
- Λιόδεντρο
- DOMOTEL
- Kiriacoulis Mediterranean
- ALFA – SYM ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΜΑΙΩΝ
- Αγροτικός Οινοποιητικός Συνεταιρισμός Νέας Αγχιάλου «Η ΔΗΜΗΤΡΑ»
- ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
- Thrustech
- Esencial Hellas
- ElectroShop ΓΩΓΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ
- Ομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ν.Μαγνησίας
- Ένωση Επαγγελματιών Υγειονομικού Ενδιαφέροντος Νέας Αγχιάλου
- ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ – Εξειδικευμένα καθαριστικά μη τοξικά LIMPIO

YACHTING & GASTRONOMY

VOLOS
14-15-16-17
OCTOBER 2021

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

www.mact.gr

2110129575

info@mact.gr

γνωρίσουν νέα προϊόντα, να γευθούν τοπικές λιχουδιές και ηδύποτα, αλλά και να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις που διοργανώνονται στα πλαίσια της έκθεσης με κεντρικό σκοπό την τουριστική ανάδειξη της περιοχής. Θα παρουσιαστούν εταιρείες Θαλάσσιου Τουρισμού και Yachting, εταιρείες με προϊόντα που συνεργάζονται με το Yachting, εταιρείες με παραδοσιακά τοπικά προϊόντα. Θα πραγματοποιηθούν B2B συναντήσεις με επιχειρηματίες και bloggers, οι οποίοι θα συναντηθούν με τους επαγγελματίες του Yachting.

Το Σάββατο το απόγευμα στο πλαίσιο της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν δύο workshops με σημαντικούς ομιλητές.

Ειδικότερα στις 18:00 θα πραγματοποιη-

Στο πλαίσιο της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν το Σάββατο το απόγευμα δύο workshops για τον Θαλάσσιο Τουρισμό και για τη διασύνδεση της αγροδιατροφής με το τουριστικό προϊόν της περιοχής

ηθεί το workshop «Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία» με ομιλητές:

- **Ανοιγμα** από Γ. Διευθυντή Mact Media Group Καραχρήστο Γιώργο
- **Εισαγωγή** Αντιπεριφερειάρχη Μαγνησίας Κολυνδρίνη Δωροθέα – Ανάπτυξη Θαλάσσιου Τουρισμού στη Θεσσαλία
- **Εισαγωγή** από Σωτήρη Γιαμάκο Αρχιτέκτων Μηχανικός – Θέμα: Σύνδεση εμπορικού λιμένα – βιομηχανική περιοχή Μαρίνα Βόλου, Παγασητικός – Αργοναυτικό Πάρκο
- **Παρέμβαση** ΟΛΒ
- **Παρέμβαση** Προέδρου Ξενοδόχων Μαγνησίας Ζαφείρη Γιώργου
- **Πρόεδρος ΣΙΤΕΣΑΠ** Πάρις Λουτριώτης

• **Πρόεδρος Ε.Π.Ε.Τ.Σ.Θ «ΑΡΓΩ»** Πτωχόπουλος Παναγιώτης
Ακολούθως στις 19:30 θα παρουσιαστεί το workshop «Γαστρονομία και Σύνδεση με τον τουρισμό – από την θεωρία στη πράξη» με ομιλητές:

- **Ανοιγμα** από Γ. Διευθυντή Mact Media Group Καραχρήστο Γιώργο
- **Πρόεδρος** Επιμελητηρίου Μαγνησίας Αριστοτέλης Μπασδάνης
- **Εισήγηση** Αναστασόπουλος Χρήστος Οικονομολόγος MSC Αρθρογράφος τουρισμού, επιστημονικός πρ. συνεργάτης ΤΕΙ Καλαμάτας
- **Πρόεδρος** Αγροτικός Οινοποιητικός Συνεταιρισμός Νέας Αγχιάλου «Η ΔΗΜΗΤΡΑ» Ιωάννης Κίτσιος
- **Δίκτυο Οινοποιών** Θεσσαλίας

Ο Σεπτέμβριος έκανε τη διαφορά

Οι πληρότητες τον Αύγουστο έφθασαν στο 80%, αλλά συνεχίστηκε η καλή εικόνα και στη συνέχεια με πληρότητες 65% με 70%, τονίζει ο κύριος Ζαφείρης. Παράλληλα σημειώνει ότι οι ορεινοί προορισμοί μπαίνουν πια στον τουριστικό χάρτη της Ελλάδας, επισημαίνοντας ωστόσο ότι και φέτος ο χειμώνας αναμένεται δύσκολος...

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Την εικόνα της τουριστικής κίνησης φέτος στη Μαγνησία περιγράφει ο πρόεδρος Ένωσης Ξενοδόχων της περιοχής Γιώργος Ζαφείρης, αλλά και τις προοπτικές που ανοίγονται πλέον για τους ορεινούς προορισμούς. Την ίδια ώρα επισημαίνει πως και ο φετινός χειμώνας θα είναι βαρύς και θα χρειαστούν μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Ζαφείρη έχει ως εξής:

- Κύριε Ζαφείρη χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Δώστε μας πρώτα τις εντυπώσεις σας από τη φετινή σεζόν. Κάλυψε τις προσδοκίες η τουριστική κίνηση στην περιοχή σας;

Τα ξενοδοχεία της Μαγνησίας ξεκίνησαν τη λειτουργία τους από αρχές Ιουνίου με πολύ μικρές πληρότητες της τάξεως του 30% και από τα μέσα Ιουλίου έως τα τέλη Αυγούστου πέτυχαν πληρότητες στο 80%. Την περίοδο του Σεπτέμβριου συνεχίστηκε η λειτουργία των ξενοδοχείων με καλές πληρότητες, οι οποίες έφθασαν στο 65-70%. Κατά τη δική μου άποψη αυτό ήταν το λιγότερο που μπορούσε να συμβεί, καθώς ο Βόλος και το Πήλιο είναι αγαπητός προορισμός στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και αυτές είναι περίπου οι πληρότητες που ήταν και την προηγούμενη χρονιά, κάνοντας τη διαφορά μόνο ο Σεπτέμβριος.

- Με μεγάλο ενδιαφέρον διαβάσαμε το μήνυμά σας για την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού. Τι σημαίνει τελικά τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς;

Όπως ανέφερα και στο μήνυμά μου θα πρέπει να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες για όλες τις περιοχές της χώρας μας και για όλες τις κατηγορίες των ξενοδοχείων. Σε συνεργασία με την Π.Ο.Ε. δημιουργήσαμε την ομάδα των ορεινών προορισμών στην οποία συμμετέχουν όλες οι ενώσεις της ηπειρωτικής Ελλάδας. Ένα όνειρό μου το οποίο αρχίζει να παίρνει σάρκα και οστά και θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο Γρηγόρη Τάσιο, τον Αγγελό Καλλιό και τον Ηρακλή Τσιτλακίδη, καθώς επίσης και το ΔΣ της Π.Ο.Ε. για την άψογη συνεργασία. Ξεκινήσαμε στην ουσία να «υπάρχουμε» στον τουριστικό χάρτη της Ελλάδας. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν έρχεται σε σύγκρουση με τα ξενοδοχεία μαζικού τουρισμού, τα ξενοδοχεία και τις περιοχές τα οποία αποτελούν σημαντικό κομμάτι της τουριστικής οικονομίας και πολύ απλά συμπληρώνουμε κάποια κομμάτια του

παλζ που έλειπαν. Μεταξύ άλλων λάβαμε τη δέσμευση του υπουργείου Τουρισμού και του Ε.Ο.Τ. ότι στην καμπάνια της χώρας μας θα συμπεριλαμβάνονται και οι ορεινοί προορισμοί και βασικότερο απ' όλα οι υπαίθριες δραστηριότητες, οι οποίες προσφέρουν μοναδικές εμπειρίες στους επισκέπτες. Εξηγήσαμε και πείσαμε ότι αυτοί είναι οι πελάτες που χάναμε όλα αυτά τα χρόνια και ότι είναι ο μοναδικός τρόπος για την πολυπόθητη επέκταση της τουριστικής σεζόν. Δεν μπορούν επιτέλους να αποκλείονται τα μικρά καταλύματα από τα διάφορα προγράμματα και να μη θεωρούνται οι ίδιοι οι επιχειρηματίες εργαζόμενοι.

- Η Μαγνησία έχει τουριστική κίνηση όλο τον χρόνο. Πέρυσι οι επιχειρήσεις χειμερινού τουρισμού πέρασαν μία πολύ δύσκολη περίοδο όντας

ανοιχτές, αλλά χωρίς αντικείμενο. Θα είναι καλύτερα φέτος τα πράγματα; Υπάρχουν κρατήσεις;

Δυστυχώς παρότι είμαι από εκείνους που βλέπουν το ποτήρι μισογεμάτο, προβλέπεται ένας βαρύς χειμώνας και φέτος για αυτές τις επιχειρήσεις. Έχουν να δουλέψουν περίπου 2 χρόνια και όλοι καταλαβαίνουν ότι θα είναι πάρα πολύ δύσκολο να αντέξουν έναν ακόμα χειμώνα. Υπάρχουν πολύ λίγες κρατήσεις, οι οποίες είναι έωλες δεδομένης της αβεβαιότητας που έχει κυριαρχήσει στον κόσμο. Θα πρέπει να φροντίσουμε να διατηρήσουμε πράσινες τις περιοχές μας, έτσι ώστε να υπάρξει κάποια ελπίδα για τη λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών.

- Έχετε μηνύματα για το αν θα υπάρξουν δράσεις στήριξης των χειμερινών προορισμών;

Συζητήσεις και υποσχέσεις. Σας ανέφερα προηγουμένως ότι αφορά το θέμα της προβολής, αλλά αυτό δεν αρκεί, αναμένουμε κάποια μέτρα στήριξης όσον αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, αλλά θα πρέπει να υπάρξουν και μέτρα στήριξης τα οποία θα αφορούν την ενέργεια γενικότερα, ώστε αυτές οι επιχειρήσεις να αντέξουν το οικονομικό κόστος.

- Στον Βόλο ξεκινάει σήμερα το Yachting Festival: Θαλάσσιος Τουρισμός και Γαστρονομία. Πόσο σημαντικές είναι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού σε σχέση και με τα όσα συζητήσαμε παραπάνω;

Θεωρώ ότι είναι ένα σημαντικό γεγονός για την περιοχή μας διότι καταρχάς ο θαλάσσιος τουρισμός είναι ένα σημαντικό κομμάτι της τουριστικής πίτας και θεωρώ ότι η εμπειρία της MACT MEDIA και ειδικά η δική σας κύριε Καραχρήστο, θα απογειώσουν το γεγονός. Όπως προανέφερα

οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού ή αν θέλετε οι δραστηριότητες υπαίθρου είναι αυτές που μπορούν να δώσουν προστιθέμενη αξία σε ένα τουριστικό προϊόν, να προσφέρουν μοναδικές εμπειρίες και να προσελκύσουν πελάτες πολλές φορές και εκτός σεζόν.

Στην περιοχή μας εδώ και αρκετά χρόνια δεν μείναμε στη μοναξιά μας. Από τη μια πλευρά, οι άνθρωποι που υπηρετούν όλες αυτές τις δραστηριότητες οργανώθηκαν, πιστοποιήθηκαν και σήμερα προσφέρουν άριστης ποιότητας υπηρεσίες. Από την άλλη, εμείς σε συνεργασία με το Γραφείο Τουρισμού του Δήμου Βόλου, τους δήμους, τον Σύλλογο Ενοικιαζόμενων Δωματίων και το Επιμελητήριο, κάναμε δράσεις, ώστε να προβάλλουμε τις ιδιαίτερότητες της περιοχής μας. Αν τώρα πια συνδυαστεί και με την κεντρική καμπάνια της χώρας μας θα έχει πολλαπλά αποτελέσματα.

- Η γαστρονομία μπορεί να αποτελέσει το όχημα για τη μεγαλύτερη σύνδεση του τουρισμού με τα τοπικά προϊόντα. Γίνονται βήματα προς αυτή την κατεύθυνση;

Εδώ και πάρα πολλά χρόνια η γαστρονομία στην περιοχή μας αποτελεί σημαντικό τομέα του τουρισμού. Η Ένωση Ξενοδόχων Μαγνησίας σε συνεργασία με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο ήταν από τις πρώτες που αγκάλιασε τη δράση «Ελληνικό Πρωινό» και έτσι συνδυάστηκε ο πρωτογενής τομέας με τον τουρισμό. Σε συνεργασία με το Επιμελητήριο, με τους δήμους και την Περιφέρεια προβάλλαμε τα τοπικά προϊόντα, τους γυναικείους συνεταιρισμούς και τις προσπάθειες των ιδιωτών, έτσι ώστε να χτιστεί μια υγιής σχέση μεταξύ μας.

- Αν δούμε τη συνολική εικόνα στη μετα-covid εποχή που είναι και παρούσα η κλιματική αλλαγή τι αλλαγές θα πρέπει να περιμένουμε στις ταξι-

διωτικές συνήθειες; Ποιες τάσεις δείχνουν να κερδίζουν έδαφος;

Είναι πλέον γνωστό ότι ο τουρισμός αλλάζει. Νομίζω ότι στη δική μας περιοχή έχουμε όλα τα προσόντα τα οποία μπορούν να καλύψουν τις νέες τάσεις και ανάγκες. Με αιχμή του δόρατος τα μικρά οικογενειακά ξενοδοχεία. Πρέπει να σημειώσουμε ότι και τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία της περιοχής μας δημιουργούν τέτοιες συνθήκες, ώστε οι πελάτες να απολαμβάνουν την «οικογενειακή φιλοξενία».

- Η σεζόν φέτος ήταν καλύτερη, οι απώλειες όμως που έχουν υποστεί τα ξενοδοχεία είναι μεγάλες. Ποια είναι τα μέτρα στήριξης που θα βοηθούσαν για να ανακάμψει ο κλάδος ταχύτερα; Ποιες είναι οι προτάσεις που έχει καταθέσει η Ένωση Ξενοδόχων Μαγνησίας;

Άμεσα πρέπει να δοθούν λύσεις για το ενεργειακό κόστος, για το εργατικό κόστος των επιχειρήσεων και τις ρυθμίσεις των οφειλών. Γίνονται προσπάθειες από την πλευρά της κυβέρνησης, αλλά π.χ όπως χρόνια λέμε, οι ρυθμίσεις δεν πρέπει να έχουν υποσημειώσεις, κρυφά σημεία και πολλά αν και εφόσον

Δεν ξέρω πραγματικά αν υπάρχει ο χρόνος και ο χώρος για να αναφέρουμε όλα αυτά τα οποία χρειάζονται. Θα ξεκινήσω από την βασική διαπίστωση ότι ο τουρισμός είναι ο πρώτος τομέας της οικονομίας ο οποίος μπορεί να ανακάμψει και να φέρει εισοδήματα στον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτό αποδείχτηκε και φέτος. Θα πρέπει λοιπόν να γίνει κτήμα όλων μας ότι ο τουρισμός είναι βασικός πυλώνας της οικονομίας. Οι κραυγές που ακούστηκαν περί μονοκαλλιέργειας του τουρισμού ακυρώθηκαν εν τη γενέσει τους. Όταν αναφερόμαστε στον τουρισμό δεν μιλάμε για τα ξενοδοχεία μόνο. Το 80% των επιχειρήσεων της χώρας εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με αυτόν. Θα σταθώ λοιπόν στα άμεσα και αναγκαία που πρέπει να γίνουν. Οι προτάσεις της Ένωσης Ξενοδόχων Μαγνησίας συντάσσονται με τις προτάσεις της Π.Ο.Ε. και έτσι άμεσα

πρέπει να δοθούν λύσεις για το ενεργειακό κόστος, για το εργατικό κόστος των επιχειρήσεων και τις ρυθμίσεις των οφειλών. Γίνονται προσπάθειες από την πλευρά της κυβέρνησης, αλλά π.χ. όπως χρόνια λέμε, οι ρυθμίσεις δεν πρέπει να έχουν υποσημειώσεις, κρυφά σημεία και πολλά αν και εφόσον. Και φέρνω ένα παράδειγμα. Οι εποχικές επιχειρήσεις, οι οποίες λειτούργησαν στην καλύτερη περίπτωση 2,5 μήνες, δε θα μπορέσουν σε καμία περίπτωση να ανταπεξέλθουν ακόμα και στις ρυθμίσεις των 120 δόσεων όταν καλούνται να πληρώσουν τις υποχρεώσεις Αυγούστου και Σεπτεμβρίου, παράλληλα με την πρώτη δόση και να συνεχίζουν να πληρώνουν τις δόσεις, όντας επιχειρήσεις κλειστές, οι οποίες επαναλαμβάνω λειτούργησαν 2,5 μήνες και κλήθηκαν ναβάλουν πλάτη, ώστε ο τουρισμός να κρατηθεί ζωντανός. Οι άλλες επιχειρήσεις συνεχούς λειτουργίας δεν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν διότι ας μη ξεχνάμε ότι και αυτές έρχονται από μια 10ετη κρίση με αποκορύφωμα εκείνη των 2 τελευταίων ετών, οι οποίες άντεξαν δημιουργώντας χρέη και υποχρεώσεις, οι οποίες δεν μπόρεσαν να καλυφθούν.

Η στήριξη των επιχειρήσεων είναι μονόδρομος, με γενναία μέτρα τα οποία θα ληφθούν εγκαίρως με ουσιαστική, άμεση παρέμβαση. Φυσικά θα πρέπει να λυθούν και εκείνα τα οποία φαντάζουν μικρά, αλλά είναι ουσιαστικά για τη λειτουργία των ξενοδοχείων. Τα συνέδρια, οι εκδηλώσεις είναι ουσιαστικό κομμάτι των ξενοδοχείων της περιοχής μας και θα πρέπει να λυθούν άμεσα τα θέματα διοργάνωσης τους προκειμένου τα ξενοδοχεία να προβούν σε κρατήσεις. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις είμαστε σίγουροι ότι θα συνεχίσουμε το μοντέλο της συνεργασίας με την Περιφέρεια, τους δήμους, το επιμελητήριο και τους φορείς της περιοχής μας, ώστε να πέτυχουμε τους στόχους μας. Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο που μου διαθέσατε και εύχομαι καλή επιτυχία στο φεστιβάλ μας.

Τι προβλέπει το **WTTC** για την ανάκαμψη του τουρισμού

Επωνύμως

Γράφει ο
Γιώργος Τζιάλλας*

Σήμερα θα σας παρουσιάσω σύντομα τα αποτελέσματα μιας πρόσφατης έρευνας του World Travel & Tourism Council (WTTC) αναφορικά με τη σταδιακή ανάκαμψη του τουρισμού μετά την πανδημία του COVID-19.

Σε μια λοιπόν, πιο αργή από την αναμενόμενη ανάκαμψη, ο Τουρισμός θα αυξήσει τη συμβολή του στο παγκόσμιο ΑΕΠ κατά λιγότερο από το ένα τρίτο το 2021, σε σχέση με το 2020, με τα σωστά όμως μέτρα, οι κυβερνήσεις θα μπορούσαν να δουν τις θέσεις εργασίας να φτάνουν και να ξεπερνούν τα επίπεδα του 2019 έως το 2022.

Το WTTC σημειώνει ότι η ανάκαμψη του τομέα των ταξιδιών και του τουρισμού παρεμποδίστηκε από την έλλειψη διεθνούς συντονισμού, τους αυστηρούς ταξιδιωτικούς περιορισμούς και τα βραδύτερα ποσοστά εμβολιασμού σε ορισμένες χώρες του κόσμου.

Το 2019, ο Τουρισμός παρήγαγε σχεδόν 9,2 τρισεκατομμύρια δολάρια στην παγκόσμια οικονομία, ωστόσο το 2020, η πανδημία έφερε τον κλάδο σε σχεδόν πλήρες αδιέξοδο, με αποτέλεσμα την πτώση κατά 49,1%, αντιπροσωπεύοντας μια τεράστια απώλεια σχεδόν 4,5 τρισεκατομμυρίων δολαρίων.

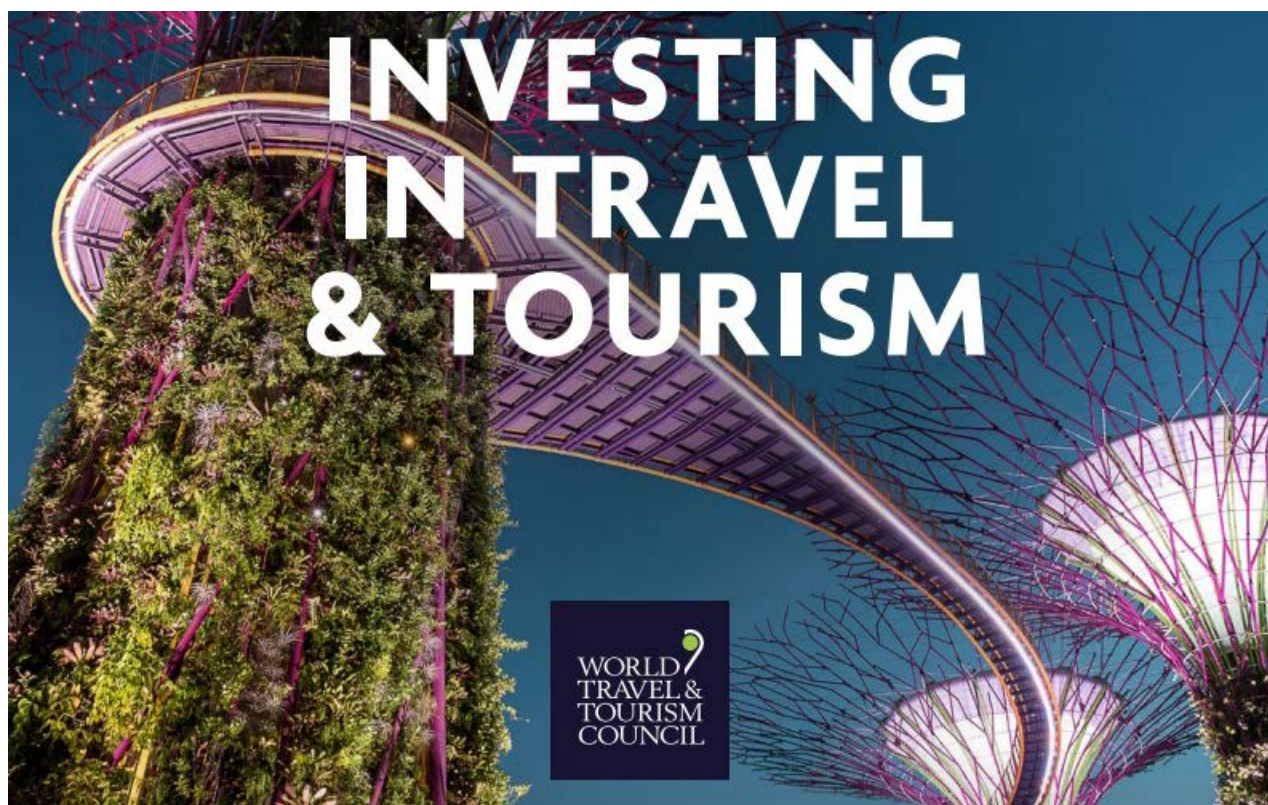
Ενώ η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να δει μια σχετικά μέτρια ετήσια αύξηση κατά 30,7% από τα ταξίδια και τον τουρισμό το 2021 σε σχέση με το 2020, αυτό θα αντιπροσωπεύει μόνο 1,4 τρις δολάρια και θα οφείλεται κυρίως στον εγχώριο τουρισμό.

Τα ταξίδια στο εσωτερικό των χωρών παγκοσμίως, όμως, δεν θα επιτύχουν από μόνα τους σύντομα την επιθυμητή οικονομική ανάκαμψη, καθόσον ο τρέχων ρυθμός ανάκαμψης δεν είναι αρκετά γρήγορος. Η έρευνα αποκαλύπτει ότι με το ρυθμό αυτό, η συμβολή του τουρισμού στην παγκόσμια οικονομία θα μπορούσε να δει μια παρόμοια μέτρια ετήσια αύξηση κατά 31,7% σε ετήσια βάση το 2022.

Πέρυσι, το WTTC εκτίμησε την απώλεια θέσεων εργασίας στον Τουρισμό σε όλο τον κόσμο σε 62 εκατομμύρια και με τον τρέχοντα ρυθμό ανάκαμψης, οι θέσεις εργασίας αναμένεται να αυξηθούν μόνο κατά 0,7% φέτος.

Ομοίως, η έρευνα δείχνει μια πιο ελπιδοφόρα πιθανή αύξηση των θέσεων εργασίας σε ετήσια βάση στον κλάδο το επόμενο έτος, κατά ένα ποσοστό της τάξης του 18%.

Σύμφωνα με την έρευνα, η συμβολή του τομέα στο

Το WTTC σημειώνει ότι η ανάκαμψη του τομέα των ταξιδιών και του τουρισμού παρεμποδίστηκε από την έλλειψη διεθνούς συντονισμού, τους αυστηρούς ταξιδιωτικούς περιορισμούς και τα βραδύτερα ποσοστά εμβολιασμού σε ορισμένες χώρες του κόσμου. Ποια μέτρα προτείνονται

παγκόσμιο ΑΕΠ και η αύξηση των θέσεων εργασίας θα μπορούσαν να είναι πιο θετικές φέτος και το επόμενο έτος, εάν τηρηθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- Να επιτραπεί στους πλήρως εμβολιασμένους ταξιδιώτες να κυκλοφορούν ελεύθερα, ανεξάρτητα από την προέλευση ή τον τελικό προορισμό τους.
- Η εφαρμογή ψηφιακών λύσεων που επιτρέπουν σε όλους τους ταξιδιώτες να αποδείξουν εύκολα την εμβολιαστική τους κάλυψη, επιταχύνοντας έτσι τη διαδικασία στα σύνορα σε όλο τον κόσμο.
- Αναγνώριση όλων των εμβολίων που έχουν εγκριθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) ή/και από οποιαδήποτε άλλη ρυθμιστική αρχή.
- Συμφωνία από όλες τις αρμόδιες αρχές ότι τα διε-

θνή ταξίδια είναι ασφαλή με ενισχυμένα πρωτόκολλα υγείας και ασφάλειας.

Η έρευνα δείχνει ότι εάν αυτοί οι τέσσερις κανόνες τηρηθούν πριν από το τέλος του 2021, ο αντίκτυπος στην παγκόσμια οικονομία και τις θέσεις εργασίας θα μπορούσε να είναι σημαντικός. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, η συμβολή του τομέα στην παγκόσμια οικονομία θα μπορούσε να αυξηθεί κατά 37,5% - φθάνοντας τα 6,4 τρισεκατομμύρια δολάρια φέτος (έναντι 4,7 τρισεκατομμυρίων δολαρίων το 2020).

Υπάρχει δε ακόμη ελπίδα εάν συνεχιστεί η άρση των περιορισμών και με περισσότερη διεθνή συνεργασία, οι κυβερνήσεις να μπορέσουν να επαναφέρουν σχεδόν 19 εκατομμύρια θέσεις εργασίας πριν από το τέλος του έτους (αύξηση 6,8%).

Η τάση αυτή φαίνεται έτσι να συνεχιστεί και το επόμενο έτος, όταν η συμβολή του κλάδου στην παγκόσμια οικονομία θα μπορούσε να σημειώσει ετήσια αύξηση 34%, φτάνοντας τα 8,6 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, κοντά στο 2019, έτος ρεκόρ για τον τουρισμό παγκοσμίως. Ομοίως, οι θέσεις εργασίας θα μπορούσαν να ξεπεράσουν τα επίπεδα του 2019 - αύξηση 20,1% σε ετήσια βάση, σε περισσότερα από 349 εκατομμύρια.

** Ο Γιώργος Τζιάλλας είναι Περιφερειακός Διευθυντής του World Travel & Tourism Council (WTTC), Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πρώην Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού*

BROADCAST CANADIAN & INTERNATIONAL TV NETWORK

www.bci24news.com

info@bci24news.com

Ο ανταγωνισμός θα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα το 2022

Στην Ελλάδα έχουμε αφήσει την αγορά να αποφασίζει για εμάς, ενώ οι περισσότεροι ανταγωνιστές μας την καθοδηγούν. Είμαστε σαν ένα ιστιοφόρο μέσα στην φουρτούνα. Με τη θάλασσα που είναι η τουριστική αγορά, τον άνεμο που είναι τα επαναλαμβανόμενα γεγονότα που επηρεάζουν την αγορά, το ιστιοφόρο που είναι ο προορισμός και τον καπετάνιο, το πλήρωμα που είναι όλοι οι υπεύθυνοι της τουριστικής ανάπτυξης του προορισμού

Οποιοσδήποτε τύπος θα μπορούσε να διεκδικήσει τον χαρακτηρισμό τουριστικού προορισμού. Μια πόλη, ένας τόπος επίσκεψης, μια περιοχή, ένας πολιτιστικά ή φυσικά ομοιογενής χώρος,

μια χώρα ή ακόμα και μια ήπειρος. Όποια και αν είναι η περίμετρος, ένας τουριστικός προορισμός είναι στην ουσία ένας χώρος στον οποίο ένας τουρίστας πηγαίνει να ζήσει μια συγκεκριμένη εμπειρία. Για να γίνει αυτό, πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρει τα οφέλη και τις υπηρεσίες που αναμένονται από τους πελάτες του και να είναι γνωστά, αναγνωρισμένα, σαφώς προσδιορισμένα και να τηρούν την υπόσχεση που κάνουμε!

Γράφει ο
**Δημήτρης
Τριανταφυλλίδης**
CEO Meliortempus
Development Ltd

Για όλους τους προορισμούς, ο τουρισμός φαίνεται να είναι ένα σημαντικό οικονομικό ζήτημα. Ο τουρισμός είναι μια εγκάρσια οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, που τροφοδοτείται, για την ανάπτυξή του, από πολλούς τομείς (μεταφορές, πολιτισμός, εκπαίδευση, διαχείριση και ανάδειξη φυσικών χώρων και πολιτιστικής κληρονομιάς κ.λπ.) και αποτελεί μια αλυσίδα υπηρεσιών. Σε αντάλλαγμα προσφέρει έναν σημαντικό οικονομικό μοχλό για τις ίδιες συμπληρωματικές δραστηριότητες (οικοδομικές, αγροδιατροφικές, μεταφορές κ.λπ.) και ένα ισχυρό εργαλείο στην υπηρεσία του περιφερειακού και τοπικού σχεδιασμού.

Με αυτό κατά νου, υπάρχουν πολλοί υποψήφιοι για την τουριστική ανάπτυξη και ο ανταγωνισμός είναι έντονος, εντός της ίδιας χώρας μεταξύ πόλεων ή σε παγκόσμια κλίμακα μεταξύ των χωρών. Για να κερδίσουμε σε αυτό το παι-

χνίδι, η ανταγωνιστικότητα είναι το μονόδρομο.

Στο ανταγωνιστικό πλαίσιο που περιγράφεται παραπάνω, κάθε προορισμός πρέπει να ξεχωρίζει. Καθορισμός αξιόπιστης θέσης, που να είναι σύμφωνη με τα δικά της περιουσιακά στοιχεία, την ταυτότητά της, τη διαφοροποίηση, επιτρέποντάς της να υπάρχει σε μια πληθώρα προσφορών και να είναι προσβάσιμη σε όλους ψηφιακά, ελκυστική για μια στοχευμένη πελατεία, με απόλυτη γνώση των σημερινών προσδοκιών και των αλλαγών στα καταναλωτικά πρότυπα. Ενοποιώντας τελικά όλους και με την υποστήριξη όλων, από τους κατοί-

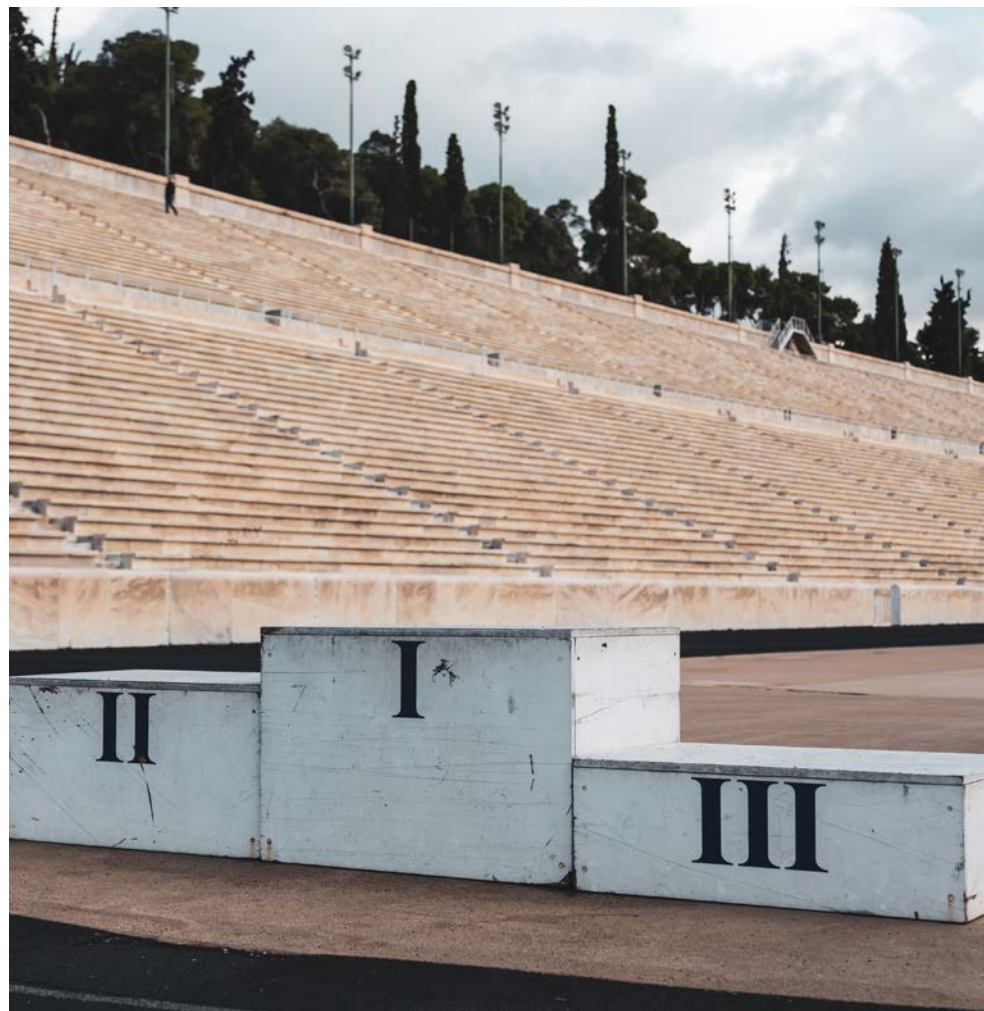
κους, που είναι οι πρώτοι πρεσβευτές του προορισμού τους, μέχρι τους ιδιωτικούς φορείς και τις δημόσιες αρχές.

Ο τουριστικός τομέας είναι εγγενώς περίπλοκος. Οι λόγοι αυτής της πολυπλοκότητας είναι πολυάριθμοι: ο πολυτομέακός χαρακτήρας του τουρισμού, η πολυπλοκότητα των εμπλεκόμενων φορέων, με μερικές φορές αντιφατικούς στόχους, οι στόχοι διαφόρων πελατών (αγορές, λόγοι επισκέψεων) και οι διαφοροποιημένες προσδοκίες, καθώς και η μόνη εξέλιξη των προσδοκιών των καταναλωτών (προϊόντα, καταναλωτικά πρότυπα) και οι τεχνικές λύσεις που δίνουν σε κάθε τουριστικό παράγοντα

(δημόσιο ή ιδιωτικό, καταναλωτή ή επαγγελματία) την ευκαιρία πρόσβασης σε νέα εργαλεία.

Σε αυτό το σύνθετο, αναπτυσσόμενο και όλο και πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον, κάθε προορισμός πρέπει να ενσωματώσει όλα αυτά τα στοιχεία για να είναι ανταγωνιστικός. Αλλά η ίδια η έννοια της ανταγωνιστικότητας δεν μπορεί να περιοριστεί σε μερικούς μετρήσιμους δείκτες (τιμή, ροές, δαπάνες ανά επισκέπτη κ.λπ.), πρέπει να ενσωματώσει όλες τις συνιστώσες της τουριστικής βιομηχανίας που καθιστούν έναν προορισμό επιτυχημένο.

«Η ανταγωνιστικότητα του τουρισμού

για έναν συγκεκριμένο προορισμό αντιστοιχεί στην ικανότητα του τόπου να βελτιστοποιήσει την ελκυστικότητά του για τους κατοίκους και τους μη κατοίκους, προκειμένου να προσφέρει στους καταναλωτές ποιοτικές, καινοτόμες και ελκυστικές τουριστικές υπηρεσίες (καλή σχέση ποιότητας/τιμής) και να κερδίσει μερίδιο αγοράς στην εγχώρια και παγκόσμια αγορά, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι διαθέσιμοι πόροι για τη στήριξη του τουρισμού χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και βιώσιμα».

Η ανταγωνιστικότητα καθορίζει τις βασικές συνιστώσες ενός προορισμού (διακυβέρνηση του τουρισμού, ανάπτυξη προϊόντων, ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών, ανταγωνιστικότητα τιμών, προσβασιμότητα, branding προορισμού, φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού) και στη συνέχεια προτείνει έναν κατάλογο δεικτών που θα μετρήσουν «τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις του τουρισμού, την ικανότητα ενός προορισμού να προσφέρει ανταγωνιστικές τουριστικές υπηρεσίες, και την ποιότητα, την ελκυστικότητα ενός προορισμού, τα μέτρα που λαμβάνονται από τις δημόσιες αρχές και τις οικονομικές επιπτώσεις».

Και η Ελλάδα;

Αν ταξιδέψουμε πίσω στο χρόνο και μερικές δεκάδες κρίσεις μετά: πρώτο και δεύτερο σοκ πετρελαίου, πόλεμος των Falklands, Tchernobyl, πόλεμος

Η «θάλασσα», η αγορά, είναι ένα περιβάλλον που αλλάζει γρήγορα. Όπως και οι καταναλωτές που αλλάζουν τις αγοραστικές τους συμπεριφορές πολύ γρήγορα και παραμένουν λιγότερο πιστοί στις μάρκες από το παρελθόν

του Κόλπου, κρίση των τρελών αγελάδων (mad cow crisis), πτώση των Δίδυμων Πύργων, H5N1, οικονομική κρίση των subprimes, H1N1, Fukushima, Ebola, Covid και σήμερα ο οικονομικός πόλεμος μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ με την Ευρώπη για θύμα... πρέπει να αναρωτηθούμε.

Τι αλλάξαμε στις πρακτικές μας μετά από όλα αυτά τα γεγονότα; Πώς διαμορφώσαμε το προϊόν μας και την προσφορά μας σαν χώρα και προορισμοί;

Στις μεγάλες γραμμές δεν κάναμε τίποτα! Περιμέναμε τα πράγματα να ξανά μπουν στην θέση τους, θέση που αντιστοιχεί πάντα με την «ζώνη άνεσης»

μας (comfort zone). Χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι μετά από κάθε συμβάν υπήρχαν πάντα διαφορές, στην αντίληψη της καινούργιας πραγματικότητας και στους τρόπους κατανάλωσης.

Είμαστε σαν ένα ιστιοφόρο μέσα στην φουρτούνα. Με τη θάλασσα που είναι η τουριστική αγορά, τον άνεμο που είναι τα επαναλαμβανόμενα γεγονότα που επηρεάζουν την αγορά, το ιστιοφόρο που είναι ο προορισμός και τον καπετάνιο, το πλήρωμα που είναι όλοι οι υπεύθυνοι της τουριστικής ανάπτυξης του προορισμού.

Η «θάλασσα», η αγορά, είναι ένα περιβάλλον, που αλλάζει γρήγορα. Όπως και οι καταναλωτές που αλλάζουν τις αγοραστικές τους συμπεριφορές πολύ γρήγορα και παραμένουν λιγότερο πιστοί στις μάρκες από το παρελθόν.

Η θάλασσα είναι και απρόβλεπτη, αλλά μπορούμε να την εξουσιάζουμε (δυστυχώς όχι πάντα) όταν και αν έχουμε μάθει να την ακούμε και να την διαβάζουμε, κάτι που χρειάζεται εμπειρία πιο πολύ από θεωρίες.

Ο άνεμος, είναι τα γεγονότα που έρχονται όλο και πιο συχνά και συνεχώς επιταχύνονται τις τελευταίες δεκαετίες, όπως αναφέραμε πιο πάνω.

Το ιστιοφόρο, είναι ο προορισμός μας.

• **Αν το φορτώσουμε πάρα πολύ,** αν βάλουμε περισσότερους ανθρώπους απ' όσο πρέπει, θα βουλιάξει.

• **Αν αφεθεί μόνο του** στις δυνάμεις

της θάλασσας και των ανέμων, θα ανατραπεί και θα βυθιστεί.

• **Αν δεν το διατηρήσουμε** σε καλή κατάσταση, δεν θα μας φτάσει στον προορισμό μας.

Μόνο ο καπετάνιος, ρυθμίζοντας τα πανιά και την κατεύθυνση θα μπορέσει να αποφύγει ή να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους.

Ο καπετάνιος λοιπόν καθορίζει την πορεία, όπως πρέπει και ο διαχειριστής του προορισμού να καθορίζει την τουριστική στρατηγική, να ρυθμίζει τα πανιά, δηλαδή να εφαρμόζει τις απαραίτητες τακτικές προσαρμοσμένες στις καιρικές συνθήκες.

Με λίγα λόγια έχουμε αφήσει την αγορά να αποφασίζει για εμάς ενώ οι περισσότεροι ανταγωνιστές μας την καθοδηγούν.

• **Το πρώτο βήμα** για την αλλαγή είναι να δεχτούμε ότι είναι απαραίτητη.

• **Το δεύτερο βήμα** είναι να καταλάβουμε ότι μας αφορά όλους μας.

• **Το τρίτο βήμα** είναι ότι δεν υπάρχουν πολιτικά χρώματα σε αυτήν την προσέγγιση.

Και τέλος, ας δεχτούμε ότι δεν έχουμε την πρακτική τεχνογνωσία, κάτι που δεν είναι κατακριτέο και αρκετά φυσιολογικό όταν όλα πήγαιναν καλά αυτόματα, ας αποφασίσουμε να το ψάξουμε αλλού και να ζητήσουμε βοήθεια από άλλους.

Επτά ευρωπαϊκές πόλεις υποψήφιες για το βραβείο 'Εξυπνου Τουρισμού 2022

Βαλένθια, Πάλμα, Μπορντό, Κοπεγχάγη, Δουβλίνο, Φλωρεντία και Λιουμπλιάνα φιλοδοξούν να γίνουν μία από τις δύο ευρωπαϊκές πρωτεύουσες του Έξυπνου Τουρισμού 2022. Πρόκειται για πρωτοβουλία της ΕΕ που στοχεύει να αναδείξει τα επιτεύγματα των πόλεων της ηπείρου για την προσβασιμότητα, τη βιωσιμότητα, την ψηφιοποίηση και πολιτιστική κληρονομιά και τη δημιουργικότητα

Επτά φιναλίστ φιλοδοξούν να γίνουν μία από τις δύο ευρωπαϊκές πρωτεύουσες του Έξυπνου Τουρισμού 2022. Υποψήφιες είναι Βαλένθια, Πάλμα, Μπορντό, Κοπεγχάγη, Δουβλίνο, Φλωρεντία, Λιουμπλιάνα. Ο έξυπνος τουρισμός, αναφέρεται σε πολύ συγκεκριμένες κατηγορίες στις οποίες αξιολογούνται οι υποψήφιες πόλεις. Αυτή η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει να αναδείξει τα επιτεύγματα των πόλεων της ηπείρου σε τέσσερις τομείς.

- Προσβασιμότητα.
- Βιωσιμότητα.
- Ψηφιοποίηση και πολιτιστική κληρονομιά.
- Δημιουργικότητα.

Επτά πόλεις, δύο νικητές

Αυτές οι επτά πόλεις -τόσο τόσο διαφορετικές μεταξύ τους- επιλέχθηκαν ανάμεσα σε 30 υποψηφιότητες από 16 χώρες. Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναζητούν τη σφραγίδα

ποιότητας ενός διαγωνισμού τρίτης έκδοσης. Το βραβείο έχει ήδη απονεμηθεί στο Ελσίνκι και τη Λυών, το 2019 και στο Γκέτεμποργκ και τη Μάλαγα, το 2020.

Το έπαθλο που θα λάβουν οι δύο νικητές είναι η υποστήριξη ειδικών επικοινωνιών για την παραγωγή διαφημιστικού υλικού και την οργάνωση δραστηριοτήτων. Αυτά θα διευκολύνουν την προβολή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο έξυπνος τουρισμός σχετίζεται με την καινοτομία, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς τουριστική ανάπτυξη.

Οι νικητές θα ανακοινωθούν τον προσεχή Νοέμβριο. Μέχρι τότε οι εκπρόσωποι των φιναλίστ θα παρουσιάζουν τα προγράμματα και τις προβλέψεις τους για το 2022 στην Ευρωπαϊκή Κριτική Επιτροπή, τον ενδιάμεσο οργανισμό ταξινόμησης. Η Συνοπτική Ορθή Πρακτική θα χρησιμοποιείται ως αναφορά πρότυπο από τους αιτούντες. Θα περιλαμβάνει μια λίστα λειτουργιών προσβάσιμων σε όλους τους ανθρώπους που εφαρμόζονται σε βασικές αστικές δημόσιες υπηρεσίες.

Περιλαμβάνει επίσης πρωτοβουλίες όπως μια κάρτα πολλαπλών χρήσεων στην Κοπεγχάγη, η οποία επιτρέπει την πρόσβαση στα περισσότερα μουσεία και αξιοθέατα της πόλης και πρόσβαση στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Πώς έγινε η επιλογή των 7

Εστιάζοντας στο 2022, η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τονίζει ότι η πόλη της Βαλένθια «έχει πρωτοποριακή αρχιτεκτονική, μια φουτουριστική Πόλη Τεχνών και Επιστημών», καθώς και το γεγονός ότι «ο τουριστικός της τομέας απασχολεί περισσότερους από 30.000 επαγγελματίες».

Τονίζει επίσης τις «καινοτόμες πρακτικές» που εφαρμόζονται για τη μέτρηση του αποτυπώματος άνθρακα της τουριστικής δραστηριότητας.

Από την άλλη πλευρά, η Πάλμα, επισημαίνει τις ανησυχίες για την προσβασιμότητα και την περιβαλλοντική πιστοποίηση των παραλιών της. Καθώς και την ανάπτυξη τεχνολογίας που επιτρέπει την πρόβλε-

ψη της κατάληψης χώρων αναψυχής. Αναφέρει επίσης την προσπάθεια επαναχρησιμοποίησης του νερού, μεταξύ άλλων υγιεινών πρακτικών για την προστασία των αστικών δασών.

Το γαλλικό Μπορντό, η μεγαλύτερη περιοχή στον κόσμο που έχει καταγραφεί στην UNESCO με 347 μνημεία, αξιοποιεί τους υπάρχοντες πόρους της και τους επανατοποθετεί για να ωθήσει τις έξυπνες τουριστικές πρακτικές της στην κορυφή.

Ένα παράδειγμα αυτού είναι το οικοσύστημα του Δαρβίνου, με συλλογικό προσανατολισμό προς μια πράσινη οικονομία. Αυτός ο πρώην στρατώνας τώρα ένας από τους πιο επισκέψιμους χώρους στο Μπορντό. Φιλοξενεί ένα αστικό αγρόκτημα και το μεγαλύτερο εστιατόριο με βιολογικά προϊόντα στη Γαλλία, όλα δείχνουν έναν τρόπο «διαφορετικής κατανώσεως».

Η Κοπεγχάγη στη Δανία από την άλλη στοχεύει να είναι η πρώτη πρωτεύουσα στον κόσμο με ουδέτερο CO₂ έως το 2025. Η

Μπορντό, Γαλλία

Κοπεγχάγη, Δανία

νέα εφαρμογή Planet Copenhagen θα συμβάλει σε μια βιώσιμη επίσκεψη. Η εφαρμογή θα επισημάνει βιώσιμες εμπειρίες και μεταφορές για να κάνει τη βιώσιμη επιλογή την πιο εύκολη. Επιπλέον, τα εμβληματικό λιμάνι της μεταφέρει έως και 700.000 επιβάτες ετησίως και τροφοδοτείται αποκλειστικά από ηλεκτρική ενέργεια.

Το πρόσφατα ανοιχτό Μουσείο της Κοπεγχάγης χρησιμοποιεί νέα τεχνολογία για να εμπλουτίσει την εμπειρία των επισκεπτών. Πλέον οι επισκέπτες μπορούν να βιώσουν τρισδιάστατα μοντέλα ιστορικών στοιχείων και ένα νέο διαδραστικό μοντέλο πόλης που δημιουργήθηκε με τεχνολογία λέιζερ και ήχο.

Το 2020, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δουβλίνου, το Failte Ireland και το Smart Dublin συγκεντρώθηκαν για να ξεκινήσουν μια νέα στρατηγική συνεργασία. Το πρώτο και δικό τους Πρόγραμμα Έξυπνου Τουρισμού της πόλης. Ο στόχος αυτού του προγράμματος είναι να καταστήσει το Δουβλίνο έναν έξυπνο τουριστικό προο-

● ● ● ● ● ● ● ●

Το έπαθλο που θα λάβουν οι δύο νικητές είναι η υποστήριξη ειδικών επικοινωνίας για την παραγωγή διαφημιστικού υλικού και την οργάνωση δραστηριοτήτων. Αυτά θα διευκολύνουν την προβολή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο

● ● ● ● ● ● ● ●

ρισμό και να αξιοποιήσει την ευκαιρία να συνδυάσει την τεχνογνωσία της πόλης στην τεχνολογία, τον τουρισμό και τη συνεργασία έξυπνων πόλεων.

Συγκεντρώνοντας τις έξυπνες τουριστικές προσπάθειες τους, το Δουβλίνο έχει ξεκινήσει μια σειρά έργων και επενδύσεων σε βασικές ιδέες και υποδομές. Αυτές έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν την εμπειρία των επισκεπτών μέσω προοδευτικής συνεργασίας τόσο με εσωτερικούς όσο και με εξωτερικούς εταίρους.

Η Φλωρεντία στην Ιταλία έχει εφαρμόσει πολύγλωσσες εφαρμογές και πόρους. Έχει προχωρήσει στην αλλαγή των παλαιότερων και πιο απαιτητικών περιοχών της πόλης, για να αυξήσει την προσβασιμότητα. Η Φλωρεντία έχει τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή περιοχή πεζών στο κέντρο της πόλης και τον μεγαλύτερο αριθμό θέσεων στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες στην Ιταλία.

Έχει επενδύσει στον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφορών και της υποδομής του, καθώς και στην προώθηση της φιλι-

κής προς το περιβάλλον συμπεριφοράς, αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις συνέπειες ορισμένων μεταφορικών συνηθειών. Η Σλοβενία η Λιουμπλιάνα κυκλοφόρησε την έξυπνη κάρτα URBANA και την εφαρμογή URBANA.

Χρησιμοποιούνται σε δημόσια λεωφορεία, στο σύστημα κοινής χρήσης ποδηλάτων, για τα τέλη στάθμευσης καθώς και στις βόλτες με τελεφερίκ στο Κάστρο της πόλης.

Η Λιουμπλιάνα διαθέτει επί του παρόντος πάνω από 300 χιλιόμετρα ποδηλατόδρομων, οι οποίοι αυξάνονται συνεχώς. Έξι ηλεκτρικά οχήματα για ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες βρίσκονται επίσης στην πόλη. Αυτά προσφέρουν δωρεάν βόλτες στο κέντρο. Με ένα ηλεκτρικό τρένο χωρίς εκπομπές ρύπων άτομα με ειδικές ανάγκες να ξεναγούνται με ακουστικά στα αξιοθέατα. Επίσης, η εφαρμογή Ljubljana Wheelchair App παρέχει πληροφορίες για περισσότερες από 130 τοποθεσίες προσβάσιμες σε αναπηρικά αμαξίδια.

Προϊστορικοί οικισμοί στις λίμνες της Ελλάδας

Η Ελλάδα διαθέτει σημαντικούς νεολιθικούς οικισμούς και η επίσκεψη σε αυτούς αποτελεί ένα βιωματικό σχολείο αποκαλύπτοντας την ιστορική συνέχεια του είδους μας

Το ενδιαφέρον για την επίσκεψη σε υπαίθριους τόπους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος έχει αναθερμανθεί τα τελευταία χρόνια, πολύ περισσότερο μάλιστα

που λόγω πανδημικής κρίσης είναι προτιμητέοι, προσφέροντας άπλετο χώρο και αποστάσεις ασφαλείας.

Σήμερα θα μιλήσουμε για κάποιους σχετικά άγνωστους προ-

Γράφει ο
**Θοδωρής
Βασιλείου**

ορισμούς με τεράστια αρχαιολογική αξία που στον υπόλοιπο κόσμο έχουν αξιοποιηθεί δεόντως τουριστικά.

Η Ελβετία θεωρείται κοιτίδα των λιμναίων προϊστορικών οικισμών, στην αλπική περιφέρεια, με πάμπολλες θέσεις κατά μήκος του αλπικού τόξου. Επίσης έχουν ανακαλυφθεί αντίστοιχες θέσεις στη νότια Γερμανία, Αυστρία, Σλοβενία, βόρεια Ιταλία και ανατολική Γαλλία, όπου έχουν εντοπιστεί σχεδόν 600 θέσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία της UNESCO, δίπλα σε λίμνες ή σε έλη.

Στον ελληνικό χώρο δεν διαθέτουμε την αφθονία των λιμναίων εγκαταστάσεων της αλπικής περιφέρειας. Πιθανότατα, είναι θέμα έρευνας, ή είναι ένα τυχαίο γεγονός.

Προς το παρόν, ο Νεολιθικός οικισμός του Δισπηλιού Καστοριάς είναι ο μοναδικός, που έχει ανασκαφεί στον ελληνικό χώρο και θα αναφερθούμε εκτενέστερα σε αυτόν, αφού περιγράψουμε και άλλες θέσεις σε πολλά μέρη της χώρας μας, όπως την Κρήτη, τη Θεσσαλία, την Αιτωλοακαρνανία και τις Σέρρες όπου βρίσκονται αρχαίοι οικισμοί που δίνουν μια πληθώρα πληροφοριών, τόσο για τους συνήθειες και την καθημερινή ζωή των ανθρώπων που ζούσαν εκεί, όσο και για τα ήθη και τα έθιμα που είχαν δημιουργηθεί.

Από τα προϊστορικά χρόνια, η σχέση του ανθρώπου με τη φύση, διαδραμάτιζε καθοριστικό ρόλο σε όλα τα πεδία

Λίμνη Τριχωνίδα

Βορειοδυτικά της λίμνης και δίπλα στη σύγχρονη ομώνυμη πόλη του Δήμου Θέρμου, βρίσκεται ο αρχαίος οικισμός του Θέρμου. Ο αρχαίος οικισμός χρονολογείται από το τέλος της εποχής του Χαλκού.

της δραστηριότητάς του. Η σχέση αυτή τεκμηριώνεται από την επιλογή μιας θέσης μόνιμης ή περιοδικής κατοίκησης, μέχρι τους φυσικούς πόρους που προσδιορίζουν την ποσότητα, την ποιότητα και την ποικιλία των διατροφικών πηγών, τις οποίες ο άνθρωπος εκμεταλλεύεται με τη βοήθεια των εργαλείων που ο ίδιος κατασκευάζει προκειμένου να επιβιώσει στη φύση και την άγρια ζωή.

Οι υδάτινοι ορίζοντες, που αποτελούν βασικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, οδήγησαν τον άνθρωπο να εξαρτάται άμεσα από την παρουσία του νερού, με αποτέλεσμα ο ίδιος να εγκαθίσταται σε περιοχές με άφθονους υδάτινους πόρους. Αυτό, σε συνδυασμό με την οικονομική δραστηριότητα και την αναζήτηση τροφής, οδήγησε το ανθρώπινο είδος σε μόνιμη ή περιοδική εγκατάσταση κοντά σε ποτάμια, έλη, λίμνες και θάλασσες. Όσοι πολιτισμοί αναπτύχθηκαν κοντά σε υδάτινες περιοχές,

*Οι υδάτινοι ορίζοντες,
που αποτελούν βασικά
στοιχεία του φυσικού
περιβάλλοντος, οδήγησαν
τον άνθρωπο να εξαρτάται
άμεσα από την παρουσία
του νερού, με αποτέλεσμα
ο ίδιος να εγκαθίσταται
σε περιοχές με άφθονους
υδάτινους πόρους*

ονομάστηκαν πολιτισμοί του νερού. Σύμφωνα και με τον ορισμό που δίνει ο Γ.Χ. Χουρμουζιάδης, «λιμναίος οικισμός, χαρακτηρίζεται κάθε ανθρώπινη εγκατάσταση μέσα ή κοντά σε μία λίμνη»¹. Η

εγκατάστασή τους αυτή σε υδάτινους χώρους, έχει ως αποτέλεσμα αυτοί οι πολιτισμοί να παρουσιάζουν ορισμένα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά, που έχουν να κάνουν με την διαμόρφωση της οικονομίας του οικισμού, και της τροφosuλλεκτικής του οργάνωσης, καθώς επίσης και με το πρώιμο «εμπόριο» και τις ανταλλαγές ανάμεσα σε οικισμούς που διευκολύνεται μέσω υδάτινων δρόμων.

Οι λόγοι που μπορεί ένα οικισμός να εγκατασταθεί κοντά σε μία λίμνη ποικίλλουν ανάλογα με τον σκοπό εγκατάστασης του κάθε οικισμού. Αυτοί μπορεί να είναι οικονομικοί, ιδεολογικοί και κυρίως αμυντικοί, εφόσον το υγρό στοιχείο λειτουργεί και ως φυσική οχύρωση. Ίσως αυτός να είναι και ο λόγος που πολλές αρχαιολογικές θέσεις μάς είναι άγνωστες μέχρι να μειωθεί η στάθμη του νερού και να έρθουν στην επιφάνεια οι πρώτες ενδείξεις του κρυμμένου προϊστορικού οικισμού.

Λίμνη Κάρλα

Γύρω από τη λίμνη ζούσαν αγρότες και ψαράδες και οι περισσότεροι οικισμοί βρέθηκαν κατά μήκος των αρχαίων συλλεκτήρων που μάζευαν τα νερά από τους λόφους και τα διοχέτευαν σε αυτήν. Το σίγουρο είναι ότι υπήρχε ζωή γύρω από τη λίμνη τουλάχιστον από την Αρχαιότερη και Μέση Νεολιθική εποχή, όπως δείχνει ένας οικισμός που βρέθηκε στη θέση «Θερμοκήπια» πολύ καλά διατηρημένος, σύγχρονος του Σέσκλου. Ο οικισμός αυτός, που χρονολογείται την 7η και την 6η χιλιετία π.Χ.) καταλαμβάνει μια μεγάλη έκταση στα βορειοανατολικά της λίμνης. Κατά την περίοδο των ανασκαφών ανακαλύφθηκαν πολυάριθμα αγγεία ιδιαίτερης αισθητικής και τεχνοτροπίας

Λίμνη Κούρνα

Στην επαρχία Αποκορώνου του νομού Χανίων και στους πρόποδες του όρους Δαφνομαδάρα υπήρχε στην αρχαιότητα ένας οικισμός με την ονομασία Κόριον, όπως αναφέρει ο Στέφανος Βυζάντιος: «Κόριον τόπος εν Κρήτη από κόρης τίνος...». Ο αρχαίος εκείνος οικισμός είναι το σημερινό χωριό Κουρνάς. Ο Κουρνάς είναι από τα παλαιότερα χωριά της Κρήτης και σε αυτόν βρίσκεται η λίμνη Κούρνα. Δεν είναι εξακριβωμένο αν η λίμνη πήρε το όνομά της από το χωριό Κουρνάς ή το χωριό πήρε το όνομά του από αυτήν. Το αρχαίο πάντως όνομα της λίμνης ήταν Κορησία και υπήρχε εδώ το ιερό της «Κορησίας Αθηνάς» όπως αναφέρει ο Στέφανος Βυζάντιος στις αρχές του 6ου μ.Χ. αιώνα. «Κόριον, τόπος εν Κρήτη, από Κόρης τίνος και λίμνη Κορησία και Αθηνάς ιερόν Κορησίας».

Λίμνη Κερκίνη

Κοντά στη λίμνη Κερκίνη βρίσκεται και ο οικισμός του Πεθελινού, ο οποίος κατοικείται από τη νεολιθική εποχή. Κοντά στο χωριό ανακαλύφτηκε αρχαίος οικισμός, που επιβίωσε σε όλη την αρχαιότητα και έφερε πιθανώς την ονομασία «Ποτολινός». Ο σύγχρονος οικισμός χρονολογείται από τον 15ο-16ο αιώνα, την εποχή της Τουρκοκρατίας. Η λίμνη Κερκίνη αποτελεί μέχρι σήμερα ένα μοναδικό υδροβιότοπο με σπάνιο και πολύτιμο οικοσύστημα.

Ο λιμναίος προϊστορικός οικισμός του Δισπηλιού

Χρονολογείται γύρω στο 5500 π.Χ., και τοποθετείται στη Δυτική Μακεδονία και συγκεκριμένα στη λίμνη της Καστοριάς. Αποκαλύφθηκε όταν η στάθμη της λίμνης άρχισε να υποχωρεί και με τις ανασκαφές ανακαλύφθηκε μεγάλος αριθμός λίθινων εργαλείων και κομμάτια αγγείων

Ο αρχαίος αυτός οικισμός χρονολογείται γύρω στο 5500 π.Χ., και τοποθετείται στη Δυτική Μακεδονία και συγκεκριμένα στη λίμνη της Καστοριάς, μια λίμνη γλυκού νερού της οποίας η έκταση υπολογίζεται στα 30 τ.χλμ. Νότια της και μόλις 8 χιλιόμετρα από την πόλη της Καστοριάς βρίσκεται το χωριό Δισπηλιό, του οποίου την ιστορική αξία έφεραν στην επιφάνεια

Γράφει ο
**Θοδωρής
Βασιλείου**

οι ανασκαφές του Α. Κεραμόπουλου το 1932.

Ο λιμναίος προϊστορικός οικισμός αποκαλύφθηκε όταν η στάθμη της λίμνης άρχισε να υποχωρεί και σε συνδυασμό, μάλιστα, με τις ανασκαφές που προαναφέραμε ανακαλύφθηκε μεγάλος αριθμός λίθινων εργαλείων και κομμάτια αγγείων. Καθώς οι ανασκαφές συνεχίζονταν βρέθηκαν επιπλέον σκεύη, εργαλεία, πάσσαλοι, οστά και καρποί δέντρων. Έτσι, γνωστοποιήθηκε η ύπαρξη οργανωμένης ζωής, αφού ο νεολιθικός άνθρωπος φαίνεται να θεμελιώνει τον πολιτισμό της εποχής του, να αναζητά την τροφή του με εξοπλισμό που φτιάχνει με τα χέρια του, να χρησιμοποιεί ό, τι του παρέχεται από τη φύση, τόσο τη χλωρίδα όσο και τη πανίδα, για να επιβιώσει και να ικανοποιεί τις ανάγκες του.

Οι οικισμοί είχαν συγκεκριμένη αρχιτεκτονική και ήταν σχεδιασμένοι ώστε να καλύπτουν τις ατομικές και κοινωνικές ανάγκες των μελών τους. Οι καλύβες που έφτιαχναν ήταν κυκλικές και ορθογώνιες και τις στήριζαν σε ειδικές εξέδρες από ξύλινους πασσάλους. Σύμφωνα με επιστημονικές εκτιμήσεις στον οικισμό ζούσαν τρεις χιλιάδες άτομα. Τα μέλη του οικισμού είχαν οργάνωση και πειθαρχία, μάζευαν την τροφή τους, εξέτρεφαν κατοικίδια, ψάρευαν και κατασκεύαζαν εργαλεία και είδη καθημερινής χρήσης.

Ο Ηρόδοτος λέει πως οι κάτοικοι των λιμναίων οικισμών άνοιγαν «καταπακτές» στις πλατφόρμες, όπου ήταν χτισμένα τα σπίτια τους, για να ψαρεύουν από κει και πως γι' αυτό έδεναν τα παιδιά τους από ένα πάσσαλο για να μην πέσουν από τις τρύπες αυτές μέσα στη λίμνη και πνιγούν «τα δε παιδιά δέουσι του ποδός σπάρτω».

Όμως, δεν γνωρίζουμε το φύλο των ψαράδων του προϊστορικού λιμναίου οικισμού στο Δισπηλιό. Σύμφωνα με την παρούσα βιβλιογραφία, σε τοιχογραφίες, βραχογραφίες και σφραγίδες απεικονίζονται άνδρες ψαράδες. Υπάρχουν όμως ιστορικές μαρτυρίες για τους πρωτόγονους πληθυσμούς της Ν. Αμερικής (Ινδιάνους Κανού στη Ν. Χιλή) που αναφέρουν γυναίκες που ψάρευαν με πετονιές και δίκτυα σε έναν καθαρά πελάγιο οικισμό. Ας μη λησμονούμε ότι και στη μινωική θρησκεία απεικονίζεται στην Ύστερη εποχή του χαλκού γυναίκα ως πότνια των ψαριών.

Όσον αφορά τη διατροφή τους τα ιχθυοφαγικά κατάλοιπα μαρτυρούν ότι οι κάτοικοι του Δισπηλιού κατανάλωναν κυπρίνους, τσιρόνια, χέλια και μεγάλα λιμναία όστρεα.

Οι κάτοικοι του οικισμού εικάζεται ότι γνώριζαν κάποιο είδος γραφής η οποία, σύμφωνα με κάποιους επιστήμονες ενδέχεται να ήταν μια πρώιμη μορφή της γραμμικής Α.

Επίσης οι κάτοικοι του οικισμού έπαιζαν και μουσική. Η ενασχόλησή τους με τη μουσική αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι αρχαιολόγοι αποκάλυψαν στον αρχαίο οικισμό φλογέρες από κόκκαλα πουλιών, που αποτελούν από τα παλαιότερα μουσικά όργανα που έχουν αναγνωρισθεί στον ευρωπαϊκό πληθυσμό.

Από το 2000 στην περιοχή λειτουργεί υπαίθριο μουσείο, στους χώρους του οποίου έχει οργανωθεί μια πιστή αναπαράσταση του λιμναίου οικισμού. Για το σκελετό των καλυβών χρησιμοποιήθηκαν κορμοί δένδρων, για τους τοίχους κλαδιά και σχοινιά ενώ από την λά-

σπη της λίμνης δημιουργήθηκε ο σοβάς κάθε καλύβας που την στέγη της σκεπάζουν άχυρα.

Η επιλογή των ανθρώπων να δημιουργούν και να αναπτύσσουν οικισμούς και πολιτισμούς δίπλα σε στάσιμα νερά, πρέπει να αναζητηθεί στους πρώτους ανθρώπους οι οποίοι προτίμησαν να ζήσουν στο συγκεκριμένο οικοσύστημα, δικαιώνοντας τη ρήση των αρχαίων Αιγυπτίων ότι ο άνθρωπος είναι «έλειον και λιμνώδες ζώον».

Οι λιμναίοι οικισμοί έχουν κάτι το ξεχωριστό, έρχονται και φεύγουν συγχρονισμένοι με την στάθμη του νερού, ενώ τα πολύ καλοδιατηρημένα ευρήματά τους τονίζουν τα υπέροχα επιτεύγματα των νεολιθικών λιμναίων; ή παραλίμνιων; οικιστών τους.

Σε κάθε περίπτωση η επίσκεψη σε ένα τέτοιο χώρο αποτελεί ένα βιωματικό σχολείο της ιστορίας αποκαλύπτοντας την ιστορική συνέχεια του είδους μας.

Πηγές:

- <http://www.dimosiraklias.gr>
 - <http://titanis.pblogs.gr/>
 - <http://el.wikipedia.org>
 - <http://autochthonesellhnes.blogspot.gr/>
 - <http://users.otenet.gr/~kpe-ther/ait/trixonida.html>
 - <http://hdl.handle.net/10812/4819>
 - <http://ebooks.serrelib.gr:>
- πτυχιακή εργασία Πηνελόπης Βλάχου
(Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων)
Λιμναίοι Οικισμοί της Προϊστορίας
Δρ. Μαρία Επαμ. Πυργάκη

Το νερό της φωτιάς

Αυτή την περίοδο όλα τα καζάνια έχουν βάλει φωτιά και παράγουν το φρέσκο ύδωρ... το τσίπουρο, το ούζο, τη τσικουδιά, τη ρακή. Ποιος επισκέπτης δεν θέλει να ζήσει την μέθεξη της στιγμής με την παρέα να απολαμβάνει την απόσταξη, τις ιστορίες, συνοδεία γαστρονομικών μεζέδων και παραδοσιακής μουσικής

Εναλλακτικός...
Προορισμός

Γράφει ο

Ευάγγελος
Κυριακού

Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

Μία από τις ερωτήσεις που δέχονται καθημερινά οι άνθρωποι των χώρων φιλοξενίας, και όχι μόνο, είναι η πολύ απλή ερώτηση: Τι υπάρχει να δούμε στην περιοχή; Τι δεν πρέπει να χάσουμε; Υπάρχει κάποια δραστηριότητα που γίνεται αυτές τις μέρες; Αυτή την εποχή γίνεται κάτι ιδιαίτερο; Οι επισκέπτες θέλουν να ζήσουν πολλές φορές την δική μας καθημερινότητα και να πάρουν μια γεύση από την τοπική ταυτότητα. Αναδεικνύοντας λοιπόν την ποιότητα της δικής μας ζωής κάνουμε ποιοτική και την εμπειρία του επισκέπτη δίνοντας ουσία και στην διάστασή... 365 μέρες τουρισμός στον οποιοδήποτε προορισμό.

Οι γενικές και ασαφείς απαντήσεις εξυπηρετούν μόνο πρόσκαιρα την απαίτηση του επισκέπτη ο οποίος, αν δεν λάβει ικανοποιητική απάντηση τότε θα ρωτήσει τον οποιοδήποτε. Ο σερβιτόρος στο εστιατόριο, ο εργαζόμενος σε καφέ, σε βενζινάδικο ή σε περίπτερο μπορεί να δεχθεί οποτεδήποτε κάποιες από τις παραπάνω ερωτήσεις. Σε περίπτωση δε αναζήτησης αξιοθεάτου ή σημείου, η ερώτηση μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε πολίτη δείξει φιλικός στον επισκέπτη, αφού προηγηθούν οι ερωτήσεις προσανατολισμού. Γίνεται σαφές ότι η πληροφoρία και η διαδραστική διαδικασία λήψης της, αποτελεί ένα σημαντικό σημείο εμπειρίας η οποία εφόσον επιβεβαιωθεί αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την επιχείρηση και συνάκολουθα τον προορισμό πιστώνοντας πόντους εγκυρότητας.

Είναι βασικό λοιπόν για έναν προορισμό ένα ολοκληρωμένο σύστημα πληροφόρησης αλλά και ενθάρρυνσης πρωτοβουλιών προκειμένου οι τελευταίες να

μετατραπούν σε ολοκληρωμένες εμπειρίες. Είναι ένας τρόπος να δείξουμε στους επισκέπτες ότι ενδιαφερόμαστε για αυτούς και η απόδειξη βρίσκεται στην διάθεσή μας να μοιραστούμε το δικό μας «Ευ ζην». Αυτό σημαίνει γνωρίζουμε και κατανοούμε σε βάθος τον προορισμό.

Αυτή την περίοδο για παράδειγμα όλα τα καζάνια έχουν βάλει φωτιά και παράγουν το φρέσκο ύδωρ... το τσίπουρο ή τσιπουράκι, το ούζο, τη τσικουδιά, τη ρακή. Δεν είναι τυχαίο που στα αρχονταρίκια του Αγίου Όρους, η υποδοχή γίνεται με τσίπουρο και λουκούμι.

Ποιος λοιπόν επισκέπτης δεν θέλει να ζήσει την μέθεξη της στιγμής με την παρέα να απολαμβάνει την απόσταξη, τις ιστορίες, συνοδεία γαστρονομικών μεζέδων και παραδοσιακής μουσικής. Είτε με μακεδονικά χάλκινα, είτε με κρητική λύρα, είτε με μπουζούκι και λαϊκούς αμανέδες η απόσταξη της χρονιάς γιορτάζεται κάθε χρόνο και το μόνο που χρειάζεται είναι ένα επιτραπέζιο κάλεσμα συμμετοχής... Με ένα ποτηράκι το κέφι και η εμπειρία ξεκινά. Μια αρχική ξενάγηση στο αμπέλι, στην διαδικασία προετοιμασίας και απόσταξης, η οποία καταλήγει τις περισσότερες φορές να γίνεται μονα-

δική μυσταγωγία όταν συνοδεύεται από μουσική και χορό που μοιραία βάζει επισκέπτες στον κύκλο δημιουργίας μοναδικών στιγμών ζωής.

Κάποια στιγμή είχα πάει με δύο επισκέπτες μου σε ένα καζάνι και ρώτησαν να μάθουν πως οργανώνεται όλο αυτό. Αφού τους εξήγησα το σύστημα «ρεφενές» όπου ο καθένας φέρνει ότι νομίζει για να στηθεί το γλέντι με ρώτησαν: «Εσύ τι έφερες μου λένε; Εντελώς αυθόρμητα αφού χάιδεψα για λίγο την επισημονική μου γενειάδα απάντησα... Μα εγώ έφερα εσάς!

Κάθε προορισμός όλες τις εποχές του χρόνου έχει στοιχεία μοναδικά τα οποία μπορούν να είναι στοιχεία μοναδικά για τους επισκέπτες. Η ολοκληρωμένη διαχείριση προορισμών προσφέρει ακριβώς αυτή την δυνατότητα. Την όχι απλά καταγραφή και προβολή, αλλά της προσαρμογής της εκάστοτε δραστηριότητας σε εμπειρία ανοιχτή και ωφέλιμη όχι μόνο για τους επισκέπτες, αλλά και για την τοπική κοινωνία. Η έμπνευση λοιπόν για την σωστή πληροφoρία είναι πολλές φορές γύρω μας. Αφορά όλους εμάς αλλά και την θετική διάθεση φιλοξενίας μας προς τους επισκέπτες που ψάχνουν μοναδικές εμπειρίες κρυμμένες όπως ο διάολος στις... λεπτομέρειες. Χικ! Στην υγεία μας ρε παιδιά!

Νέες τάσεις στην Κρουαζιέρα

Η νέα εποχή της κρουαζιέρας ξεκίνησε και ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς για την Ελλάδα η οποία πρωτοστάτησε στην παγκόσμια επανεκκίνηση. Στο επίκεντρο η βιωσιμότητα και η υγειονομική ασφάλεια. Βασικό κριτήριο για τους ταξιδιώτες η ευελιξία στις πολιτικές κρατήσεων - ακυρώσεων

Παρακολουθώντας πρόσφατα αποτελέσματα ερευνών, σφυγμομετρήσεις αλλά και ημερίδες σχημάτισαμε μια γενική εικόνα της διάθεσης των ταξιδιωτών και των τάσεων του κλάδου της κρουαζιέρας καθώς οι κρατήσεις, το ενδιαφέρον και οι επενδύσεις ανοιγοκλείνουν ακολουθώντας τις εξελίξεις της πανδημίας.

Γράφει ο
**Γιώργος
Παλιούρας**

Οι ταξιδιώτες

Δεν είναι μυστικό ότι οι Αμερικανοί ταξιδιώτες είναι αυτοί που θα καθορίσουν την επανεκκίνηση και την ανάπτυξη της βιομηχανίας της κρουαζιέρας ενώ το ίδιο ισχύει και για τους Ευρωπαίους όσον αφορά τις Ευρωπαϊκές εταιρίες.

Οι λάτρεις της κρουαζιέρας δε θα εγκαταλείψουν εύκολα τον αγαπημένο τους τρόπο ταξιδιού και διακοπών. Οι περισσότεροι βέβαια αυτή την περίοδο θα ήθελαν να κάνουν κράτηση σε κρουαζιέρα που ξεκινάει όσο το δυνατόν πιο κοντά στο «σπίτι τους», με εταιρείες που εφαρμόζουν αυστηρά μέτρα υγειονομικής προστασίας και ελαστικές πολιτικές αλλαγής κράτησης και ακυρωτικών.

Η εικόνα των κρατήσεων δείχνει την εμπιστοσύνη των ταξιδιωτών στις εταιρείες, ενώ τα στοιχεία των κρατήσεων σε εκδρομές που προσφέρει το κρουαζιερόπλοιο δείχνουν επιφυλακτικότητα για τους προορισμούς.

Με την επανεκκίνηση καλά να κρατεί πλέον και στην Αμερικανική ήπειρο την μερίδα του λέοντος των κρατήσεων διαφαίνεται να κερδίζει πάλι η Καραϊβική, και ακολουθεί η Αλάσκα & ο Καναδάς που δεν άνοιξε το 2021 και πολύ πίσω σε ποσοστά η Μεξικανική Ριβιέρα και ο Παναμάς.

Η Ευρώπη είναι ψηλά στο ενδιαφέρον των Αμερικανών με ένα σταθερό 15% των κρατήσεων, ενώ η έκπληξη είναι οι

κρουαζιέρες με ποταμόπλοια τόσο στην Αμερική και ειδικότερα στην Ευρώπη και οι οποίες κερδίζουν συνεχώς την προτίμηση των ταξιδιωτών.

Η αλήθεια είναι ότι όσο περνάει η υγειονομική κρίση, τόσο θα μεγαλώνει το ενδιαφέρον για την Ευρώπη αλλά και για μακρινότερους εξωτικούς προορισμούς. **Περισσότεροι από** τους μισούς εν δυνάμει ταξιδιώτες κάνουν τις κρατήσεις τους για κρουαζιέρες που ξεκινούν τους επόμενους 6 μήνες και περισσότεροι από 80% για κρουαζιέρες που ξεκινούν τους επόμενους 12, αλλάζοντας το τοπίο και την επικρατούσα αντίληψη ότι οι ταξιδιώτες κρουαζιέρας προγραμματίζουν πιο έγκαιρα το ταξίδι τους.

Αυτή την περίοδο κρατήσεις κάνουν κυρίως ενήλικες και παρέες ενηλίκων και πολύ λιγότερο οικογένειες. Η διάρκεια

της κρουαζιέρας που ψάχνουν είναι μεγαλύτερη από τα προηγούμενα χρόνια.

Τα διαχρονικά κριτήρια τιμή και προορισμός στην απόφαση για ταξίδι παραμένουν κυρίαρχα ενώ πλέον τα πλησιάζει και η πολιτική ακυρωτικών. Οι ταξιδιώτες νοιώθουν αβεβαιότητα και θέλουν να γνωρίζουν πότε μπορούν να ακυρώσουν την κρουαζιέρα τους χωρίς καμία επιβάρυνση. Οι ίδιοι βέβαια όταν ερωτηθούν τι τελικά θα παίξει ρόλο στην επιλογή συγκεκριμένης κρουαζιέρας, απαντούν το δρομολόγιο, το κρουαζιερόπλοιο και η τιμή, με τέταρτο παράγοντα πλέον τα υγειονομικά πρωτόκολλα.

Οι εταιρείες κρουαζιέρας

Όσον αφορά τις ίδιες τις εταιρείες δειξαν πραγματική σύμπτωση στην αρχή

της κρίσης και στην διαμόρφωση πρωτόκολλων που θα επέτρεπαν την επανεκκίνηση. Σήμερα έχουν περάσει στην ευγενή άμιλλα και ανταγωνίζονται για τον βαθμό της υγειονομικής προστασίας των ταξιδιωτών, τις ελαστικές πολιτικές κρατήσεων και φυσικά τις τιμές.

Προσφέρουν υψηλότερου βαθμού υγειονομική προστασία αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας πρωτόκολλα σε συνεργασία με τους προμηθευτές τους και τους προορισμούς ενώ παράλληλα αναβαθμίζουν συνεχώς τις υπηρεσίες προς τους ταξιδιώτες για να διατηρήσουν την υψηλή ποιότητα της ταξιδιωτικής εμπειρίας.

Το κεφάλαιο αιεφόρα ανάπτυξη για την κρουαζιέρα θα είναι το μεγαλύτερο και πιο επίκαιρο για τα επόμενα χρόνια. Θα είναι καθοριστικό τόσο για την ναυπή-

γηση και λειτουργία των κρουαζιερό-πλοιων όσο και για την διαμόρφωση της εμπειρίας των επιβατών. Τόσο για την επιλογή προορισμών, δραστηριοτήτων και εκδρομών όσο και για την επιλογή τοπικών προμηθευτών και συνεργατών.

Η ασφάλεια και υγειονομική προστασία επιβατών και κατοίκων στους προορισμούς είναι από τώρα πρώτη προτεραιότητα. Κριτήρια όπως η προσβασιμότητα, η νομιμότητα, η ασφάλιση και αμοιβή των εργαζομένων, οι διακρίσεις, η προστασία ευάλωτων ομάδων, η πρόσβαση στην εκπαίδευση και κατάρτιση είναι σημαντικά για την βιωσιμότητα.

Η προστασία της βιοποικιλότητας, οι πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος, της ιστορίας, του πολιτισμού των προο-

*Η Ευρώπη είναι ψηλά
στο ενδιαφέρον
των Αμερικανών
με ένα σταθερό 15%
των κρατήσεων,
ενώ η έκπληξη είναι
οι κρουαζιέρες με ποταμό-
πλοια τόσο στην Αμερική
και ειδικότερα στην
Ευρώπη και οι οποίες
κερδίζουν συνεχώς την
προτίμηση των ταξιδιωτών*

ρισμών, η ανάδειξη τοπικών προϊόντων και πιο τελικά είναι το όφελος που πρέπει να διαχέεται στην τοπική κοινωνία και οικονομία μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις από τον τουρισμό, πολύ σύντομα θα συζητηθούν και θα γίνουν οδηγός για μελλοντικές εξελίξεις.

Από την επιλογή ενέργειας, τεχνολογίας, υλικών και αναλώσιμων στο κρουαζιερόπλοιο έως τις αντίστοιχες υποδομές στους προορισμούς και τα λιμάνια, από την ορθότητα των πληροφοριών και την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ταξιδιωτών, η αειφόρα ανάπτυξη θα παίξει καθοριστικό ρόλο.

Νέα τάση στην κρουαζιέρα με σημαντικές επενδύσεις που ίσως δείχνει και μια εναλλακτική προσέγγιση στην κρουαζιέρα λαμβάνοντας υπόψη και την κρίση, είναι η ναυπήγηση μικρών κρουαζι-

ερόπλοιων ειδικά σχεδιασμένων να προσφέρουν κρουαζιέρες περιπέτειας και δραστηριοτήτων με αυθεντικότητα και ελαφριά πολυτέλεια, σε νέους μικρούς προορισμούς και απομακρυσμένα φυσικά φαινόμενα.

Η νέα εποχή της κρουαζιέρας ξεκίνησε και ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς για την Ελλάδα η οποία πρωτοστάτησε στην παγκόσμια επανεκκίνηση.

Παρακολουθώντας την εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης και με τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της πολύτιμης εμπειρίας και της κεντημένης ταχύτητας του 2021 πρέπει να διορθώσουμε, να βελτιώσουμε και να αναβαθμίσουμε πιο άμεσα ότι απαιτείται για να βάλουμε πολύ γερές βάσεις στην κρουαζιέρα για τα επόμενα χρόνια τώρα που βρεθήκαμε μπροστά.

Οι Δρόμοι του Κρασιού στη Πελοπόννησο

Επτά δρόμοι και 32 διαδρομές περιμένουν να ανακαλυφθούν από τους λάτρεις του οίνου, με την περιοχή να προσφέρει ταυτόχρονα μια πληθώρα επιλογών και μοναδικά αξιοθέατα για τους επισκέπτες

Γράφει η **ΔΩΡΑ ΧΡΗΣΤΟΥ**

Οι Δρόμοι του Κρασιού δημιουργήθηκαν από τους οινοπαραγωγούς της Πελοποννήσου (Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Πελοποννήσου) και αποτελούν μία εκδρομική πρόταση προς τον σύγχρονο περιηγητή, ο οποίος πλέον βιωματικά είναι σε θέση να γνωρίσει όλη την διαδικασία της οινοπαραγωγής. Οι επισκέπτες μέσα από τις επιλεγμένες διαδρομές θα συναντήσουν τα πιο γραφικά σημεία μιας αμπελουργικής ζώνης. Αμπελώνες, οινοποιεία, τοποθεσίες με απολαυστική θέα, αρχαιολογικοί χώροι, εκκλησίες, μοναστήρια, μουσεία, κτίρια με λαογραφικό ή κάθε πολιτιστικό ενδιαφέρον καθώς και αξιόλογα εστιατόρια, ταβέρνες, ουζερί και ξενοδοχεία τα οποία υπάρχουν αναλυτικά στον χάρτη.

Δρόμους του Κρασιού βρίσκουμε σχεδόν σε όλες τις οινοπαραγωγικές χώρες. Στην Ελλάδα εκτός από την Πελοπόννησο, υπάρχουν οι Δρόμοι του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος που ήταν και η πρώτη προσπάθεια που πραγματοποιήθηκε από οινοπαραγωγούς του βορειοελλαδικού χώρου, οι οποίοι ίδρυσαν την Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδας. Δημιουργήθηκαν επίσης οι Δρόμοι του Κρασιού της Αττικής (Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Αττικής) και οι Δρόμοι του Κρασιού της Κεντρικής Ελλάδος (Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Κεντρικής Ελλάδος).

Οι δρόμοι του κρασιού είναι ένας εξαιρετικός τρόπος ενίσχυσης του οινοτουρισμού σε μαζικό αλλά και τοπικό επίπεδο. Στη Πελοπόννησο υπάρχουν 7 δρόμοι στους οποίους ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να περιηγηθεί και να ανακαλύψει τη μαγεία ενός ιστορικού αμπελώνα. Στις επιλεγμένες 32 συνολικά διαδρομές που υπάρχουν στις περιοχές της Αργολίδας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Ηλείας, Κορινθίας και Λακωνίας αναδεικνύονται τα αυθεντικά ελληνικά αμπελοτόπια. Μέσα από τα χρώματα, τα αρώματα, τις γεύσεις... ξετυλίγεται η ιστορία της ελληνικής παράδοσης.

Αργολίδα

Από τις πιο ιστορικές περιοχές της Ελλάδας, η Αργολίδα, προφέρει μοναδικές εμπειρίες στον επισκέπτη καθώς θα περιηγηθεί στις ακρογιαλιές της που εναλλάσσονται με τις εύφορες πεδιάδες και αμπελοτόπια. Μέσα στις διαδρομές θα συναντήσει αρχαιολογικούς θησαυρούς, παραδοσιακά χωριά και γραφικές κωμοπόλεις με όμορφα αξιοθέατα και αμέτρητες επιλογές για διαμονή και καλό φαγητό. Οι αφορμές για οινοτουρισμό στους δρόμους του κρασιού της Αργολίδας είναι

πολλές και αποτελούν ιδανική ευκαιρία για εξορμήσεις και τουρισμό σε ολόκληρο τον νομό. Σημείο κατατεθέν στην Αργολίδα το Ναύπλιο, πρωτεύουσα που «πλημυρίζει» ιστορία, ρομαντισμό και υψηλή αρχιτεκτονική.

Αρκαδία
Η Αρκαδία «φιλοξενεί» τους οίνους ΠΟΠ Μαντινεία και αποτελεί ιδανικό προορισμό για όλο τον χρόνο. Εκτός από τους μαγευτικούς αμπελώνες και τα οινοποιεία, ευκαιρία για εξερεύνηση και απολαυστικές βόλτες προσφέρουν τα παραδοσιακά ορεινά χωριά. Στην Αρκαδία επικρατεί η άγρια ομορφιά του ορεινού τοπίου, καθώς το εύφορο μαντινειακό οροπέδιο περιβάλλεται από το επιβλητικό Μαίναλο, το Αρτεμίσιο και τον κατάφυτο Πάρωνα, όπου μπορείτε να περιηγηθείτε στα γραφικά ορεινά χωριά και να οργανώσετε δραστηριότητες στη φύση.

Αχαΐα
Αχαΐα ένας τόπος αντίθεσης και εναλλαγής αναμεσα από βουνά και θάλασσες. Από τις γοητευτικότερες περιοχές της Πελοποννήσου για οινοτουρισμό, στην Αχαΐα ο επισκέπτης θα συναντήσει πανέ-

● ● ● ● ● ● ● ●
**Μέσα από τα χρώματα,
τα αρώματα,
τις γεύσεις...
στους δρόμους
του κρασιού ξετυλίγε-
ται η ιστορία της
ελληνικής παράδοσης**
● ● ● ● ● ● ● ●

μορφους ορεινούς αμπελώνες, ιστορικά χωριά, όπως τα Καλάβρυτα, εξαιρετικά αξιοθέατα και μαγευτικά τοπία. Η παράλια της Αιγιαλείας, το φαράγγι του Βουραϊκού ίσως από τα πιο τουριστικά σημεία της περιοχής μαζί με τους αρχαιολογικούς χώρους και σημαντικές μονές.

Ηλεία
Χρυσές αμμουδιές με καταγάλανα νερά, προστατευόμενοι υδροβιότοποι και δάση

με σπάνια χλωρίδα και πανίδα συνθέτουν ένα σκηνικό βγαλμένο από παραθύρι. Η Ηλεία διαθέτει αμπελοκαλλιέργειες που εκτείνονται σε ολόκληρη την περιοχή για τους λάτρεις του οινοτουρισμού καθώς και ορεινά χωριά και παραλιακές διαδρομές στις οποίες μπορεί ο επισκέπτης για ακολουθήσει και να συναντήσει οινοποιεία, μοναδικούς αρχαιολογικούς χώρους όπως η Αρχαία Ολυμπία και να απολαύσει το ιδιαίτερα πλούσιο φυσικό περιβάλλον.

Κορινθία
Οι ξακουστοί αμπελώνες της Νεμέας αποτελούν εξαιρετική ευκαιρία για ένα ταξίδι στον κόσμο του κρασιού αφού οι επιλογές για οινοτουρισμό στους δρόμους του κρασιού της Κορινθίας είναι ατελείωτες. Περιήγησή στα οινοποιεία, βόλτα στον αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας που περιβάλλεται από αμπελώνες, επίσκεψή στα γραφικά χωριά και στα μοναδικά σημεία φυσικής ομορφιάς όπως η λίμνη Στυμφαλία, η κοιλάδα του Φενεού και η περιοχή του Ασωπού ποταμού.

Λακωνία
Οι δρόμους του κρασιού Λακωνίας οδηγούν στη χερσόνησο της Επιδαύρου Λι-

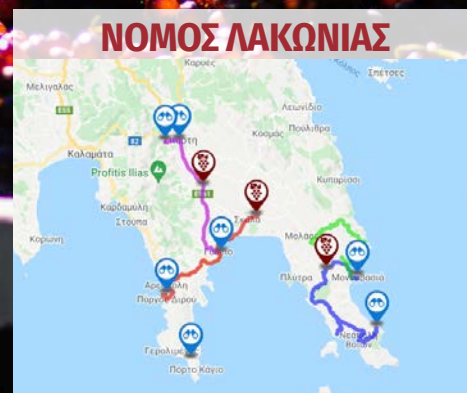
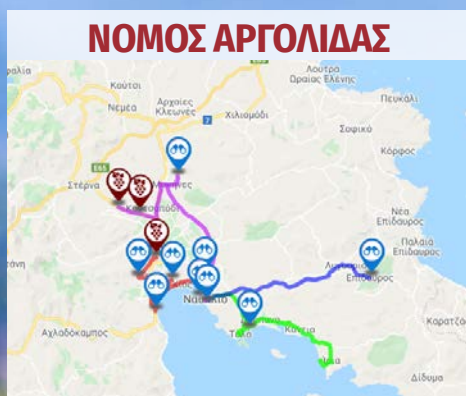
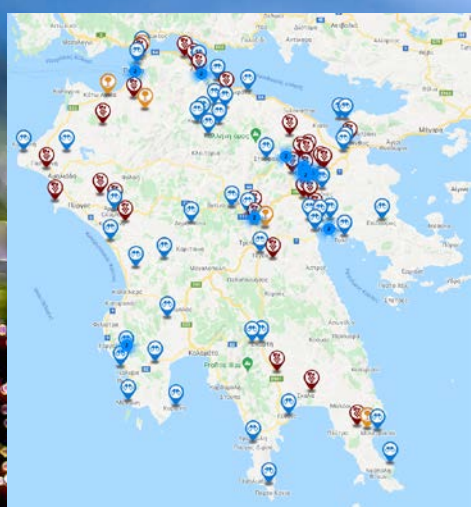
μηράς, τη γοητευτική Μονεμβασία, όπου βρίσκεται η βασική αμπελουργική περιοχή της Λακωνίας, καθώς και στους αμπελώνες και τα οινοποιεία της Σπάρτης και του Ευρώτα. Ο ταξιδιώτης θα απολαύσει την αυθεντική οινική παράδοση του τόπου, όπως και τον ιδανικό καιρό για βόλτες στις καστροπολιτείες της Μονεμβασίας και του Μυστρά. Το παραλιακό Γύθιο είναι από τα σημεία που πρέπει να επισκεφθεί κανείς, ενώ οι λάτρεις της περιπέτειας μπορούν να εξερευνήσουν τα ορεινά χωριά του Ταυγέτου και της Μάνης.

Μεσσηνία
Οι δρόμοι του κρασιού Μεσσηνίας, εκτείνονται στην αμπελουργική περιοχή της Τριφυλίας, και μαζί με τις περιοχές Πυλίας, Νέστορος και Μεσσήνης, που είναι επίσης κατάφυτες με αμπελώνες, γίνονται η βάση σας για τουρισμό σε ολόκληρη τη Μεσσηνία. Η περιοχή ενδείκνυται για οινοτουρισμό χειμώνα-καλοκαίρι. Ιδανικός προορισμός για ξεναγήσεις στους αμπελώνες και τα κελάρια των οινοποιείων, βουτιές στις μαγευτικές αμμουδιές και βόλτες σε ενετικά κάστρα και βυζαντινές καστροπολιτείες.

Διαδρομές Οινοτουρισμού στην Πελοπόννησο

- Διαδρομή 1** → Μαλανδρένι, Μυκήνες, Τίρυνθα, Ναύπλιο
Διαδρομή 2 → Άργος, Κεφαλάρι, Ελληνικό, Μύλοι, Νέα Κίος, Ναύπλιο
Διαδρομή 3 → Ναύπλιο, Ασίνη, Τολό, Δρέπανο, Βιβάρι, Κάντια, Ίρια
Διαδρομή 4 → Ναύπλιο, Λυγουριό, Αρχαίο θέατρο Επιδαύρου
Διαδρομή 5 → Τρίπολη, Αρχαία Μαντινεία, Αρτεμίσιο
Διαδρομή 6 → Τρίπολη, Κάψιας, Λεβίδι, Βυτίνα, Δημητσάνα, Στεμνίτσα
Διαδρομή 7 → Τρίπολη, Τεγέα, Ρίζες, Δολιανά, Άστρος
Διαδρομή 8 → Πάτρα, Παραλία Πατρών, Βραχναίικα, Νεοχώρι, Σανταμέρι
Διαδρομή 9 → Πάτρα, Δεμένικα, Οβριά, Κυδωνιές Βασιλικού Φαρρών
Διαδρομή 10 → Αίγιο, Λόγγος (ή Λαμπίρι), Καμάρες, Σαλμενίκο
Διαδρομή 11 → Αίγιο, Αγ. Κωνσταντίνος, Μερτίδι, Λάκκα, Γρηγόρι, Βερίνο, Μυρόβρυση, Σελιανίτικα
Διαδρομή 12 → Αίγιο, Χατζής, Δάφνες, Παρασκευή
Διαδρομή 13 → Αίγιο, Φονισκαριά, Μελίσσια, Μονή Ταξιαρχών
Διαδρομή 14 → Αίγιο, Δερβένι, Μαμουσιά, Δουμενά
Διαδρομή 15 → Πούντα, Άνω Διακοπτό, Μέγα Σπήλαιο, Κάτω Ζαχλωρού, Καλάβρυτα, Άνω και Κάτω Λουσοί (ή Σουδενά), Σπήλαιο Λιμνών (Καστριά), Κλειτορία
Διαδρομή 16 → Ακράτα, Βαλιμή, Λίμνη Τσιβλού, Περιστερά, Ζαρούχλα
Διαδρομή 17 → Λεχαινά, Μυρσίνη, Κυλλήνη, Κάστρο Κυλλήνης, Λουτρά Κυλλήνης, Αρκούδι, Βαρθολομιό, Γαστούνη

- Διαδρομή 18** → Παλαιοχώρι, Σαβάλια, Αμπελόκαμπος, Αμαλιάδα, Χαβάρι, Αρχαία Ήλιδα, Φράγμα και Τεχνητή Λίμνη Πηνειού, Κεραμιδιά
Διαδρομή 19 → Πύργος, Σκαφιδιά, Κορακοχώρι, Κατάκολο
Διαδρομή 20 → Αρχαία Ολυμπία, Φράγμα Αλφειού (Φλώκας), Βαρβάσαινα, Λατζόι, Φολόη, Λάμπεια (Δίβρη)
Διαδρομή 21 → Κρέσταινα, Καλλιθέα, Ανδρίτσαινα, Φιγαλεία, Θολό, Ζαχάρω, Καϊάφας
Διαδρομή 22 → Νεμέα, Ασπρόκαμπος, Κεφαλάρι, Λίμνη Στυμφαλίας
Διαδρομή 23 → Νεμέα, Αηδόνια, Ζήρεια (όρος Κυλλήνη)
Διαδρομή 24 → Αρχαία Κόρινθος, Αρχαίες Κλεωνές, Αρχαία Νεμέα, Νεμέα
Διαδρομή 25 → Νεμέα, Κούτσι, Στιμάγκα, Βραχάτι
Διαδρομή 26 → Μυστράς, Σπάρτη, Ξηροκάμπι, Γύθειο
Διαδρομή 27 → Βλαχιώτης, Γύθειο, Αρεόπολη, Σπήλαια Διρού
Διαδρομή 28 → Μονεμβασιά, Βελιές, Δαιμονιά (Πυλά Ασωπού), Βιγκλάφια και Πούντα (δυνατότητα μετάβασης στην Ελαφόνησο), Νεάπολη (δυνατότητα μετάβασης στα Κύθηρα), Σπήλαιο Καστανιάς
Διαδρομή 29 → Μονεμβασιά, Άγιος Ιωάννης, Γέρακας, Ρειχέα, Μεταμόρφωση, Συκέα
Διαδρομή 30 → Κυπαρισσία, Ράχες
Διαδρομή 31 → Φιλιατρά, Χριστιανούπολη
Διαδρομή 32 → Φιλιατρά, Μαραθόπολη, Γαργαλιάνοι, Πύργος Τριφυλίας, Ρωμανός, Γιάλοβα, Πύλος, Μεθώνη

Οι ΠΟΠ οίνοι της Πελοποννήσου

Αποτελούν το 25% των οίνων ΠΟΠ της Ελλάδας και παράγονται αποκλειστικά από γηγενείς ποικιλίες αμπέλου

Η Πελοπόννησος φημίζεται για τα τοπικά προϊόντα της. Οι ΠΟΠ (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) οίνοι της περιοχής είναι ίσως τα πιο σημαντικά κομμάτια της παραγωγής αφού είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τα αυθεντικά αμπελοτόπια (τερουάρ).

Οι οίνοι ΠΟΠ Πελοποννήσου είναι επτά συνολικά και αποτελούν το 25% περίπου των οίνων ΠΟΠ της Ελλάδας, παράγονται αποκλειστικά από γηγενείς ποικιλίες αμπέλου, σε πλαίσιο αυστηρών δεσμεύσεων και είναι οι εξής: ΠΟΠ Μαντινεία, ΠΟΠ Νεμέα, ΠΟΠ Μαυροδάφνη Πατρών, ΠΟΠ Πάτρα, ΠΟΠ Μοσχάτος Πατρών, ΠΟΠ Μοσχάτος Ρίου Πατρών και ΠΟΠ Μονεμβασία-Malvasia.

ΠΟΠ Μαντινεία

Η ζώνη του κρασιού ΠΟΠ Μαντινεία βρίσκεται στην Αρκαδία, κυρίως στο οροπέδιο της περιοχής, με πάνω από 650 μ. υψόμετρο, όπου το σταφύλι ωριμάζει αργά και όψιμα και στις πλαγιές γύρω του. Το όνομα του εν λόγω οίνου ΠΟΠ προέρχεται από την Αρχαία Μαντινεία.

Ποικιλίες: Μοσχοφίλερο (τουλάχιστον 85%), Ασπρούδες
Τύπος: Λευκός ξηρός

ΠΟΠ Νεμέα

Η ζώνη του οίνου ΠΟΠ Νεμέα είναι η μοναδική στην Ελλάδα που εκτείνεται σε δύο περιφερειακές ενότητες: κατά βάση στο νότιο κεντρικό τμήμα Κορινθίας και στο βορειοδυτικό τμήμα της Αργολίδας. Το Αγιωργίτικο, ποικιλία του οίνου ΠΟΠ Νεμέα, μπορεί να ονομάστηκε από το παλιό όνομα της Νεμέας, Άγιος Γεώργιος.

Ποικιλία: Αγιωργίτικο 100%

Τύπος: Ερυθρός ξηρός, ημίγλυκος και γλυκός

ΠΟΠ Μαυροδάφνη Πατρών

Η ζώνη για τους φυσικούς γλυκείς οίνους (vin de liqueur) ΠΟΠ Μαυροδάφνη Πατρών, τους δημοφιλέστερους στην Ελλάδα, βρίσκεται στα βόρειο-κεντρικά της Αχαΐας. Οι οίνοι αυτοί ωριμάζουν τουλάχιστον για έναν χρόνο σε δρύινα βαρέλια χωρητικότητας έως 1.000 λίτρα. Μετά από δύο χρόνια ωρίμανσης μπορούν να φέρουν την ένδειξη Reserve και μετά από τουλάχιστον τρία χρόνια σε βαρέλια και συνολικά επτά χρόνια σε βαρέλια και φιάλη, την ένδειξη Grand Reserve.

Ποικιλία: Μαυροδάφνη, μαύρη κορινθιακή • **Τύπος:** Ερυθρός γλυκός

ΠΟΠ Πάτρα

Σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές μεγάλης συνολικά έκτασης της βόρειας ανατολικής και κεντρικής Αχαΐας εκτείνεται η αμπελουργική ζώνη του οίνου ΠΟΠ Πάτρα. Αποτελεί την πιο εκτεταμένη ζώνη ελληνικού οίνου ΠΟΠ και είναι σε μεγάλο μέρος της ενιαία. Η ορεινή Αιγιαλεία αποτελεί μάλλον το ομορφότερο και πιο ευεργετικό για την καλλιέργεια της αμπέλου κομμάτι της, όπου η ποικιλία Ροδίτης βρίσκεται στα καλύτερά της.

Ποικιλία: Ροδίτης 100%

Τύπος: Λευκός ξηρός, ημίξηρος και ημίγλυκος

ΠΟΠ Μοσχάτος Πατρών

Η ζώνη του κρασιού ΠΟΠ Μοσχάτος Πατρών βρίσκεται στην Αχαΐα, αφορά μόνο γλυκούς οίνους και είναι μικρότερη του ΠΟΠ Πάτρα. Οι οίνοι αυτοί μπορεί να είναι φυσικώς γλυκείς (vin naturellement doux) και φυσικοί γλυκείς (vin doux naturel – vin de liqueur). Η ένδειξη grand cru στην ετικέτα καταδεικνύει σταφύλι αποκλειστικά από ιδιόκτητους αμπελώνες χαμηλότερης στρεμματικής απόδοσης.

Ποικιλία: Μοσχάτο λευκό 100%

Τύπος: Λευκός γλυκός

ΠΟΠ Μοσχάτος Ρίου Πατρών

Η μικρή ζώνη του κρασιού ΠΟΠ Μοσχάτος Ρίου Πατρών βρίσκεται ανατολικά της Πάτρας και του Ρίου στην Αχαΐα και δίνει από τους καλύτερους γλυκούς οίνους της Ελλάδας, κάποιοι εξ αυτών παγκοσμίου κλάσης. Οι οίνοι αυτοί μπορεί να είναι φυσικώς γλυκείς (vin naturellement doux) και φυσικοί γλυκείς (vin doux naturel – vin de liqueur). Η ένδειξη grand cru στην ετικέτα καταδεικνύει σταφύλι αποκλειστικά από ιδιόκτητους αμπελώνες χαμηλότερης στρεμματικής απόδοσης.

Ποικιλία: Μοσχάτο λευκό 100%

Τύπος: Λευκός γλυκός

ΠΟΠ Μονεμβασία-Malvasia

Η ζώνη του ΠΟΠ Μονεμβασία-Malvasia βρίσκεται στα νοτιοανατολικά της Λακωνίας (χερσόνησος Επιδαύρου Λιμηράς και ακρωτήριο Μαλέας) και το κρασί της αναβιώνει το δημοφιλέστερο και καλύτερο κρασί του Μεσαίωνα, τον Μαλβαζία οίνο. Ωριμάζει σε βαρέλι οξειδωτικά τουλάχιστον για δύο χρόνια, αλλιώς τέσσερα ή πολλαπλάσια του τέσσερα.

Ποικιλία: Μονεμβασία (τουλάχιστον 51%), Ασύρτικο, Ασπρούδες, κυδωνίτσα
Τύπος: Λευκός γλυκός, από λιαστά σταφύλια (λιαστός, vin liastos / vin de raisin passerile), οίνος λικέρ από λιαστά σταφύλια (λιαστός, vin de liqueur de raisin passerile).

«Εν Ρίπεσι - Φαγοποτείον»

Ένας κούκος μπορεί να φέρει την άνοιξη;

Η παραδοσιακή ταβέρνα βρίσκεται στην άκρη του χωριού Ρίπεσι.

Στεγάζεται σε ένα επιβλητικό παραδοσιακό κτίσμα του 1872, μέσα στο καταπράσινο περιβάλλον.

Χάρη σε αυτή τη «μεθυστική» ατμόσφαιρα και τις εκλεκτές γαστρονομικές δημιουργίες αυτή η παραδοσιακή ταβέρνα έχει καταφέρει να προσελκύει επισκέπτες από πολύ μακριά

Γράφει ο
**Χρήστος
Αναστασόπουλος**
Οικονομολόγος, MSc

Περί
Τουρισμού...
ο λόγος

Στο προηγούμενο άρθρο μου, που αφορούσε την παρουσίαση του χωριού Ρίπεσι (Κεφαλόβρυση, η τωρινή ονομασία) στη βορειοδυτική Μεσσηνία, αναφέρθηκα στην ύπαρξη μιας ιδιαίτερης ταβέρνας, η οποία αξίζει ειδικής παρουσί-
ασης.

Η παραδοσιακή ταβέρνα «Εν Ρίπεσι - Φαγοποτείον» βρίσκεται στην άκρη του χωριού. Στεγάζεται σε ένα επιβλητικό παραδοσιακό δίπατο κτίσμα του 1872, πέτρινο με κεραμοσκεπή, αναπαλαιωμένο με προσοχή στη λεπτομέρεια. Γκορτσιές, ροδιές, φραγκοσυκιές, πουρνάρια, καρυδιές και κουτσουπιές περιβάλλουν το κτίριο. Δυο χαγιάτια με εκπληκτική θέα, το ένα προς το χωριό και το άλλο προς τη θάλασσα, ένα μικρό μπαλκόνι με πανοραμική θέα, μια αυλή γεμάτη βασιλικούς και λουλούδια και κάποιες μικρές πεζούλες συνθέτουν τον εξωτερικό χώρο. Τα τραπέζια είναι ξύλινα, οι καρέκλες παραδοσιακές. Στο εσωτερικό του κτιρίου, ο συνδυασμός της πέτρας και του ξύλου, τα δυο τζάκια για τις κρύες μέρες του χειμώνα, η σκεπή χωρίς ταβάνι με εμφανή τα καλοφτιαγμένα πάτερα, οι τόσο όμορφα ζωγραφισμένες νεροκολοκύθες που φιλοτεχνεί η Ζωή, οι λαϊκής τεχνοτροπίας ζωγραφιές που διακοσμούν τα υπέρθυρα αλλά και το χώρο πάνω από τα παράθυρα δημιουργούν ένα ιδιαίτερα καλαίσθητο περιβάλλον.

Η σχετική με το φαγητό φιλοσοφία συνίσταται στην προσήλωση στην παραδοσιακή κουζίνα της περιοχής, στις εξαιρετικές πρώτες ύλες και στην εποχικότητα. Τσακιστές ελιές, βολβοί, μελι-

τζανάκι και αμπελοφάσουλα τουρσί, οβριές, άγρια χόρτα, λαχανόπιτα με λέχουρδες (αγριόσκορδα), ομελέτες με άγρια σπαράγγια, με αγκινάρες με παστό και κρεμμύδι, γίδινο τυρί, σφέλα ή τυρί της φωτιάς, άρμη, καγιανάς με παστό, οματιές, κότσι αργοψημένο στον ξυλόφουρνο, αρνί στη λαδόκολλα (κλέφτικο), μακαρόνια χειροποίητα «καμένα» με ελαιόλαδο και ξερή μυζήθρα και με δυο αυγά μάτια στην κορυφή, χωριάτικος κόκορας με χυλοπίτες, γίδα βραστή, φασολάκια με άρμη δημιουργούν μια γαστρονομική πανδαισία. Νόστιμη κουζίνα, μεστές γεύσεις. Το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, οι ελιές, τα κηπευτικά, τα αυγά, οι χυλοπίτες και ο τραχανάς είναι δικά τους, τα χόρτα, τους βολβούς, τις οβριές τα συλλέγουν οι ίδιοι, τα κρεατικά, κοτόπουλα, χοιρινά, κατσίκια, αρνιά, γίδες, ζυγούρια είναι ντόπια, συχνά δικής τους παραγωγής, τα δε υπόλοιπα τα προμηθεύονται από επιλεγμέ-

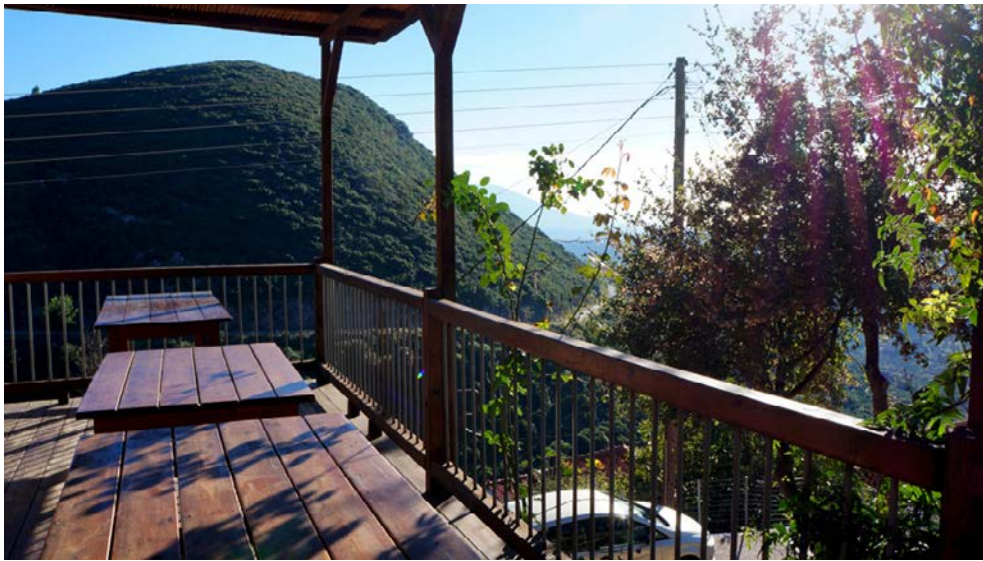
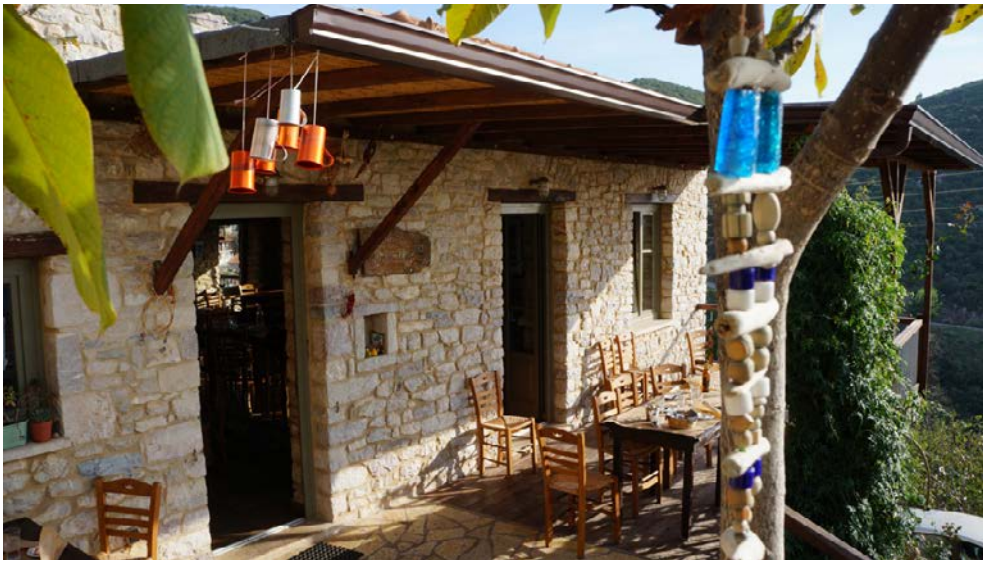
νους παραγωγούς. Προς τέρψιν των πελατών, και όχι μόνο, ο ξυλόφουρνος χρησιμοποιείται καθημερινά. Μάλιστα, αφού «καεί» και είναι έτοιμος να υποδεχθεί τα ταψιά, τα κάρβουνα που αφαιρούνται σκεπάζουν τη γάστρα, για ένα χωραφίσιο μαγείρεμα. Οι δουλειές δεν τελειώνουν ποτέ. Τέτοια εποχή θα μαζευτούν τα καρύδια, για τα γλυκά αλλά και για να «φυτευτούν» στα αποξηραμένα σύκα και να συνοδεύσουν ιδανικά το τσίπουρο. Τα σταφύλια θα κοπούν από την κληματαριά, θα πατηθούν, θα γίνουν μουσταλευριά και πετιμέζι, έτσι για το καλό.

Μουσική με χαρακτήρα, παραδοσιακά, έντεχνα, ρεμπέτικα τραγούδια εναλλάσσονται και συνδέονται με μοναδικό τρόπο. Καμιά φορά προκύπτουν και αυτοσχέδια γλεντάκια. Η υψηλή ποιότητα χαρακτηρίζει όλες τις εκφάνσεις της προσλαμβάνουσας από τον επισκέπτη εμπειρίας. Παράδειγμα εφαρμογής ολι-

κής ποιότητας στην πράξη. Ήχοι, εικόνες, μυρωδιές, γεύσεις, εξυπηρέτηση οδηγούν σε μια ολιστική εμπειρία. Μια ατμόσφαιρα «μεθυστική», γεγονός που παραδέχονται και... οι μη πότες. Οι πελάτες δεν περιορίζονται μόνο στους κατοίκους της γύρω περιοχής, έρχονται και από αρκετά μακριά, αρκετοί μάλιστα και από άλλες χώρες, ενημερωμένοι. Το μυστικό έχει πλέον διαρρεύσει...

Και ερχόμαστε στους ανθρώπους του υπέροχου αυτού χώρου. Ο Περικλής άφησε το χωριό για να σπουδάσει στην Αθήνα Φωτογραφία. Το 1997 όμως το ασίγηστο πάθος του για τον τόπο του τον ώθησε να επιστρέψει. Καλλιέργησε τη γη και άνοιξε το πρώτο του μαγαζί το 2000 στο κέντρο του χωριού, προτού μεταφερθεί το 2012 στο χώρο που βρίσκεται σήμερα. Αναβίωσε πανηγύρια, όπως αυτό της Αγίας Παρασκευής, χωρίς ρεύμα, με κεριά να φωτίζουν εσωτερικά και εξωτερικά το εκκλησάκι, με ψητά και

βραστό στη φωτιά, με τα μπουκάλια του κρασιού και τα καρπούζια στο παγωμένο νερό στο ρυάκι, με τραγούδια της τάβλας από ηλικιωμένους. Αναβίωσε έθιμα, όπως τα χοιροσφάγια. Έκανε παραδοσιακό γάμο, δημιούργησε με τη Σωτηρία οικογένεια, απέκτησαν τρεις πραγματικά υπέροχες κόρες, τη Μαρία, τη Βασιλική και τη Ζωή. Αγρότης, ελαιοπαραγωγός, κτηνοτρόφος, εκτροφέας τεσσάρων αλόγων, ιδιοκτήτης του ιδιαίτερου αυτού χώρου εστίασης, πρόεδρος της κοινότητας, αεικίνητος. Η Σωτηρία, καθηγήτρια Αγγλικών, εξελίχθηκε σε καταπληκτική μαγείρισσα, χωρίς να πάψει να διδάσκει. «Τρέχει» την κουζίνα της με μπρίο, με ζωντάνια, με χιούμορ, επαγγελματισμό και σεβασμό στα μέλη της ομάδας της. Καταλυτικός ο ρόλος της στο τελικό συνολικό αποτέλεσμα. Ο Περικλής είναι η ψυχή του χώρου, λίγοι χρησιμοποιούν το όνομα της ταβέρνας, οι περισσότεροι λένε πάμε «στον Περικλή». Η επαφή μαζί του είναι μέρος της συνολικής εμπειρίας. Φιλόξενος, ανοιχτόκαρδος, με χαμόγελο που φωτίζει το πρόσωπό του, με ιδιαίτερο χιούμορ, σκεπτόμενος άνθρωπος, με άποψη.

Στην κορυφή του λόφου, λίγο ψηλότερα από το μαγαζί, λειτουργεί και θερινό σινεμά. Ναι, καλά διαβάσατε. Ο χώρος του ανοιχτός, δεν περικλείεται από κάτι.

Το «Εν Ρίπεσι Φαγοποτείον» έδωσε πνοή στο φερώνυμο χωριό της Μεσσηνίας και σε αντίθεση με ό,τι πιστεύεται, ακόμα και ένας άνθρωπος με όραμα, όπως ο Περικλής, μπορεί να κάνει τη διαφορά

Πάγκοι φτιαγμένοι από κορμούς δέντρων, ένας βιντεοπροβολέας και ένα πανί προβολής συνθέτουν τον εξοπλισμό του. Το «Σινέ Ρίπεσι», ο ιδιότυπος αυτός κινηματογράφος, «παίζει» τα καλοκαίρια, κάτω από έναν έναστρο ουρανό, με ευδιάκριτους τους αστερισμούς, κινούμενα σχέδια για παιδιά και για όσους αισθάνονται παιδιά, ντοκιμαντέρ και κλασικές ταινίες, με πρόγραμμα αναρτημένο παρακαλώ. Και όλα αυτά δωρεάν... δεν υπάρχει εισιτήριο.

Φέτος το καλοκαίρι, επί τη ευκαιρία του εορτασμού των διακοσίων χρόνων από την έναρξη της επανάστασης ανέλαβε την πρωτοβουλία να συσταθεί επιτροπή

με βασικό στόχο την προβολή της συμβολής των Ντρέδων στον απελευθερωτικό αγώνα, μια επιτροπή χωρίς πρόεδρο. Στις εκδηλώσεις, που σημειωτέον εντάχθηκαν στο εθνικό πρόγραμμα εορτασμού της Επιτροπής «Ελλάδα '21», συμπεριλαμβάνονταν ομιλίες, απόδοση τιμητικού - επετειακού μεταλλίου που φύλοτεχνήθηκε για αυτόν το σκοπό, εικαστικά εργαστήρια για παιδιά, εκθέσεις, μεταξύ των οποίων και έκθεση φωτογραφίας με έργα του Περικλή και τίτλο: «21 φωτογραφίες για το '21», ανάδειξη της τοπικής λαογραφίας, θεατρικές και μουσικές βραδιές, διαδρομές σε μονοπάτια που συνδέουν το χωριό με άλλα της περιοχής.

Η εστίαση μόνο στο πρόσωπο του Περικλή δεν συνιστά απαξίωση των υπόλοιπων μόνιμων κατοίκων ή καταγόμενων από αυτόν τον υπέροχο τόπο, ούτε αμφισβήτηση της αγάπης τους για το χωριό, ούτε μείωση της συμβολής τους στην πρόοδό του. Η επιλογή στο πρόσωπό του έχει να κάνει με τον αδιαμφισβήτητο τεράστιο και σε πολλά επίπεδα θετικό αντίκτυπό του στον αγαπημένο του τόπο. Πολλοί ομολογούν πως αν δεν ήταν αυτός το χωριό θα είχε σβήσει, πως αποτελεί κεφάλαιο για το χωριό. Από τα παραπάνω είναι προφανές πως, συνειδητά ή μη, αναδεικνύει

όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τη μοναδικότητα του τουριστικού προϊόντος του χωριού του. Την ιστορία, τις παραδόσεις, τη λαογραφία, τα έθιμα, την αρχιτεκτονική, την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα, την τέχνη και φυσικά τη γαστρονομία. Υπηρετεί ιδανικά το μοντέλο του αγροτουρισμού, ένας μικρός ξενώνας του λείπει, και θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού στην περιοχή του. Να λοιπόν, που σε αντίθεση με ό,τι πιστεύεται, ένας κούκος μπορεί να φέρει την άνοιξη.

Όπως το Ρίπεσι, υπάρχουν και άλλα χωριά που πληρούν τις προϋποθέσεις για να αναπτυχθούν μέσω ενός ολοκληρωμένου σχεδίου με άξονα τον αγροτουρισμό, έτσι ώστε και να αποσοβηθεί ο κίνδυνος εξαφάνισής τους αλλά και η χώρα μας να αποκτήσει ένα σημαντικό πλεονέκτημα στον τομέα του Τουρισμού. Όπως ο Περικλής, υπάρχουν και άλλοι άνθρωποι που υπό αντίξοες συνθήκες τολμούν και επιστρέφουν στα χωριά τους ή παραμένουν σε αυτά και συμβάλλουν στο να μη «σβήσουν». Το ερώτημα που προκύπτει αβίαστα είναι το τι κάνει η πολιτεία. Ποια είναι η μέριμνά της για τους μειονεκτικούς αυτούς τόπους; Ποια είναι η υποστήριξη σε αυτούς τους ανθρώπους;

Προορισμός...
Γαστρονομικές
Εμπειρίες

Γράφει ο
Γιώργος Παλησίδης
Σύμβουλος
Επιχειρήσεων Εστίασης
& Τροφίμων

Ανάπτυξη & Όραμα Ο πρότυπος γαστρονομικός προορισμός της Γουμένισσας

Ο Εμπορικός Σύλλογος Γουμένισσας είχε τη θέληση να δημιουργήσει μια εικόνα γαστρονομικού προορισμού. Συνεργοί σ' αυτή την ιδέα ήταν όλοι οι επιχειρηματίες εστίασης, φιλοξενίας, οινοποιοί και βεβαίως οι παραγωγοί του τόπου

Την τελευταία 10ετία ακούμε συνεχώς για αυτόν τον πολυσυζητημένο γαστρονομικό τουρισμό. Ποιος είναι και πώς το κάνουμε; Η πρώτη έρευνα για τον γαστρονομικό τουρισμό του ΣΕΤΕ (2009) ήταν η πρώτη προσπάθεια χαρτογράφησης αυτού του εναλλακτικού τρόπου τουριστικής δραστηριότητας. Πριν από 4 έτη, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης προσέγγισε το θέμα χωρίς όμως μεγάλη δημοσιότητα, βασισμένη σε βιβλιογραφικές αναφορές. Το Υπουργείο Τουρισμού όμως, από την πλευρά του δημιουργεί τις βάσεις για ένα λαμπρό μέλλον της ελληνικής τουριστικής γαστρονομίας.

Η δημιουργία ειδικής ομάδας εργασίας για τον γαστροτουρισμό
Για πρώτη φορά, τον Απρίλιο του 2020, δημιουργήθηκε «Ομάδα Εργασίας Γαστρονομικού Τουρισμού» από το Υπουργείο Τουρισμού με «καπετάνισσα» μια οραματική και δημιουργική επιχειρηματία του Οίνου και της Φιλοξενίας την κ. Μαίρη Τριανταφυλλοπούλου. Η ομάδα αποτελείται από από εκπροσώπους του Υπουργείου Τουρισμού, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κοινωνικών εταίρων και επαγγελματιών φορέων. Έργο της Ομάδας ήταν η αναβάθμιση της γαστρονομίας που προσφέρει η Ελλάδα και η ενσωμάτωσή της στον εθνικό σχεδιασμό τουριστικού μάρκετινγκ. Η βασική επιδίωξη για την Ελληνική Γαστρονομία είναι η ανάπτυξη και η διασύνδεσή της με άλλους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, όπως είναι η πρωτογενής παραγωγή. Ο στόχος αυτός εντάχθηκε στις πέντε στρατηγικές προτεραιότητες του Υπουργείου Τουρισμού:

- 1. Αντιμετώπιση** των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στον ελληνικό τουρισμό
- 2. Προώθηση** της Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης
- 3. Διαφοροποίηση** του Τουριστικού Προϊόντος και Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας
- 4. Ενίσχυση** της Προστιθέμενης Αξίας των Δεξιοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού στον Τουρισμό

Οι φωτογραφίες είναι από Γαστρονομικό Event στη Γουμένισσα στο εστιατόριο La Rose

- 5. Προώθηση** του ελληνικού τουριστικού brand διεθνώς
- Η Ομάδα αυτή**, πείσωσε και μέσα σε 9 μήνες παρουσίασε τα τόσο σημαντικά αποτελέσματα στους εμπλεκόμενους φορείς. Η έκθεση με το πόρισμα των αποτελεσμάτων είναι μια σπουδαία καταγραφή για την πραγματική δραστηριότητα της γαστρονομίας στην Ελλάδα ([https://](https://mintour.gov.gr/porisma-gastronomikos/)

mintour.gov.gr/porisma-gastronomikos/). Η επίπονη δουλειά που έγινε βασίστηκε σε διαβουλεύσεις με τους φορείς κάθε τόπου οριζοντίως και καθέτως, ώστε να καταγραφούν οι προτεραιότητες, τα πλεονεκτήματα, οι υπάρχουσες ενέργειες της κάθε περιοχής.
Το πόρισμα περιλαμβάνει 5 άξονες:
1. Πρόταση για επικαιροποιημένο «Ειδι-

Το λογότυπο του Food Festival Goumenissa έχει σαν κύριο στοιχείο το ανοιχτήρι, διότι το κρασί της περιοχής είναι Π.Ο.Π. και συνδυάζει τις ποικιλίες Ξινόμαυρο και Νεγκόσκα. Το μαχαίροπύρινο που συμβολίζει τα φιλόξενα χέρια των ντόπιων και η τρομπέτα από τα «χάλκινα» που είναι χαρακτηριστική μουσική της τοπικής κουλτούρας.

- κό Σήμα Ποιότητας για την Ελληνική Κουζίνα» του Υπουργείου Τουρισμού.
- 2. Πρόταση** για τη δημιουργία και λειτουργία του Γαστρονομικού Χάρτη.
 - 3. Πρόταση** για την εκπαίδευση.
 - 4. Κοινή πρόταση** για τη δημιουργία Φορέα με σκοπό την ανάδειξη της ελληνικής γαστρονομίας και την ανάπτυξη, προβολή και προώθηση του γαστρονομικού τουρισμού.
 - 5. Πρόταση για** τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Γαστρονομικού Τουρισμού.
- Η γαστρονομία στην Επιστήμη**
Μελέτη από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο έδειξε ότι ο Γαστροτουρίστας ταξιδεύει αυθημερόν μέχρι 130χλμ από την έδρα του για να απολαύσει μια γευστική εμπειρία που συνδυάζεται με το τοπίο και την τοπική κοινωνία (Γ. Μπόσκου, Γ. Παλησίδης, 2012). Τα προϊόντα ενός τόπου δε φτάνουν για να αποδείξουν την γαστρονομική κουλτούρα του. Χρειάζονται οι άνθρωποι που θα δημιουργή-

σουν τα βρώσιμα προϊόντα σε εμπειρίες. Τα προϊόντα του γαστροτουρισμού είναι κυρίως βιωματικά και δεν είναι μόνο ένα φαγητό σε ένα εστιατόριο. Είναι πολύ πιο πολύπλοκο και συχνά δυσνόητο από τους επιχειρηματίες.

Η σχέση των τουριστικών πρακτορειών με το γαστρονομικό τουρισμό

Ο τύπος τουρισμού που θα ταίριαζε στη γαστρονομία είναι ο «sustainable tourism» ή ακόμη και ο τύπος «slow tourism». Άξονες που επιδιώκει και η Ε.Ε., η RIS 3 των περιφερειών αλλά και ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και προώθησης του τουρισμού (βλ. Med Pearls Project). Μεγάλοι τουριστικοί πράκτορες επαναπροσδιορίζουν τα προϊόντα τους και εντάσσουν τη γαστρονομία και τον οινοτουρισμό στα τουριστικά πακέτα τους. Παραδοσιακοί πράκτορες αναζητούν νέους τύπους τουρισμού, που μειώνουν τον αριθμό των τουριστών, ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός και επιλέγουν την ανάδειξη εναλλακτικών τουριστικών προορισμών οι οποίοι είναι χαρακτηρισμένοι. Φέτος το καλοκαίρι διαπιστώθηκε ότι οι ταξιδευτές επιθυμούν ποιοτικότερες υπηρεσίες από επαγγελματίες των προορισμών.

Η αειφορία της γαστρονομίας στην πράξη

Πως μεταφράζεται στην πράξη η αειφορία της γαστρονομίας; Οι μέθοδοι είναι συγκεκριμένοι και πρέπει να ακολουθούνται από όλες τις επιχειρήσεις που σέβονται τον κόπο τους.

Ο Δρ κ. Γεώργιος Μπόσκου, καθηγητής στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, παρουσιάζει εύστοχα τις ορθές πρακτικές διαχείρισης πρώτων υλών στις μονάδες εστίασης. Πρακτικές που δείχνουν την ευαισθησία του επιχειρηματία προς τους παραγωγούς, καθώς και το βαθμό

*Μεγάλοι τουριστικοί
πράκτορες
επαναπροσδιορίζουν
τα προϊόντα τους και
εντάσσουν τη γαστρονομία
και τον οινοτουρισμό στα
τουριστικά πακέτα τους*

οργάνωσης μιας κουζίνας. Ένα menu έχει σχέση με την προσβασιμότητα των πρώτων υλών του τόπου, το κόστος αγοράς και παραγωγής και βεβαίως με την τεχνογνωσία και εμπειρία του προσωπικού να μετουσιώσει τις πρώτες ύλες σε ευρηματικά πιάτα εμπειρίας.

Εστιατόρια και προβολή στα Social Media

Εστιατόρια ξεφυτρώνουν συνεχώς. Όλα προβάλλουν τα πιάτα τους και το χώρο φιλοξενίας, το σαλόνι τους. Δεν είδα όμως κανέναν να προβάλλει τους συνεργάτες του! Ορισμένες φορές, προβάλλονται οι οίνοι της wine list, χωρίς όμως να δίνεται έμφαση στο food pairing των οίνων με τα πιάτα. Στη Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία τα εστιατόρια με γαστρονομική κουλτούρα αναφέρονται λεκτικά και φωτογραφικά στους παραγωγούς συνεργάτες τους. Πράγμα που τους κάνει ακόμη πιο δυνατούς στην συνολική εικόνα προς τους καταναλωτές.

Γουμένισσα: κρασί, τυρί, κάστανο, αγριογούρουνο

Ο Εμπορικός Σύλλογος Γουμένισσας είχε τη θέληση να δημιουργήσει μια εικόνα γαστρονομικού προορισμού. Πριν 4 χρόνια περίπου ο αεικίνητος Πρόεδρος του Συλλόγου, κ. Σάκης Τραχανίδης και

ο Αντιπρόεδρος κ. Χρήστος Τουλούπης οραματίστηκαν τον τόπο τους ως πόλο έλξης ταξιδιωτών με πρόφαση την γαστρονομική εμπειρία. Συνεργοί σ' αυτή την ιδέα ήταν όλοι οι επιχειρηματίες εστίασης, φιλοξενίας, οινοποιοί και βεβαίως οι παραγωγοί του τόπου. Για την οργάνωση της ιδέας ζητήθηκε η συνεισφορά ειδικών, του Δρ. Φώτη Κιλίπρη και του κ. Γιώργου Παλησίδη. Έτσι λοιπόν ξεκίνησε η οργάνωση των επιχειρηματιών. Τα βήματα που ακολουθήθηκαν ήταν η δημιουργία ενός λογότυπου με ανάλογες προδιαγραφές ένταξης που αφορούν την επιχειρηματική ευσυνειδησία. Στη συνέχεια δόθηκε τεράστια βαρύτητα στη συνεχή επιμόρφωση των επιχειρηματιών και υπαλλήλων στην εκπαίδευση τους για τα τοπικά προϊόντα και ο συνδυασμός αυτών με τους τοπικούς οίνους.

Δράσεις για την ανάπτυξη γαστρονομικού προορισμού

- **Επισκέψεις** σε χώρους παραγωγής από επιχειρηματίες.
- **Γαστρονομικά δρώμενα** σε αθλητικές δραστηριότητες της περιοχής για τους επισκέπτες και συμμετεχόντων.
- **Σεμινάρια** γευσιγνωσίας και food pairing.
- **Δράσεις προβολής** σε όμορους εμπορι-

κούς συλλόγους, δημοσιογράφους και πρέσβεις.

• **Διοργάνωση** ειδικών βραδιών γευσιγνωσίας με food pairing του ΠΟΠ Γουμένισσας.

• **Παρουσίαση** του menu της Γουμένισσας (ορεκτικό, σαλάτα, κυρίως, επιδόρπιο). Υιοθέτηση από όλους τους επιχειρηματίες.

• **Παρουσίαση εδεσμάτων** με έμφαση στο κάστανο: σούπα κάστανο, αγριογούρουνο με πουρέ κάστανο, τηγανιά με κάστανο, σαλάτα γουμένισσας με κάστανο, λικέρ κάστανο, κρέμα κάστανο.

• **Συνεργασία** με τους ντόπιους παραγωγούς οίνου για πώληση της φιάλης κρασιού στα καταστήματα εστίασης στη τιμή αγοράς από το οινοποιείο τους.

Εξειδικευμένες υπηρεσίες για ποιοτικό τουρισμό

Η προσπάθεια ανάδειξης ενός προορισμού είναι συνεχής και χρειάζονται όλες οι δυνάμεις του τόπου ώστε να αναδειχθεί και να εδραιωθεί. Σκοπός των ντόπιων επιχειρηματιών και κατοίκων πρέπει να είναι ο ποιοτικός ταξιδιώτης, αυτός που έχει και θέλει να πληρώσει διότι μόνο με το συνδυασμό ποιοτικών προϊόντων και ποιοτικών υπηρεσιών έχουμε συνεχόμενη τουριστική δραστηριότητα.

Γράφει η **ΔΩΡΑ ΧΡΗΣΤΟΥ**

Ο Γεωτουρισμός, ίσως είναι μία από τις πιο σημαντικές μορφές θεματικού τουρισμού διότι συνδυάζει την αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος προβάλλοντας την αειφορία και την οικονομικό-περιβαλλοντολογική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Ο γεωτουρισμός ως μορφή βιώσιμου τουρισμού υπαίθρου βάζει θεμέλια σε μια οικολογική προσέγγιση του τουρισμού ως προς την «εκμετάλλευση» της φύσης με θετικό πρόσημο για το περιβάλλον. Πρόκειται για μια μορφή τουρισμού η οποία βασίζεται στο γεωλογικό και γεωμορφολογικό χαρακτηρισμό των γεωτόπων τουριστικών προορισμών, στην γεωδιατήρηση και την ερμηνεία του αβιοτικού περιβάλλοντος.

Ο γεωτουρισμός έχει ως κίνητρο την εμπειρία, την γνώση και την απόλαυση της γεωποικιλότητας και της γεωκληρονομιάς. Η ελληνική γη διαθέτει αναρίθμητα τοπία γεωλογικού ενδιαφέροντος: ενεργά ηφαίστεια, σπήλαια, θαυματικά φαράγγια, μικρά ή μεγάλα γεωλογικά ρήγματα, σπάνια πετρώματα και ορυκτά που αποτελούν τους «σιωπηλούς» μάρτυρες της διαρκούς εξέλιξης της γης.

Όλα αυτά συνθέτουν την έννοια του γεωτουρισμού. Επιπλέον περιλαμβάνει γεωπάρακα, τα οποία είναι οριοθετημένες περιοχές ιδιαίτερου γεωλογικού, οικολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος στην οποία προστατεύεται η γεωλογική κληρονομιά. Περιλαμβάνουν ήπιες δραστηριότητες περιήγησης και απολαύσεις του τοπίου, καθώς και δραστηριότητες επιστημονικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα με σκοπό την τουριστική προβολή της περιοχής.

Οι γεώτοποι είναι και εκείνοι με την σειρά τους άλλο ένα σημαντικό κομμάτι του γεωτουρισμού. Αποτελούν αυτοτελείς γεωλογικές θέσεις, όπου η ιστορία της γης, η εξέλιξη της ζωής και η μορφή του περιβάλλοντος τεκμηριώνονται με τον πλέον χαρακτηριστικό τρόπο, πρόκειται δηλαδή για διακριτές γεωμορφές μεγάλης γεωλογικής, γεωμορφολογικής, αισθητικής, οικολογικής και ιστορικής σημασίας.

Εξερευνώντας τα θαύματα της Γης

Η Ελλάδα διαθέτει αναρίθμητα τοπία γεωλογικού ενδιαφέροντος: ενεργά ηφαίστεια, σπήλαια, θαυματικά φαράγγια, μικρά ή μεγάλα γεωλογικά ρήγματα, σπάνια πετρώματα και ορυκτά που αποτελούν τους «σιωπηλούς» μάρτυρες της διαρκούς εξέλιξης της γης, που μπορούν να προσελκύσουν επισκέπτες **365 μέρες το χρόνο**

Τέλος η γεωποικιλότητα είναι ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στους ανθρώπους, στα τοπία και τον πολιτισμό, δηλαδή η ποικιλία των γεωλογικών περιβαλλόντων, τα πετρώματα, τα ορυκτά, τα απολιθώματα και τα εδάφη που προσφέρουν τις προϋποθέσεις για τη ζωή στη γη. Τόσο η βιοποικιλότητα όσο και η γεωποικιλότητα είναι ζωτικής σημασίας για την ολιστική διατήρηση της φύσης.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα ευλογημένη με φυσική ομορφιά και πλούσια ιστορία. Διαθέτει κάμπους, βουνά, τεράστια ακτογραμμή και χιλιάδες νησιά. Αν και αποτελεί ιδανική επιλογή για την ανάπτυξη του γεωτουρισμού μόλις τα τελευταία χρόνια υφίσταται μια κινητικότητα για την ανάδειξη της γεωλογικής κληρονομιάς και την διαχείριση των γεωτόπων. Η ανάπτυξη του γεωτουρισμού θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες, κατάλληλες για το περι-

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Τα γεωτουριστικά προϊόντα με σεβασμό για την παράδοση και τα έθιμα της περιοχής θα αναδείξουν τις αυθεντικές αξίες και θα συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση για γεωδιατήρηση και περιβαλλοντική προστασία

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

βάλλον και τον τοπικό χαρακτήρα της κάθε περιοχής. Θα συμβάλει αισθητά και στην τοπική οικονομία προωθώντας την τοπική απασχόληση και τα τοπικά προϊόντα ή υπηρεσίες. Τα γεωτουριστικά προϊόντα με σεβασμό για την παράδοση και τα έθιμα της περιοχής θα αναδείξουν τις αυθεντικές αξίες και θα συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση για γεωδιατήρηση και περιβαλλοντική προστασία. Για να αποτελέσει ο γεωτουρισμός μια βιώσιμη επιλογή πρέπει ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των τουριστικών υποδομών, η μετέπειτα λειτουργία τους και επίσης η έρευνα της αγοράς να εστιάζουν σε κριτήρια περιβαλλοντικής, κοινωνικής και πολιτιστικής βιωσιμότητας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν θα διαταραχτεί από την διακίνηση τουριστών ούτε το φυσικό περιβάλλον, ούτε η κοινωνικο-πολιτιστική δομή των κοινοτήτων υποδοχής.

Σημεία γεωτουριστικής αξίας στην Ελλάδα

ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΛΕΣΒΟΥ

Δεσπόζει το Απολιθωμένο Δάσος

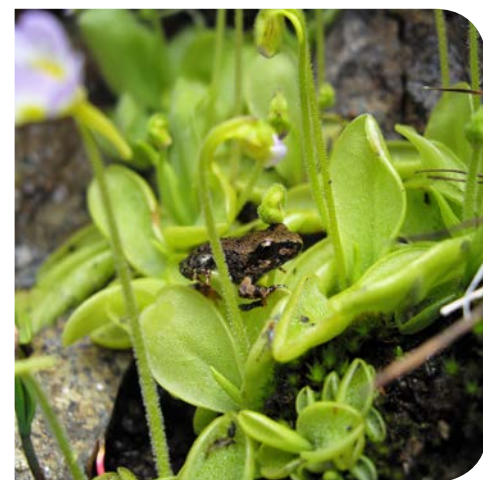
Το **Γεωπάрко Λέσβου**, περιλαμβάνει ολόκληρη τη νήσο Λέσβο και αναγνωρίστηκε από την UNESCO το Σεπτέμβριο 2012. Στο δυτικό τμήμα της Λέσβου δεσπόζει το Απολιθωμένο Δάσος, ένα μοναδικό μνημείο της φύσης, το οποίο έχει κηρυχθεί «Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης» και υπολογίζεται να υπάρχει εδώ και 20 εκατομμύρια χρόνια. Τα απολιθωμένα φυτά περιλαμβάνουν κωνοφόρα, αγγειόσπερμα – ανθοφόρα φυτά, και λίγα πτεριδόφυτα. Πολλοί απολιθωμένοι κορμοί ανήκουν σε προγονικές μορφές του σύγχρονου είδους Σεκία η αιθαλής που φύεται στις δυτικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών. Η σύνθεση της απολιθωμένης χλωρίδας δείχνει ότι το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου αναπτύχθηκε σε υποτροπικό κλίμα το οποίο μεταβαλλόταν απότομα σε ηπειρωτικό θερμό, με χαρακτήρα χλωρίδας υποτροπικής ζώνης της Νοτιοανατολικής Ασίας ή της Αμερικής. Η Λέσβος αποτελεί σημαντικό οικολογικό και πολιτισμικό απόθεμα της γης και είναι διάσπαρτο από μοναδικής αξίας και σπουδαιότητας φυσικά δημιουργήματα και γεωμορφές όπως ηφαίστεια, θερμές πηγές, θέσεις ορυκτών και μεταλλευμάτων, μεγάλα γεωλογικά ρήγματα, σημαντικές απολιθωματοφόρες θέσεις, βραχώδεις ακτές, κ.ά. Παρουσιάζει ιδιαίτερη γεωποικιλότητα και διατηρεί σημαντικά τεκμήρια της γεωλογικής ιστορίας της λεκάνης του Αιγαίου.

ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Σπάνιο παρθένο οικοσύστημα

Το **Γεωπάрко Γρεβενών και Κοζάνης** διαθέτει ένα σπάνιο παρθένο οικοσύστημα με ορεινούς όγκους που συνδυάζουν μια μοναδική βιοποικιλότητα σε χλωρίδα και πανίδα. Αποτελεί πλέον και επίσημα μέλος του Παγκόσμιου Δικτύου Γεωπαρκών της UNESCO. Το Γεωπάрко εκτείνεται στη δυτική πλευρά της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, από την Βόρεια Πίνδο και τα σύνορα μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων Γρεβενών και Ηπείρου, μέχρι και τα Μπουχάρια της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης στο νότιο τμήμα του, καταλαμβάνοντας συνολική έκταση περίπου 2.500 τ.χλμ. Περιλαμβάνει τα παλαιότερα πετρώματα της Ελλάδος, ηλικίας σχεδόν ενός δισεκατομμυρίου ετών, αλλά και τους πιο πρόσφατους σχηματισμούς, με κύριο χαρακτηριστικό του την ένωση των τεκτονικών πλακών Ευρώπης και Αφρικής στην κοιλάδα του Μεσιού Νερού στον Βούρινο.

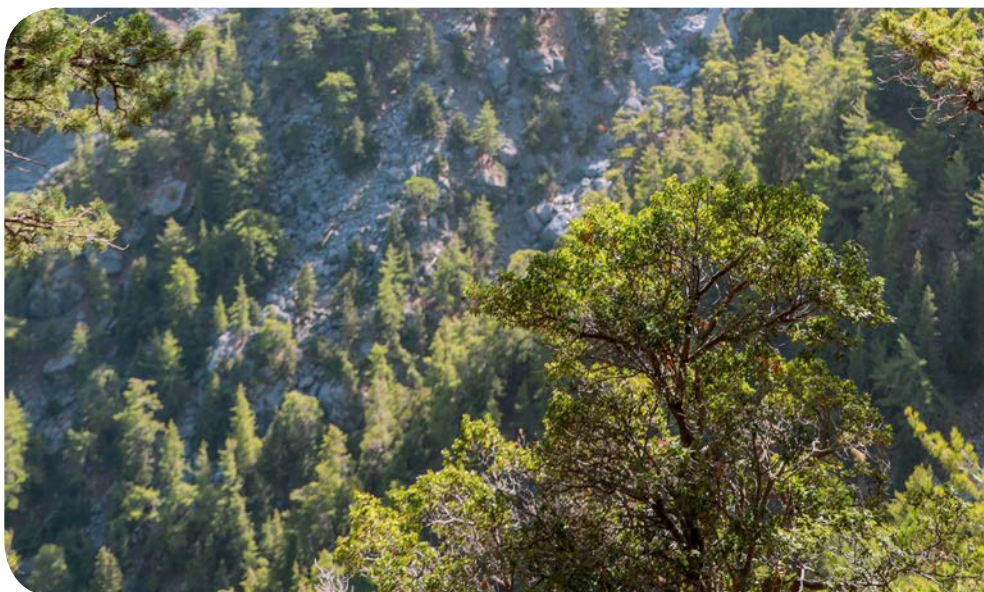

ΦΥΣΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΨΗΛΟΡΕΪΤΗ

Ταξίδι 250 εκατομμυρίων ετών

Το **Φυσικό Πάρκο Ψηλορείτη** ιδρύθηκε το 2001 και εντάχθηκε, από την ίδρυσή του κιόλας, στο Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Γεωπαρκών και λίγο αργότερα στο Δίκτυο των Παγκόσμιων Γεωπαρκών της UNESCO, επιτυγχάνοντας έτσι την παγκόσμια αναγνώριση του τόπου αυτού. Το πάρκο περιλαμβάνει μοναδικούς σχηματισμούς πετρωμάτων, θέσεις απολιθωμάτων, εντυπωσιακές μορφές του αναγλύφου, σπήλαια, πτυχώσεις και ρήγματα των πετρωμάτων, ιδιαίτερα σημαντικές για το φυσικό περιβάλλον εμφανίσεις νερού, στοιχεία αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με την πέτρα και το ανάγλυφο, που όλα μαζί συνθέτουν την ιστορία της Γης και του ανθρώπου στον Ψηλορείτη. Πολλοί από αυτούς τους γεώτοπους γειτνιάζουν μεταξύ τους και έχουν οριοθετηθεί ως υποπεριοχές η «τομή των Ταλαίων Ορέων: ένα ταξίδι 250 εκατομμυρίων χρόνων στο παρελθόν» στην οροσειρά του Κουλούκωνα, τα «καρστικά τοπία του Ψηλορείτη» στην ορεινή ζώνη του βουνού, «από το βουνό στον κάμπο» που περικλείει τους ανατολικούς και νότιους πρόποδες του βουνού, τα «γκρεμνά του Αμαρίου» στην ομώνυμη κοιλάδα και το «σπηλαιοπάрко» που περιλαμβάνει τα σημαντικότερα σπήλαια του Ψηλορείτη. Παράλληλα, υπάρχουν και επιμέρους γεώτοποι που για διάφορους λόγους δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις υποπεριοχές αυτές και διακρίνονται ως μεμονωμένοι σχηματισμοί.

ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ

Από τους πρώτους Εθνικούς Δρυμούς

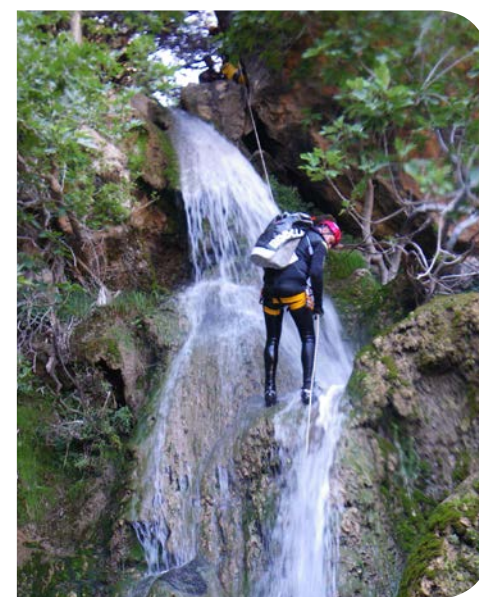
Το Φαράγγι της Σαμαριάς αποτελεί ένα ξεχωριστό σημείο γεωτουριστικής αξίας στην ελληνική ύπαιθρο. Βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νομού Χανίων της δυτικής Κρήτης και το μεγαλύτερο μέρος του υπάγεται στον δήμο Σφακίων. Εθνικός Δρυμός ανακηρύχθηκε το 1962, όντας ένας από τους πρώτους χρονικά Εθνικούς Δρυμούς στη χώρα. Ο πυρήνας του το 2008 καταλάμβανε έκταση 48.480 στρεμμάτων, με κυρίαρχο στοιχείο το ίδιο το φαράγγι. Φιλοξενεί πολλά ενδημικά είδη πουλιών και ζώων, το πλέον γνωστό από τα οποία είναι ο κρητικός αίγαγρος, γνωστός ως κρι-κρι ή στα κρητικά αγρίμι. Από το 1981 έχει ενταχθεί στο Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας με σκοπό την ανάδειξη και προστασία πολύτιμων τόπων για τον άνθρωπο και την υπόλοιπη βιόσφαιρα. Το όρος Όλυμπος πρόκειται για την άλλη περιοχή της Ελλάδας που αντιμετωπίζεται από το κράτος και τους επιστήμονες ως «ζωντανό εργαστήριο» της φύσης, στο οποίο υλοποιείται πρότυπη διαχείριση με βάση τρεις διαφορετικές, αλληλοσυμπληρούμενες όμως, αρχές: προστασία, ανάπτυξη, επικοινωνία.

ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΣΗΤΕΙΑΣ

Μοναδικός γεωφυσικός πλούτος

Το Γεωπάρκο Σητείας περιλαμβάνει το υψίπεδο και την ανατολική ακτογραμμή της πρώην Επαρχίας Σητείας που, παρότι άγνωστη στον πολύ κόσμο, διαθέτει μοναδικό γεωφυσικό πλούτο: σπήλαια, φαράγγια, σπάνια πετρώματα και απολιθώματα. Το Φυσικό Πάρκο Σητείας χαρακτηρίζεται από πολύ πλούσια γεωκληρονομιά η οποία περιλαμβάνει εντυπωσιακά πετρώματα από τις βασικότερες αλπικές τεκτονικές ενότητες, ιδιαίτερους σχηματισμούς και γεωμορφές στις μεταλπικές ενότητες, χαρακτηριστικές τεκτονικές και μικροτεκτονικές δομές, καθώς και πλούτο απολιθωμάτων. Εντός του Πάρκου έχουν αποτυπωθεί πάνω από 100 γεώτοποι, δηλαδή τοποθεσίες ιδιαίτερα και χαρακτηριστικά μνημεία της γεωκληρονομιάς, όπως ξεχωριστές εμφανίσεις πετρωμάτων και θέσεις πλούσιες σε απολιθώματα. Η γεωγραφική της θέση στο ανατολικό άκρο του νησιού που επέτρεψε την ανταλλαγή ειδών από τη Μικρά Ασία, σε συνδυασμό με το έντονα ξηροθερμικό κλίμα που επικρατεί στην περιοχή, δημιούργησε ένα μωσαϊκό οικοτόπων και οικοσυστημάτων, μερικά από τα οποία, όπως το φοινικόδασος του Βάι, είναι μοναδικά για την περιοχή της Μεσογείου.

ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΧΕΛΜΟΥ ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

Επιβλητικά αξιοθέατα «ντυμένα» με μύθους

Το Γεωπάρκο Χελμού Βουραϊκού βρίσκεται στην Βόρεια Πελοπόννησο 100 χιλ από την Πάτρα και 200 χιλ από Αθήνα. Από τον Οκτώβριο του 2009 έγινε μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γεωπάρκων EGN και του παγκόσμιου Δικτύου GGN της Unesco. Έχει ως στόχο να συμβάλει στην προώθηση δράσεων εναλλακτικού τουρισμού, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος. Οι πιο σημαντικοί γεώτοποι είναι το επιβλητικό Φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού όπου στα τοιχώματα του υπάρχουν κροκαλοπαγή, λεπτοπλακώδεις ασβεστόλιθοι, φυτά όπως η καμπανούλα των βράχων *Campanula versicolor*, το τοπικό ενδημικό *Achillea unbelata* ssp *monoccephala*, η *Asperula arcadiensis*. Στη διαδρομή του φαραγγιού βρίσκεται και η Ιερά Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου χτισμένη σε ένα εντυπωσιακό τοπίο κροκαλοπαγών στην είσοδο μιας φυσικής σπηλιάς. Επίσης το Σπήλαιο των Λιμνών στα Καστριά με τις 13 καταπληκτικές υπόγειες λίμνες του. Χαρακτηριστικό στοιχείο οι εντυπωσιακοί σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Οι δροσερές Πηγές του Αροάνιου (Πλανητέρου) 7 χλμ. από την Κλειτορία και του Λάδωνα ποταμού αποκαλύπτουν την έξοδο του υπόγειου νερού από τους ασβεστόλιθους και το ταξίδι του ανάμεσα σε ένα πανέμορφο πλατανόδασος. Και φυσικά οι πανέμορφες ορεινές λίμνες Τσιβλού. Στην περιοχή συναντάμε τα παλαιότερα πετρώματα του γεωπάρκου (περ. 200 εκ χρόνων) ηφαιστειακά και μεταμορφωμένα. Υπάρχει μονοπάτι που οδηγεί βγάζει στα μυθικά ύδατα Στυγός μια πηγή σε υψόμετρο 2100 μ. στην νεραϊδοράχη του όρους Χελμού που φιλοξενεί βέβαια το Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων, το τηλεσκόπιο Αρίσταρχος και την άνοιξη πανέμορφες και σπάνιες πεταλούδες αφορμή επίσκεψης πολλών θαυμαστών από όλο τον κόσμο.

ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΒΙΚΟΥ-ΑΩΟΥ

Ο Δρυμός των μεγάλων κορυφών

Το **Εθνικό Πάρκο Βίκου-Αώου** βρίσκεται στο Ν. Ιωαννίνων ανάμεσα στους ορεινούς όγκους της Τραπεζίτσας, του Σμόλικα, της Τύμφης και του Μιτσικελίου και ιδρύθηκε το 1973. Η έκταση του πάρκου φτάνει τα 13.000 εκτάρια, από τα οποία τα 3.400 αποτελούν τον πυρήνα και τα 9.600 εκτάρια την περιφερειακή ζώνη. Το πάρκο είναι αλλιώς γνωστό και με την ονομασία «Ο Δρυμός των μεγάλων κορυφών». Βόρειο όριο του Δρυμού είναι η χαράδρα του Αώου και το νότιο όριο το φαράγγι του Βίκου. Μέσα στον Δρυμό βρίσκονται 4 οικισμοί. Είναι τα χωριά Μικρό και Μεγάλο Πάπιγκο, το Μονοδέντρι και ο Βίκος, όπου βρίσκεται και το ομώνυμο φαράγγι. Περιμετρικά στα όρια του Δρυμού βρίσκονται άλλα 6 χωριά του Ζαγορίου: η Αρίστη, ο Αγ. Μηνάς, η Βίτσα, το Καπέσοβο, το Βραδέτο και το Βρυσχώρι. Το φαράγγι του Βίκου το οποίο δημιουργήθηκε από τις έντονες γεωλογικές ανακατατάξεις, θεωρείται από τα μεγαλύτερα και πιο εντυπωσιακά ασβεστολιθικά φαράγγια της Ευρώπης.

Έχει μήκος 12 χλμ., πλάτος που κυμαίνεται μεταξύ 200μ. και 1.5 χλμ. Και μέγιστο βάθος 1200μ.. Η χαράδρα του Βίκου είναι μια από τις μεγαλύτερες και βαθύτερες του κόσμου. Είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακή, με κάθετους γεωλογικούς σχηματισμούς, εναλλαγή οικοσυστημάτων, πλούσια βιοποικιλότητα και αποτελεί ένα από τα λίγα εναπομείναντα καταφύγια άγριας ζωής στην Ευρώπη. Έχει καταχωρηθεί στο βιβλίο Guinness ως η πιο βαθιά, με βάθος 900 μέτρα και άνοιγμα μόνο 1100 μέτρα. Η αρχή της βρίσκεται κοντά στο χωριό Τσεπέλοβο και το τέλος της πίσω από το χωριό Βίκος, στη γέφυρα της Αρίστης. Το αρχικό τμήμα της, ένα φαράγγι ιδιαίτερα στενό, ονομάζεται Βικάκι, ενώ παρακλάδια της θεωρούνται τα φαράγγια του Μέγα - Λάκκου και της Μεζαριάς. Τη χαράδρα διαρρέει ο ποταμός Βοϊδομάτης (παραπόταμος του Αώου, στην περιοχή λέγεται και Βίκος και δίνει το όνομά του στη χαράδρα), που έχει νερό μόνο εποχιακά. Το φαράγγι είναι υδατογενές δημιουργήμα και το πέτρωμά του είναι ασβεστολιθικό, με εντυπωσιακούς τεταρτογενείς σχηματισμούς και στρώσεις φλύσχη.

ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ένα νοητό «τόξο» από την Κόρινθο έως τη Νίσυρο

Τα **ηφαίστεια της Ελλάδας** αποτελούν και αυτά σημαντικό κομμάτι του γεωτουρισμού. Υπάρχουν 39 σε όλη την χώρα ενώ πέντε από αυτά είναι ακόμα ενεργά. Όλα αυτά τα ηφαιστειακά κέντρα βρίσκονται σ' ένα νοητό «τόξο» το οποίο ξεκινά από την Κόρινθο και καταλήγει στη Νίσυρο.

Γεώτοπος παγκοσμίου ενδιαφέροντος είναι η εμβληματική Σαντορίνη. Αν και στο μυαλό μας έχει συνδυαστεί με τον μαζικό τουρισμό, αυτός ο διεθνής τουριστικός προορισμός αποτελεί ιδανική επιλογή. Το νησί αποτελεί ένα από τα 5 ηφαιστειακά κέντρα που απαρτίζουν το νότιο ηφαιστειακό τόξο. Είναι χαρακτηριστική η εικόνα των τεράστιων ηφαιστειακών βράχων που είναι γεμάτοι από ολόλευκα σπίτια και εκκλησίες. Το «στρώμα» αυτό πάνω στο κόκκινο ηφαιστειακό πέτρωμα δημιουργεί μία οπτική εικόνα μοναδική πάνω στη Γη. Διαθέτει σημαντικά στοιχεία γεωτουριστικού ενδιαφέροντος όπως το ηφαίστειο, η καλντέρα, το ορυχείο Φηρών με τα αποτυπώματα φύλλων ελιάς και φοινίκων

σε λάβες 40-60.000 χρόνων, το ορυχείο Μεγαλοχωρίου, τα αρχαιότερα ηφαιστειακά πετρώματα της περιοχής Φάρου Ακρωτηρίου και πολλά άλλα.

Η Μήλος είναι σχεδόν εξ ολοκλήρου ένα ηφαιστειακό νησί. Το ηφαίστειο της Φυριπλάκας, που έχει ένα εντυπωσιακό κρατήρα με διάμετρο 1.700 μέτρα και ύψος 220 μέτρα περίπου, διατηρείται πολύ καλά και βρίσκεται στο κεντρικό και νότιο τμήμα του νησιού. Το ηφαίστειο στα Μέθανα είναι γνωστό από τα αρχαία χρόνια και η ηφαιστειακή δραστηριότητα του είναι γνωστή από την περίοδο 276 έως 239 π.χ. από αναφορές που έκαναν οι γνωστοί αρχαίοι ιστορικοί Στράβωνας, Πausanίας και Οβίδιος. Κοντά στο χωριό Καμένη Χώρα στα Μέθανα βρίσκεται ο πιο γνωστός κρατήρας από τους 30 κρατήρες του ηφαιστίου των Μεθάνων.

Το Σουσάκι, αποτελεί το βόρειο άκρο του ηφαιστειακού «τόξου». Βρίσκεται σε υψόμετρο 180 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας και σήμερα, περίπου 2,5 εκατομμύρια χρόνια μετά την

τελευταία του έκρηξη διατηρεί εντονότατη δραστηριότητα, καθώς από αυτό εκλύονται στην ατμόσφαιρα πολλά δεκάδες χιλιάδες κυβικά διοξειδίου του άνθρακα, μεθανίου και υδροθείου, ενώ η θερμοκρασία στην πλαγιά του φτάνει ακόμη και τους 42 βαθμούς Κελσίου. Στα στόμια των πολλών στοών (φυσικών και τεχνητών) που υπάρχουν στην περιοχή, συναντώνται συχνά ψόφια έντομα και πουλιά, θανατωμένα από τα δηλητηριώδη αέρια. Στην περιοχή του ηφαιστίου υπάρχουν δύο φαράγγια τα οποία περιβάλλονται από πλαγιές με πολύ εντυπωσιακά ηφαιστειακά πετρώματα ενώ σε αυτά τρέχουν νερά που τροφοδοτούνται από πηγές διάσπαρτες κατά μήκος τους.

Το ηφαίστειο της Νισύρου βρίσκεται στο χωριό Νικεΐα και είναι το σημαντικότερο αξιοθέατο του νησιού. Έχει συνολικά πέντε κρατήρες με μεγαλύτερο τον «Στέφανο», διαμέτρου 260 μέτρων και βάθους 30 μέτρων. Το ηφαίστειο της Νισύρου θεωρείται ενεργό και λόγω της εύκολης προσπέλασης στους κρατήρες του, το επισκέπτονται κάθε χρόνο πολλές χιλιάδες κόσμου αλλά και ειδικοί επιστήμονες. Το μόνο που πρέπει να έχετε κατά νου αν έχετε σκοπό να κατεβείτε στον πυθμένα του ηφαιστίου είναι το κλειστό παπούτσι. Μπορεί η μυρωδιά από το θειάφι να είναι έντονη αλλά πρόκειται για μια εμπειρία μοναδική που κάθε επισκέπτης του νησιού πρέπει να ζήσει.

**Γεύσεις
Ελλάδας**

Συνέντευξη στην

Lena**Kyriopoulos**

Journalist & Poet

Ένας Βρετανός για τα γλυπτά του Παρθενώνα

Προσωπικό αγώνα δίνει ο επιφανής νομικός, Mark Howard Stephens για να επιστρέψουν τα μάρμαρα του Παρθενώνα στη γενέθλια γη

Στις 6 Οκτωβρίου 2021, μετά από την πρόσκληση του Προέδρου της Ορθοπαιδικής Εταιρείας Ελλάδας, Δρ. Θεόδωρου Κορμά και τη σύσταση της συναδέλφου κας, Βίκυ Τσιανίκα, είχα τη τιμή να συναντήσω δια ζώσης τον διακεκριμένο παγκοσμίως φήμης νομικό, Mark Howard Stephens. Τον υποδεχθήκαμε στην περιοχή του Hilton, μαζί με τον Πρόεδρο της Mact Media Group, κ. Καραχρήστο Γιώργο, ώστε να του προσφέρουμε τιμές ένεκεν τα 147 Δελφικά Παραγγέλματα και να τον καλωσορίσουμε στη χώρα μας.

Μου ανέθεσε να παραδώσω, ως Πρόσβειρα της Οικουμενικής Δελφικής Ένωσης, τα 147 Δελφικά Παραγγέλματα. Συνοδοιπόρος ο Διευθυντής της Mact Media Group, Γιώργος Καραχρήστος.

Ο Mark Howard Stephens CBE (γεννημένος στις 7 Απριλίου 1957) είναι Άγγλος δικηγόρος που ειδικεύεται στο δίκαιο των μέσων ενημέρωσης, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα ανθρωπινά δικαιώματα με την εταιρεία Howard Kennedy LLP. Είναι γνωστός για την εκπροσώπηση του Τζέιμς Χιούιτ όταν εμφανίστηκαν οι καταγγελίες για τη σχέση του με τη Νταϊάνα, Πριγκίπισσα της Ουαλίας. Το 2010, εκπροσώπησε τον Τζούλιαν Ασάντζ, τον ιδρυτή της ιστοσελίδας των πληροφοριοδοτών, WikiLeaks, υπερασπίζοντάς τον από την έκδοση στη Σουηδία. Είναι εξειδικευμένος σε πολιτιστικά ζητήματα τέχνης που αφορούν και την πολιτιστική κληρονομιά, όπως αυτό της επιστροφής των Μαρμάρων του Παρθενώνα. Το 2011 χειροτονήθηκε από την ίδια τη Βασίλισσα Ελισάβετ Διοικητής του Τάγματος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας (CBE και ήταν ο προσκεκλημένος ομιλητής, στο 77ο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Χειρουργικής Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας.

Συνάντησα έναν άνθρωπο πρόσχαρο, ιδιαίτερα φιλικό και λάτρη της χώρας μας. Αισθάνθηκα το βαρύ φορτίο της ντροπής που «κουβαλάει» ως Βρετανός πολίτης για την απεχθή συμπεριφορά του Βρετανικού Μουσείου για το καυτό ζήτημα της επιστροφής των Γλυπτών

Η Lena Kyriopoulos με τον Γιώργο Καραχρήστο παραδίδουν τα 147 Δελφικά Παραγγέλματα στον παγκοσμίως φήμης νομικό Mark Howard Stephens

του Παρθενώνα που «έκλεψε», όπως χαρακτηριστικά λέει ο Έλγιν.

Πριν λίγες μέρες η UNESCO τάχθηκε υπέρ της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα στη γενέθλια γη. Μία απόφαση σταθμός που ισχυροποιεί ακόμη περισσότερο τον προσωπικό αγώνα του Mark Howard Stephens σε παγκόσμιο επίπεδο και ασκεί μία ιδιαίτερη πίεση στο Ηνωμένο Βασίλειο να αλλάξει την μέχρι τώρα μονήρη στάση του, ότι πρόκειται για ένα ζήτημα που αφορά αποκλειστικά το Βρετανικό Μουσείο και όχι τη διακυβερνητική προσέγγιση, στην

οποία επιμένει η Ελλάδα για τη νόμιμη διεκδίκηση επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Ο επιφανής νομικός δε μάσησε τα λόγια του και λίγο ως πολύ, μας έδωσε κι άλλες προεκτάσεις της υπόθεσης της νόμιμης διεκδίκησης της Επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα, όπως οι μη ορθές πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν από το Βρετανικό μουσείο για τα Γλυπτά του Παρθενώνα ως εκθέματα στο συγκεκριμένο χώρο. Έμεινα άναυδη, όταν άκουσα για τις «μεθόδους καθαρισμού» της άυλης πολιτιστικής μας

κληρονομιάς, που σε πολλές περιπτώσεις αποδείχτηκε ότι κάποιοι νοήμονες ειδικοί έδειξαν ασέβεια μπροστά στο ανάστημα της ιστορικής μνήμης, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και όλης της ανθρωπότητας.

Στο παρακάτω video μπορείτε να σχηματίσετε ιδίαν άποψιν για τα λεχθέντα του διακεκριμένου νομικού, αλλά και τη βαρύτητα αυτών.

Στο παρακάτω σύνδεσμο ακολουθεί η συνέντευξη:

<https://www.youtube.com/watch?v=9Kc-a4UifSM>

Εταιρικά στελέχη και ο ρόλος τους στην επίτευξη επιχειρησιακών στόχων

Στο πλαίσιο της σημερινής παγκοσμιοποιημένης αγοράς, η σύγχρονη επιχείρηση καλείται να προσαρμοστεί άμεσα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο (και μερικές φορές απρόβλεπτο) περιβάλλον, επιδεικνύοντας ικανότητες επίτευξης υψηλού βαθμού αποτελεσματικότητας. Έτσι, οι επιχειρήσεις είναι απαραίτητο να προσαρμόζουν τη στρατηγική τους μέσα

από μία συνεχή διαδικασία ελέγχου, μάθησης και καινοτομίας, που θα τους επιτρέψει να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις. Και ένας σημαντικός παράγοντας για την επίτευξη ενός υψηλού βαθμού

Γράφει ο
**Μιχάλης
Μάρκου**

MBA* Διευθυντικό Στέλεχος
-Σύμβουλος Επιχειρήσεων
& Καθηγητής Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Marketing

αποτελεσματικότητας ήταν και είναι τα εταιρικά στελέχη των επιχειρήσεων.

Η επίτευξη των στόχων που θέτει η επιχείρηση είναι μια ομαδική δουλειά που απαιτεί τη συμβολή όλων των ιεραρχικών βαθμίδων και την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων δεξιοτήτων. Τα στελέχη μπορεί να μην έχουν (τον κυριότερο) λόγο στον καθορισμό των επιτελικών ή στρατηγικών στόχων, ωστόσο καλούνται να συνεισφέρουν στην επίτευξή τους. Σημαντικός παράγοντας για την εμπλοκή τους στην επίτευξη των στόχων μιας επιχείρησης καθορίζεται από την κουλτούρα και την οργανωτική της δομή. Από το τέλος του 20ου αιώνα όλο και περισσότερες επιχειρήσεις στρέφονται περισσότερο στην συνεργασία των εργαζόμενων ανάμεσα σε διαφορετικές οργανωτικές μονάδες. Οι διατμηματικές ομάδες εργασίας που δημιουργούνται, εργάζονται για την επίτευξη συγκεκριμένων κάθε φορά στόχων ή για την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων. Γίνεται λοιπόν προσπάθεια να εμπλέκονται τα στελέχη σε όσον το δυνατό περισσότερα στάδια και λειτουργίες της επιχείρησης προκειμένου να έχουν όλο και μεγαλύτερη συμμετοχή στα τεκταινόμενα.

Κάτι τέτοιο έχει πολλαπλά οφέλη τόσο για την επιχείρηση όσο και για τα στελέχη. Τα στελέχη αισθάνονται ότι η γνώμη

Όσο μεγαλύτερη συμμετοχή έχουν τα όλα τα στελέχη στα στάδια της διαδικασίας για τον καθορισμό των στόχων τόσο μεγαλύτερη θα είναι η δέσμευσή τους ότι θα τους επιτύχουν

τους μετράει, νοιώθουν ενδυναμωμένοι και έχουν μεγαλύτερη διάθεση να εργαστούν και να επιτύχουν τους στόχους που έχουν συμφωνήσει. Επιπλέον, δημιουργούνται δεσμοί ανάμεσα στο προσωπικό και τις ομάδες εργασίας μιας και τα στελέχη αναγκάζονται να συνεργαστούν με διαφορετικούς τύπους συναδέλφων για να μπορέσουν να επιλύσουν από κοινού διαφορετικά προβλήματα. Επιπροσθέτως, με αυτόν τον τρόπο αξιοποιείται στο έπακρο το δυναμικό της εταιρείας, καθώς χρησιμοποιούνται οι γνώσεις και οι εμπειρίες όλων των στελεχών της.

Ο ρόλος ενός στελέχους στην επίτευξη ενός στόχου συνήθως είναι εκτελεστικός, μπορεί όμως να είναι και πληροφοριακός ή ελεγκτικός. Πληροφοριακός, επειδή τα στελέχη βρίσκονται πιο κοντά στην αγορά και μπορούν να δώσουν πληροφορίες για τους πελάτες, τα προϊό-

ντα/υπηρεσίες, τις λειτουργίες που χρειάζονται βελτίωση, τους αναγκαίους πόρους, κλπ. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να συνεισφέρουν στον καθορισμό ή επανακαθορισμό των στόχων, ακόμη και εάν δεν συμμετέχουν τυπικά στη συγκεκριμένη διαδικασία. Ελεγκτικός, υπό την έννοια ότι οι πρώτοι που βλέπουν άμεσα το αποτέλεσμα των ενεργειών της εταιρείας είναι τα στελέχη μιας και σε αυτούς απευθύνονται πρωταρχικά οι πελάτες, οι συνεργάτες, οι προμηθευτές, κλπ. Έτσι οι επιχειρήσεις μπορούν να ελέγχουν τα αποτελέσματά τους, να επαναπροσδιορίζουν τους στόχους τους και να προβαίνουν στις απαιτούμενες διορθωτικές κινήσεις. Η ανατροφοδότηση των στελεχών θα πρέπει να αξιοποιείται έγκαιρα, ώστε να μη χάνεται πολύτιμος χρόνος προκειμένου να διορθώνονται αμέσως τυχόν σφάλματα ή παραλείψεις. **Τέλος**, ο εκτελεστικός ρόλος είναι ο συ-

νηθέστερος και ουσιαστικά ο σημαντικότερος. Τα στελέχη θα πρέπει να διαθέτουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και τα μέσα για να υλοποιήσουν τους στόχους τους. Η διοίκηση της εταιρείας θα πρέπει να συζητάει μαζί τους σε κοινές και προσωπικές συναντήσεις τους στόχους που έχουν τεθεί, να εξηγεί τι σημαίνουν για την εταιρεία τους, και πώς επηρεάζουν την ομάδα αλλά και κάθε άτομο ξεχωριστά. Εάν τα στελέχη διατυπώνουν σχόλια, παρατηρήσεις ή ενστάσεις, θα πρέπει να ελέγχεται η εγκυρότητα τους, ώστε να ληφθούν υπόψη στον επόμενο σχεδιασμό. Είναι φανερό ότι όσο μεγαλύτερη συμμετοχή έχουν τα όλα τα στελέχη στα στάδια της διαδικασίας για τον καθορισμό των στόχων τόσο μεγαλύτερη θα είναι η δέσμευσή τους ότι θα τους επιτύχουν, δίνοντας καθημερινά τον καλύτερο τους εαυτό για το καλό της επιχείρησης.

Γράφει ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Τον κίνδυνο να μείνουν με μηδενικό εισόδημα χιλιάδες εργαζόμενοι του τουρισμού επισιτισμού επισημαίνει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Επισιτισμού Τουρισμού, καθώς από την περασμένη εβδομάδα έχει επιχειρήσει να λάβει απαντήσεις σχετικά με το επίδομα ανεργίας που λαμβάνουν οι εποχικοί απασχολούμενοι και όπως φαίνεται οι εξελίξεις δεν είναι καλές προς το παρόν.

Ειδικότερα η ΠΟΕΕΤ σε ανακοίνωση που εξέδωσε την περασμένη εβδομάδα τονίζει πως «δυστυχώς οι φόβοι μας επαληθεύτηκαν, καθώς εγκαίρως είχαμε τοποθετηθεί πως η τροπολογία που έχει ψηφιστεί για τα 50 ένσημα ως προϋπόθεση για επιδότηση ανεργίας ήταν «άνθρακες» κι ας πανηγύριζαν κυβερνητικοί βουλευτές από τουριστικούς προορισμούς!».

Η ΠΟΕΕΤ κατηγορεί ευθέως την κυβέρνηση ότι για τον πιο δύσκολο χειμώνα που έρχεται αποφάσισε να αφήσει χωρίς εισόδημα, τις παρακάτω κατηγορίες εργαζομένων:

- Χιλιάδες εργαζόμενους του Τουρισμού που έκαναν μονομερή αίτηση αναστολής σύμβασης τους μήνες Μάιο & Ιούνιο και μετά δεν δούλεψαν λόγω της εργοδοτικής παραβατικότητας, οι οποίοι δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας.

Αγωνία για χιλιάδες εργαζόμενους

Με μηδενικό εισόδημα κινδυνεύουν να μείνουν φέτος τον χειμώνα χιλιάδες εργαζόμενοι του τουρισμού - επισιτισμού, καθώς, όπως καταγγέλλει η ΠΟΕΕΤ, με βάση τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί, μεγάλες κατηγορίες προσωπικού δεν δικαιούνται να λάβει το επίδομα ανεργίας

- Χιλιάδες εποχικά εργαζόμενους στον Επισιτισμό που είτε δεν δούλεψαν φέτος καθόλου, είτε δεν συγκέντρωσαν τα απαιτούμενα ένσημα (κυρίως περσινά, αφού αυτή η κατηγορία εργαζομένων δεν είχε δικαίωμα μονομερούς αναστολής και ένσημα το 2020) οι οποίοι επίσης δεν θα λάβουν επίδομα ανεργίας.

- Με την ψήφιση της τροπολογίας η κυβέρνηση επανέφερε την διάταξη του νόμου περί εποχικής επιδότησης ανεργίας, όπου υπάρχει πλαφόν 400 ημερών επιδότησης την τελευταία 4ετία. Πρακτικά αυ-

τό σημαίνει πως ίσως χιλιάδες εργαζόμενοι που πήραν πέρυσι επίδομα ανεργίας και τις παρατάσεις αυτού, να έχουν υπερβεί τις 400 ημέρες επιδότησης τα τελευταία 4 χρόνια και ως εκ τούτου ούτε και αυτοί θα λάβουν επίδομα ανεργίας.

- Για χιλιάδες εργαζόμενους που θα έβγαζαν για πρώτη φορά στα ταμεία ανεργίας, δεν έκανε δεκτό το αίτημα της ΠΟΕΕΤ να μην ισχύσουν οι προϋποθέσεις φέτος και κυρίως η προϋπόθεση των 80 περσινών ενσήμων, καθώς πέρυσι ο κλάδος δεν δούλεψε με αποτέλεσμα να κινδυ-

νέουν και αυτοί να μείνουν χωρίς επίδομα ανεργίας.

- Τέλος η Ομοσπονδία επισημαίνει πως ακόμα δεν εμφανίζονται τα ένσημα των μονομερών συμβάσεων εργασίας του 2020, αλλά ακόμα και σε λίγους που έχουν εμφανιστεί οι μήνες Σεπτέμβριος και Οκτώβριος τα ένσημα του Οκτωβρίου είναι με άλλον κωδικό και οι κατά τόπους ΕΦΚΑ ενημερώνουν τους εργαζόμενους πως τα ένσημα αυτά είναι μόνο συντάξιμα.

Σε επικοινωνία που είχε η «itn Ελληνικός Τουρισμός» με την ΠΟΕΕΤ σχετικά με

Σοβαρές καταγγελίες από το Συνδικάτο Τουρισμού Θήρας για το μειωμένο προσωπικό στα ξενοδοχεία, αλλά και για το τρόπο διαχείρισης των κρουσμάτων κορονοϊού στο προσωπικό

την εξέλιξη της υπόθεσης, μας αναφέρθηκε πως μέχρι και χθες τουλάχιστον δεν υπήρχε κάποια απάντηση από το Υπουργείο Εργασίας και όλοι οι παραπάνω κατηγορίες εργαζομένων παρέμεναν στον «αέρα». Η ΠΟΕΕΤ σημειώνει πως θα προχωρήσει σε κινητοποιήσεις αν δεν υπάρξει λύση στο πρόβλημα.

Να αναφερθεί πως ήδη από την περασμένη σεζόν «αποσύρθηκαν» από τον κλάδο, επιλέγοντας αλλού απασχόληση, 140.000 εργαζόμενοι και αν δεν βρεθεί λύση στα προαναφερθέντα προβλήματα, θεωρείται βέβαιο πως θα προκληθεί νέο μεγάλο «κύμα» φυγής από τους κλάδους του επισιτισμού και του τουρισμού.

Προς επίρρωση των παραπάνω το Συνδικάτο Τουρισμού Θήρας τόνισε πρόσφατα πως ενώ η τουριστική κίνηση βρίσκεται σε επίπεδα του 2019, τα ποσοστά της τουριστικής πληρότητας στη Σαντορίνη και σε άλλα νησιά έχουν φτάσει στο 90-100%, προκαλώντας ευφορία σε τουριστικούς παράγοντες, την ίδια ώρα οι εργαζόμενοι στον τουρισμό στην καλύτερη περίπτωση δεν ξεπέρασαν τα δύο τρίτα του προσωπικού του 2019.

«Διγότεροι εργαζόμενοι καλούμαστε να βγάλουμε την ίδια και περισσότερη δουλειά (λόγω των ειδικών συνθηκών covid). Η κατάσταση γίνεται ακόμα χειρότερη καθώς λόγω της έλλειψης πραγματικών μέτρων προστασίας στους χώρους εργασίας, όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι νοσούμε (χωρίς βέβαια να δηλώνονται ώστε να μην υπάρχει επίπτωση στην επιχείρηση) και ή υποχρεωνόμαστε να συνεχίσουμε τη δουλειά μας, ή στην καλύτερη περίπτωση μένουμε σε καραντίνα, με τους εναπομείναντες εργαζόμενους να κάνουν και την καμαριέρα και τον λαντζέρη και τον μάγειρα και το σερβιτόρο», καταγγέλλει το συνδικάτο, δημιουργώντας πέραν όλων των άλλων και σοβαρά ερωτήματα για τον τρόπο διαχείρισης των κρουσμάτων Covid στο προσωπικό των ξενοδοχείων.

Κυρίαρχη η ΔΑΣ στο Συνδικάτο Επισιτισμού - Τουρισμού Αττικής

Πρώτη με διαφορά αναδείχθηκε η «Δημοκρατική Αγωνιστική Συνεργασία» στις πρόσφατες εκλογές του Συνδικάτου Επισιτισμού - Τουρισμού Αττικής, καθώς έλαβε 2.269 ψήφους, με ποσοστό 76% και κατέλαβε 13 έδρες. Συνολικά ψήφισαν 3.078 μέλη του συνδικάτου από τους 6.278 εγγεγραμμένους. Σε ανακοίνωση που εξέδωσε μετά τα εκλογικά αποτελέσματα αναφέρει:

«Η ΔΑΣ Επισιτισμού - Τουρισμού - Αττικής χαιρετίζει τους χιλιάδες εργαζόμενους του κλάδου που με τη μαζική τους συμμετοχή στις αρχαιρεσίες του Συνδικάτου ανέδειξαν για άλλη μια φορά τη ΔΑΣ πρώτη δύναμη στη διοίκηση. Η πολύ μεγάλη συμμετοχή στις αρχαιρεσίες, οι εκατοντάδες νέες εγγραφές αποδεικνύουν ότι ο δρόμος της οργανωμένης συλλογικής δράσης είναι η επιλογή των εργαζομένων του κλάδου κόντρα στον συμβιβασμό και τη τρομοκρατία.

Η μαζική στήριξη των δυνάμεων του ΠΑΜΕ μέσα στους μεγάλους χώρους δουλειάς, στα Ξενοδοχεία, τις μεγάλες αλυσίδες εστίασης, στα catering, εκφράζει τις μεγάλες κινητοποιήσεις, τους αγώνες που οργανώθηκαν το προηγούμενο διάστημα από τα σωματεία του κλάδου, με την Κεντρική Διοίκηση οργανωτή, με σωστή γραμμή και περιεχόμενο κόντρα στην κυβέρνηση και την εργοδοσία.

Συνολικά ψήφισαν 3.078 μέλη του συνδικάτου από τους 6.278 εγγεγραμμένους, με την «Δημοκρατική Αγωνιστική Συνεργασία» να λαμβάνει το 76% των ψήφων και τις 13 από τις 17 έδρες του ΔΣ

Οι προσπάθειες των εργοδοτικών συνδικαλιστών να περάσουν τη γραμμή του συμβιβασμού και της συναίνεσης, να αποδυναμώσουν την αγωνιστική συνέχεια του Συνδικάτου, έπεσαν ξανά στο κενό. Οι εργαζόμενοι του κλάδου γύρισαν τη πλάτη στα στηρίγματα της εργοδοσίας, στα διευθυντικά στελέχη, στους συμβιβασμένους συνδικαλιστές μέσα σε επιχειρησιακά σωματεία, που αποτελούν εμπόδιο για την ανάπτυξη των μαζικών και αποτελεσματικών αγώνων.

Το μεγάλο ποσοστό της ΔΑΣ 76%, θα μετατραπεί άμεσα σε πρωτοπόρα δρά-

ση του Συνδικάτου κόντρα στην εργοδοσία και τη κυβέρνηση, ενάντια στη πολιτική της ΕΕ και των μονοπωλίων. Θα μετατραπεί σε οργάνωση του αγώνα για όλες τις πλευρές της ζωής των οικογενειών μας, με νέα επιχειρησιακά σωματεία, σωματειακές επιτροπές και παραρτήματα του Συνδικάτου. Για να οργανωθεί ακόμα πιο δυναμικά ο αγώνας μαζί με όλα τα συνδικάτα για την ανατροπή του νόμου Χατζηδάκη, για την υπεράσπιση του 8ωρου, του δικαιώματος στην απεργία, τη συνδικαλιστική δράση. Για να δυναμώσει η κοινή δράση με όλα τα σωματεία του κλάδου και να αντιμετωπίσουμε ακόμα πιο αποφασιστικά τις ελαστικές μορφές απασχόλησης, τα δουλεμπορικά, την εντατικοποίηση, συνολικά την επίθεση της εργοδοσίας μέσα στους χώρους δουλειάς. Για ΣΣΕ που θα ικανοποιούν τις δικές μας ανάγκες και όχι των εργοδοτών. Για μόνιμη και σταθερή δουλειά με δικαιώματα», καταλήγει η ΔΑΣ.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες παρατάξεις η Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Επισιτισμού - Τουρισμού έλαβε ποσοστό 9,82% και 2 έδρες, η «Λάντζα Αγωνιστική Εργατική Συσπείρωση στον Επισιτισμό - Τουρισμό» έλαβε 6,84% και 1 έδρα, η «Ενωτική Πρωτοβουλία Αγώνα» πήρε 5,19% και 1 έδρα, ενώ το νεοεμφανιζόμενο «Δίκτυο Εργαζομένων στον Επισιτισμό - Τουρισμό» έλαβε 2,14% και δεν εξέλεξε αντιπρόσωπο στο ΔΣ.

MACT EXPO CENTER

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-COVID ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το **MACT EXPO CENTER** υλοποιήθηκε με βάση την τεράστια εμπειρία της **Mact Media Group** στη διαχείριση υπηρεσιών και τη διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και εκδηλώσεων και έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της νέας εποχής, παρέχοντας μοναδικές δυνατότητες στους εκθέτες και στους επισκέπτες.

Μπορεί να φιλοξενήσει
50.000 επισκέπτες
ανά ημέρα

Στα ψηφιακά περίπτερα οι εκθέτες μπορούν να παρουσιάσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, να συνομιλούν με τους επισκέπτες σε πραγματικό χρόνο με σύνδεση βίντεο, να παρέχουν πληροφοριακό υλικό και ψηφιακά φυλλάδια. Οι εκθέτες μπορούν να κλείνουν ραντεβού και να οργανώνουν B2B συναντήσεις, ενώ παράλληλα παρέχεται και η δυνατότητα απευθείας πωλήσεων

Τα περίπτερα μπορούν να παραμείνουν online για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά τη λήξη της κάθε διοργάνωσης

Επιτρέπει τη διοργάνωση πολλών συνεδρίων και εκδηλώσεων ταυτόχρονα στον ψηφιακό του χώρο. Τα events διεξάγονται με ζωντανή διαδικασία. Όσοι τα παρακολουθούν έχουν τη δυνατότητα να παρέμβουν είτε για να τοποθετηθούν, είτε για να υποβάλλουν κάποιο ερώτημα

☎ 2110129575 ✉ info@mact.gr

